

החברה לישראל בע"מ

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2007

החברה לישראל בע"מ

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2007

(בלתי מבוקרים)

עמוד

1	דוח הדירקטוריון
40	מכתב סקירה של רואי החשבון
	הדוחות הכספיים (בלתי מבוקרים)
41	מאזן מאוחד
43	דוח רווח והפסד מאוחד
44	דוח על השינויים בהון העצמי
45	דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
47	באורים לדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון של החברה

לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2007

החברה לישראל בע"מ (להלן - החברה) הינה חברת החזקות הפועלת בייזום, קידום ופיתוח של עסקים בישראל ובחו"ל. לשם ביצוע השקעותיה, החברה, לרבות באמצעות חברות בנות, בוחנת מעת לעת הזדמנויות השקעה בתאגידים ומיזמים בתחומים שונים, ובכלל זה, מיזמים זרים או כאלו בעלי פעילויות בינלאומיות, תוך התמקדות בגופים בעלי היקף פעילות רחב או פוטנציאל להיקף כזה, ותוך שאיפה להחזיק בשיעורי החזקה משמעותיים בהם.

החברה מוחזקת על-ידי קבוצת עופר בשיעור של כ- 55% ועל-ידי בנק לאומי לישראל בע"מ בשיעור של כ- 18%.

החברה מעורבת בניהול חברות הקבוצה, ובפרט ביחס לחברות המוחזקות על ידה בשיעור החזקה גבוה.

הקבוצה פועלת, באמצעות מערך של תאגידים מוחזקים, בעיקר בענפי הכימיקלים, הספנות, האנרגיה והטכנולוגיה המתקדמת. מטה החברה מספק, באמצעות חברה מאוחדת בשליטה מלאה, שרותי ניהול וכן מעורב באופן פעיל בתכנון האסטרטגי ופיתוח עסקי של חברות הקבוצה. כמו כן, הקבוצה פועלת לייזום ופיתוח עסקים נוספים.

לקבוצה אסטרטגיה שנועדה להתאים את המבנה העסקי שלה למציאות העסקית בישראל ובעולם, תוך מגמה להרחיב את פריסתה וחדירתה של הקבוצה לתחומי פעילות נוספים בשווקים צומחים.

דוח דירקטוריון זה מצורף לדוחות הכספיים לתקופה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2007 מתוך הנחה שבפני הקורא מצויים הדוחות האמורים. דוח זה נערך בהיקף מצומצם ביחס לתקופה האמורה ובהנחה שבפני הקורא מצוי גם הדוח התקופתי לשנת 2006.

המצב הכספי

בתקופת הדוח אוחדו לראשונה המאזנים של בתי זיקוק לנפט בע"מ והמאזנים של INKIA ENERGY LTD, דבר אשר מסביר את עיקר הגידול בסעיפים המאזניים של החברה ליום 30 בספטמבר 2007 לעומת הדוחות של 30 בספטמבר 2006 ו- 31 בדצמבר 2006. (ראה גם בפרק שינויים בתיק ההשקעות).

- סך המאזן ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכם בסכום של כ- 47,030 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 26,787 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2006.
- ההון החוזר ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכם בסכום של כ- 5,456 מליון ש"ח לעומת הון חוזר של כ- 5,342 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2006.
- סעיף השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכם בסכום של כ- 2,269 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 943 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2006.
- התחייבויות לזמן ארוך הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2007 בסכום של כ- 22,765 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 11,543 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2006.
- ההון העצמי של החברה ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכם בסך של כ- 5,774 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 5,474 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2006 ולעומת סך של כ- 5,634 מליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

שינויים בתיק ההשקעות

א. רכישת מניות בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן)

1. ביום 21 בפברואר 2007, רכשה החברה יחד עם פטרוליום קפיטל הולדינגס בע"מ (להלן - PCH) 46% מהון המניות המונפק של בז"ן במסגרת הצעת מכר לציבור בתמורה לסך של כ- 3 מיליארד ש"ח מזה חלקה של החברה ברכישה הסתכם בכ- 2.43 מיליארד ש"ח. חלקה של החברה במישרין מהווה 36.8% מהון המניות של בז"ן.

ביום 18 בפברואר 2007, התקשרה החברה עם חברת סקיילקס קורפוריישן בע"מ (להלן - סקיילקס) וחברה בשליטתה, PCH במזכר הסכמות מחייב (להלן - המזכר) על פיו יגישו החברה ו-PCH הצעה משותפת לרכישת מניות בז"ן.

הרכישה הותנתה בקבלת אישור השרים לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בבז"ן (להלן - אישור השרים) ולאישור רשות ההגבלים העסקיים.

2. כדי לאפשר לחברה להגיש בקשה נפרדת לקבלת אישור השרים, הסכימו החברה, PCH וסקיילקס ביום 10 במאי 2007 על ביטול המזכר.

בד בבד עם ביטול המזכר התחייבה החברה כלפי PCH וסקיילקס במסגרת כתב התחייבות בלתי חוזר (להלן - כתב התחייבות) כמפורט להלן. PCH וסקיילקס הסכימו להתחייבות והתחייבו לפעול על פיו.

להלן עיקרי כתב ההתחייבות:

א. אם PCH וסקיילקס יקבלו את האישורים הנדרשים לרבות כל אישור או היתר אחר הנדרש על פי הוראות כל דין עד ולא יאוחר מיום 15 במאי 2009 (להלן - המועד הקובע), אזי במקרה כזה החברה תתקשר עימן בהסכם שליטה משותפת בבז"ן (להלן - הסכם השליטה) בהתאם לנוסח שהוסכם בין הצדדים ובהתאם לעקרונות שיפורטו בסעיף 3 שלהלן.

ב. מכירה והעברת מניות בז"ן שבבעלות PCH לצד שלישי או מכירת השליטה ב-PCH על ידי סקיילקס לצד שלישי תקנה לחברה זכות סירוב ראשונה לרכוש את כל מניות בז"ן או ניירות הערך הרלבנטיים בהתאם להוראות שנקבעו בהסכם השליטה.

ג. אם PCH תמכור לצד שלישי את כל מניותיה בבז"ן (והחברה לא תממש את זכות הסירוב הראשונה המוקנית לה), או אם סקיילקס תמכור לצד שלישי את השליטה ב-PCH, ואם הצד השלישי יקבל עד ולא יאוחר מהמועד הקובע את כל האישורים הנדרשים, אזי במקרה כזה החברה תתקשר עם הצד השלישי בהסכם השליטה, והצד השלישי ייכנס לנעליהן של PCH וסקיילקס לכל דבר וענין.

ד. מימוש אופציה ה-CALL (כקבוע בהסכם השליטה - ראה סעיף 3.ב. להלן) יהא עד למועד הקובע או עד ל-120 יום מקבלת האישורים הנדרשים, לפי המוקדם.

ה. במועד חתימת כתב ההתחייבות, חתמה PCH על כתב הרשאה בלתי חוזר, לפיו היא מסמיכה את החברה להצביע בשמה ומטעמה באסיפות הכלליות של בעלי מניות בז"ן בגין 100 מליון מניות של בז"ן שבקנינה (להלן - כתב הרשאה). כתב הרשאה יפקע במועד שבו ייכרת הסכם השליטה או בתום שישה חודשים ממועד חתימת כתב הרשאה, לפי המועד המוקדם יותר.

ו. עד להתקשרות בהסכם השליטה, החברה תהיה זכאית להפעיל את כח השליטה שלה בבז"ן (בכפוף לכך שקיבלה את אישור השרים) לפי שיקול דעתה וללא כל מגבלות.

3. עיקרי הסכם השליטה

להלן עיקרי הסכם השליטה, אשר יחתם על ידי החברה - מצד אחד ועל ידי PCH וסקיילקס (להלן - קבוצת סקיילקס) מצד שני עם קבלת האישורים הנדרשים על ידי הצדדים לו ויכנס לתוקף במועד חתימתו:

א. הגדרת מניות גרעין השליטה בבז"ן - מניות גרעין השליטה יהיו 50.25% מהון המניות המונפק והנפרע של בז"ן (להלן - מניות גרעין השליטה). נכון למועד דוח זה מחזיקה החברה בכ- 77.9% ממניות גרעין השליטה ו-PCH מחזיקה בכ- 22.1% ממניות גרעין השליטה. כן יצוין כי בנוסף למניות גרעין השליטה, רכשו החברה ו-PCH מניות נוספות של בז"ן. ראה גם סעיף 4 שלהלן.

ב. אופציה CALL - ל-PCH תוקנה במסגרת הסכם השליטה אופציה CALL (להלן - אופציה ה-CALL) לרכוש ולקבל בהעברה מהחברה 230 מליון מניות של בז"ן (להלן - מניות המימוש) באופן שלאחר מימוש אופציה ה-CALL יחס החזקות הפנימי בגרעין השליטה בבז"ן (הכולל 50.25% מהון המניות של בז"ן) יהא: החברה - 55%; PCH - 45%.

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

מחיר מניות המימוש הינו מחיר עלות רכישת מניות גרעין השליטה, דהיינו: סך של 3.3 ש"ח למניה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית צמודה בשיעור שנתי של 5% בחיוב וחישוב חצי שנתי ממועד הרכישה, בניכוי דיבידנדים שחולקו (אם חולקו) בתוספת הפרשי הצמדה למדד וריבית כאמור.

ג. תקופת הקפאה - ההסכם קובע תקופת הקפאה של 6 חודשים שמניינם החל ממועד חתימתו של הסכם השליטה, בה לא תותר העברת מניות גרעין השליטה על ידי מי מהצדדים.

ד. זכות סירוב ראשונה

1. קבוצת סקיילקס תעניק לחברה זכות סירוב ראשונה לרכוש ולקבל בהעברה את כל מניות גרעין השליטה שיוצעו למכירה על ידה לצד שלישי החל ממועד חתימת הסכם השליטה ואילו החברה תעניק לקבוצת סקיילקס זכות כאמור ממועד מימוש אופציה ה-CALL. זכות הסירוב הראשונה תחול בשינויים מסויימים גם במקרה בו ימומש שעבוד שיחול (אם יחול) על מניות גרעין השליטה על ידי בעל שעבוד במניות אלו.

2. העברת שליטה ב-PCH ובסקיילקס (בכפוף לתנאים מסויימים) תחשב כעילה להפעלת זכות הסירוב הראשונה של החברה, כאשר במקרה של שינוי בשליטה ב-PCH תקום לחברה זכות לרכוש את כל ניירות הערך המהווים נושא לעסקת העברת השליטה ב-PCH, ובמקרה של שינוי השליטה בסקיילקס או בתאגיד השולט בסקיילקס (למעט מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ והתאגידים השולטים בה) תקום לחברה זכות לרכוש מ-PCH את מניות בז"ן במחיר השוק הממוצע ב-60 ימי המסחר שקדמו להודעת המכירה ובתוספת פרמיה של 15%.

3. יובהר כי צד להסכם השליטה יהא רשאי למכור ו/או להעביר את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידו באותה עת - אך לא חלק מהן.

ה. זכות הצטרפות - לכל צד תהיה זכות הצטרפות למכירה של מניות גרעין השליטה של הצד השני, בכפוף לכך שזכות הסירוב הראשונה לא מומשה. זכות ההצטרפות של החברה תכנס לתוקף רק מן אותו המועד שבו PCH מימשה כדין את אופציית ה-CALL.

ו. במב"י (Buy Me Buy You) - לכל צד להסכם תהיה הזכות להפעיל BMBY לגבי מניות גרעין השליטה (החל מתום תקופת ההקפאה) על פיה יוכל להציע לצד השני לרכוש את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידי הצד האחר במחיר שנקב בהצעה או למכור לצד האחר את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידו במחיר האמור.

ז. מינוי דירקטורים - הצדדים להסכם השליטה יתחייבו להפעיל את כל כוח ההצבעה שיעמוד לרשותם באסיפות הכלליות בבז"ן, לבחירה או למינוי חברי הדירקטוריון של בז"ן, באופן הבא:

1. כל עוד אופציית ה-CALL לא מומשה, דירקטוריון בז"ן ימנה 9 חברים (לרבות 2 דירקטורים חיצוניים), כאשר החברה תמליץ על מינוי 5 דירקטורים, PCH תמליץ על מינוי 2 דירקטורים וההמלצה לגבי זהותם של שני הדירקטורים החיצוניים תיעשה בהסכמה בין הצדדים.

2. מן העת שמומשה אופציית ה-CALL, דירקטוריון בז"ן ימנה 11 חברים (לרבות 2 דירקטורים חיצוניים), כאשר החברה תמליץ על מינוי 5 דירקטורים על מינוי דירקטור חיצוני אחד ועל מינוי יו"ר הדירקטוריון ו-PCH תמליץ על מינוי 4 דירקטורים ועל מינוי דירקטור חיצוני אחד. בנוסף, נקבע כי זכות המינוי של כל אחד מהצדדים להסכם השליטה בדירקטוריון בז"ן, תתייחס גם לכל ועדות הדירקטוריון למעט ועדת הביקורת וככל הניתן גם לדירקטוריונים של חברות בת של בז"ן ולחברות קשורות שלה.

3. מינויים נוספים - הסכם השליטה קובע בנוסף, כי מן העת שמומשה אופציית ה-CALL, הצדדים במעמדם כבעלי מניות בבז"ן יפעלו כך שמינוי מנכ"ל בז"ן, רואי החשבון המבקרים ועורכי הדין של בז"ן, חברות הבת של בז"ן וככל הניתן החברות הקשורות של בז"ן - ייעשו בהסכמה בין הצדדים להסכם השליטה.

ח. הצבעה בנושאים מסויימים - הסכם השליטה קובע כי מן העת שמומשה אופציית ה-CALL, אשר מוקנים ל-PCH על פי הסכם השליטה, ובכפוף להוראות כל דין, הצדדים במעמדם כבעלי מניות בבז"ן יפעלו כך שמינוי מנכ"ל בז"ן, רואי החשבון המבקרים ועורכי הדין של בז"ן, חברות הבת של בז"ן וככל הניתן החברות הקשורות של בז"ן - ייעשו בהסכמה בין הצדדים להסכם השליטה.

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

3. עיקרי הסכם השליטה (המשך)

כמו כן, הסכם השליטה קובע מספר נושאים שאם יעמדו על סדר היום ולהכרעה באסיפות הכלליות של בעלי מניות בז"ן, הצדדים יסכמו מראש את אופן הצבעתם בענין נושאים אלו, ובהעדר הסכמה יוכרע אופן הצבעתם על ידי פוסק מוסכם. כן נקבע כי הצדדים יפעלו לתקן את תקנון בז"ן על מנת שההכרעה באותם נושאים מוסכמים המסורים להכרעתו של דירקטוריון בז"ן תועבר להכרעת האסיפה הכללית של בעלי מניות בז"ן או שההכרעה בהן תחייב רוב מיוחס של 75% מכלל הדירקטורים הנוכחים. להלן רשימת הנושאים המוסכמים: (א) כניסה של בז"ן או של כל חברה בת שלה לתחומי עיסוק חדשים. (ב) הנפקה של מניות או של ניירות ערך אחרים על ידי בז"ן או על ידי חברה בת שלה. (ג) שינוי בתקנון של בז"ן ואו של כל חברה בת שלה ואו של כל חברה מוחזקת שלה. (ד) מיזוג או פיצול או ארגון מחדש של בז"ן או של כל חברה בת שלה. (ה) עסקאות שלא במהלך העסקים הרגיל של בז"ן או של כל חברה בת שלה או של כל חברה מוחזקת שלה עם בעלי ענין. (ו) מינוי רואי חשבון של בז"ן. (ז) פירוק או הקפאת הליכים ב-בז"ן ואו בכל חברה בת שלה ואו בכל חברה מוחזקת שלה. (ח) עסקת מכר או רכש מהותית של בז"ן. מהותית משמע: שיש בעסקה להשפיע באורח מהותי של נכסיה או על התחייבויותיה או על רווחיה.

ט. מדיניות דיבידנד - הצדדים להסכם השליטה יפעלו בכפוף לכל דין, כך שבז"ן והחברות הבנות שלה תאמצנה מדיניות דיבידנד לפיה יחולקו לפחות 75% מהרווח השנתי, הראוי לחלוקה מדי שנה.

י. תקופת ההסכם - הסכם השליטה יכנס לתוקפו במועד חתימתו והוא יגיע לקיצו (א) בהתאם להוראותיו או (ב) מן אותו מועד שבו צד חדל להחזיק לפחות 10% מהון המניות המונפק והנפרע של בז"ן, המוקדם מביניהם.

יא. הוראות נוספות - ההסכם כולל הוראות נוספות המקובלות בהסכמים מסוג זה, לרבות סעיפי סודיות, תרופות, אי-ויתור על זכויות, בוררות, סמכות שיפוט וכדומה.

יב. ערבות סקילקס - סקילקס ערבה לכל התחייבויות PCH על פי הסכם השליטה.

4. בתקופת הדוח, רכשה החברה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב מניות נוספות של בז"ן המהוות כ- 8.3% מהון מניות בז"ן בתמורה לסך של כ- 520 מליון ש"ח. ליום המאזן מחזיקה החברה כ- 45.08% מהון מניות בז"ן.

5. ביום 28 ביוני 2007, קיבלה החברה את אישור השרים להיתר שליטה כאמור.

6. בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אוחדו הדוחות הכספיים של בז"ן. תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של בז"ן אוחדו החל מיום 1 ביולי 2007.

7. עודף העלות שנוצר ברכישה הסתכם לסך של כ- 1,509 מליון ש"ח. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם השלימה החברה את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזהים. בדוחות כספיים אלו יוחס, בשלב זה, עודף העלות בעיקר לרכוש קבוע, מלאי ומיסים נדחים.

8. נתוני פרפורמה

להלן מוצגים דוחות כספיים מאוחדים פרפורמה ביחס לרכישת השליטה בבז"ן:

הדוחות הכספיים פרפורמה נערכו על מנת לשקף את תוצאות הפעולות של החברה לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 ו- 2006 ולשנה שנסתיימה בימים 31 בדצמבר 2006, אילו בוצעה עסקת רכישת בז"ן, ביום 1 בינואר 2004.

א. הדוחות הכספיים פרפורמה נערכו תחת ההנחות הבאות:

1. הדוחות הכספיים פרפורמה מבוססים על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ועל הדוחות הכספיים המאוחדים של בז"ן לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 ועל הדוחות הכספיים המאוחדים פרפורמה של בז"ן לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006.

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

8. נתוני פרופורמה (המשך)

א. הנחות ששימשו לעריכת דוחות הפרופורמה (המשך)

2. דוחות הכספיים פרופורמה של בז"ן נערכו על מנת לשקף את פיצול הפעולות שבוצעו בפועל על ידי בז"ן בכללותה בין שני אתרי הייצור: אתר אשדוד ואתר חיפה. בחודש ספטמבר 2006 הועברו לבית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ (להלן - בז"א) נכסים, זכויות, עובדים והתחייבויות, אשר היוו את בית זיקוק אשדוד. באותו מועד מכרה בז"ן את כל מניותיה בבז"א. ההנחות ששימשו לעריכת דוחות הפרופורמה של בז"ן:

- הכנסות - בהתאם לכמויות שהופקו בפועל באשדוד ועל פי ממוצע המחירים של מכירות בז"ן לשוק המקומי וליצוא של כל אחד מהמוצרים בתקופות המתייחסות.
- עלות המכירות - לפי הכמויות שזוקקו בפועל באשדוד, בתקופות המתייחסות ובהתאם למחירים הממוצעים של כל אחד מסוגי הנפט הגלמי שיבאה בז"ן ואשר זוקקו בבז"א.
- מוצרי ביניים שנצרכו ושהועברו בין שני בתי הזקוק - עפ"י כמויות הצריכה ובהתאם למחירים שנסחרו בתקופה באגן הים התיכון.
- הוצאות הנהלה וכלליות - אלה שמתייחסות לפעילות באשדוד.
- הוצאות מימון - נוטרלו הוצאות המימון המתייחסות להלוואות ואגרות החוב שהועברו לפעילות באשדוד. כמו כן, הותאמו הוצאות המימון בהתאם לצפי הקיטון בהון החוזר של המשך הפעילות בבית זקוק בחיפה.
- הוצאות מסים על הכנסה - בהתאם לשיעור המס האפקטיבי בכל תקופה.
- תוצאות הפעילות של בז"ן החל מהרבעון האחרון של שנת 2006 ובתשעת החודשים של 2007, משקפות פעילות של בית זקוק חיפה בלבד.

3. דוחות רווח והפסד פרופורמה נערכו תחת ההנחה כי עסקת הרכישה בוצעה ביום 1 בינואר 2004.

4. הונח כי שיעור החזקה של החברה בבז"ן הינו כ- 45.1% (כולל מניות שנרכשו בבורסה).

5. עד לחודש פברואר 2006 החזיקה החברה ב- 26% ממניות חברת בז"ן אשר בבעלותה היו מתקני הזיקוק בחיפה ובאשדוד. בהתאם לכך כללה החברה את חלקה ברווחי בז"ן בדוחות הכספיים. בחודש פברואר 2006 הושלמה ובוצעה מכירת בז"ן. לצורך דוחות הפרופורמה בוטלו מלוא חלק החברה בתוצאות בז"ן שנכללו בדוחות הכספיים של החברה.

6. עודפי עלות:

- א. עודף עלות הרכישה על השווי המאזני הנרכש חושב על נתוני 30 ביוני 2007. עודף העלות הסתכם לסך של כ- 1.5 מיליארד ש"ח. נכון ליום אישור הדוחות הכספיים טרם סיימה החברה את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזוהים. לצורך דוחות הפרופורמה יוחס עודף העלות בעיקר לרכוש קבוע וכן למוניטין ולמיסים נדחים. עודף העלות המיוחס לרכוש הקבוע מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני 20 שנה.
- ב. הפחתת עודף עלות לתקופה מיום 1 בינואר 2004 ועד ליום 30 בספטמבר 2007 חושבה על פי אומדן הפחתת עודף העלות הצפוי החל מיום הרכישה.
- ג. ייחוס המסים על עודף העלות המיוחס לרכוש הקבוע חושב לפי שיעור מס של 25%.

7. עלות הרכישה מומנה כדלקמן: סך של כ- 1.4 מיליארד ש"ח באמצעות גיוס אגרות חוב למשקיעים מוסדיים וסך של 1.6 מיליארד ש"ח באמצעות הלוואות מתאגידים בנקאיים. אגרות החוב והלוואות מתאגידים בנקאיים צמודים למדד ונושאים ריבית בשיעור של כ- 4.4% לשנה. בדוחות רווח והפסד פרופורמה נכללו הוצאות מימון רעיוניות. אילו גויס המימון, כאמור, ביום 1 בינואר 2004.

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

ב. דוחות רווח והפסד מאוחדים פרופורמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2006	2007	2006	2007	
מבוקר מליוני ש"ח	בלתי מבוקר מליוני ש"ח		בלתי מבוקר מליוני ש"ח		
49,892	12,794	14,847	37,869	40,044	הכנסות
42,760	11,065	12,649	32,405	33,958	עלות המכירות
7,132	1,729	2,198	5,464	6,086	רווח גולמי
2,063	616	639	1,545	1,743	הוצאות
1,338	324	416	992	1,167	מכירה, שינוע ושייווק
156	40	42	118	118	הנהלה וכלליות
					מחקר ופיתוח, נטו
3,575	749	1,101	2,809	3,058	רווח מפעולות רגילות
(625)	(149)	(367)	(550)	(705)	הוצאות מימון, נטו
113	68	22	103	(77)	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
3,063	668	756	2,362	2,276	רווח לפני מסים על ההכנסה
(933)	(230)	(136)	(745)	(581)	מסים על ההכנסה
2,130	438	620	1,617	1,695	רווח לאחר מסים על ההכנסה
(182)	(58)	(19)	(140)	(72)	חלקה של הקבוצה בהפסדי
(1,074)	(197)	(400)	(841)	(1,023)	חברות כלולות, נטו
874	183	201	636	600	חלק המיעוט ברווחי חברות
					מאוחדות, נטו
874	183	201	636	600	רווח נקי מפעולות נמשכות
24	-	-	24	-	השפעה מצטברת לתחילת שנה
					בגין
					שינוי שיטה חשבונאית
898	183	201	660	600	רווח נקי לתקופה

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

- ב. בחודש מאי 2007 זכתה החברה יחד עם חברה זרה DS CONSTRUCTIONS LTD. (להלן - DS) בשיעורים שווים במכרז פרטי של חברת GLOBELEQ INTERNATIONAL LTD. (להלן - המוכרת) לרכישת חברת GLOBELEQ AMERICAS LTD. (להלן - GLOBELEQ) חברה הרשומה בברמודה המחזיקה במספר חברות העוסקות בייצור ומכירה של חשמל הנמצאות במספר מדינות באזור אמריקה הלטינית והקריביים. ההספק הכולל של תחנות הכוח שבבעלות הישירה והעקיפה של GLOBELEQ הינו מעל ל-2000MW.
- הרכישה בוצעה באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של החברה INKIA ENERGY LTD. (להלן - INKIA). ההסכם עם DS קבע כי מניות החברה המשותפת יוחזקו ביניהם בחלקים שווים. DS לא קיבלה את אישורי הרשויות בהודו להשקעה ולפיכך החברה נותרה הבעלים המלאים של חברת INKIA.
- ביום 18 ביוני 2007 הושלמה העסקה בתמורה לסך של כ- 2.2 מיליארד ש"ח (כ- 543 מיליון דולר) ששולמו ע"י החברה וזאת לאחר התאמות בגין ריבית שנצברה ורווחים שנמשכו וכן לאחר החרגת 2 החזקות מיעוט מנכסי GLOBELEQ.
- בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אוחדו הדוחות הכספיים של INKIA. תוצאות הפעולות ותזרימי מזומנים של INKIA אוחדו החל מיום 1 ביולי 2007.
- עודף העלות שנוצר בחברה הסתכם לסך של כ- 939 מיליון ש"ח. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם השלימה החברה את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזהים. בדוחות כספיים אלו יוחס, בשלב זה, עודף העלות לרכוש קבוע ומיסים נדחים.
- ג. בחודש פברואר 2007, חתמה חברת בת אמריקאית בבעלות מלאה של החברה, Quantum (2007) LLC (להלן - Quantum), על הסכם ארוך טווח להקמת מיזם משותף עם יצרנית רכב סינית - צ'רי אוטומוביל לימיטד (להלן - המיזם המשותף), לפיו תשקיע החברה באמצעות Quantum 225 מיליון דולר בתמורה ל- 45% מהון המיזם המשותף. כמו כן, התחייבה החברה להעמיד ערבויות למיזם המשותף בסכום מצטבר של כ- 180 מיליון דולר לצורך קבלת מימון על ידי המיזם המשותף ליישום השלב הראשון של המיזם המשותף. ההשקעה בהון המיזם והערבויות יועמדו למיזם המשותף על פי קצב התקדמות פיתוח המיזם המשותף בשנים 2007 עד 2010.
- מימון ההשקעה יהיה באמצעות תיק הנכסים הנזילים של החברה.
- המיזם המשותף נועד לעסוק בייצור כלי רכב תוך שימוש בטכנולוגיה מתקדמת, ושיווק כלי הרכב והפצתם ברחבי העולם תחת מותג איכותי. למיזם המשותף תועבר הטכנולוגיה הדרושה לייצור דגמי הרכב של המיזם המשותף, בהתאם להסכם רישיון שייחתם בין הצדדים. הצדדים הסכימו לבחון את הרחבת שיתוף הפעולה ביניהם גם למיזמים משותפים נוספים.
- הקמת המיזם המשותף מותנית באישור הקמת המיזם המשותף, באישור ההסכם ותקנון המיזם המשותף על ידי הרשויות המוסמכות בסין וכן בקבלת רישיון עסק.
- בחודש דצמבר 2006 הפקידה החברה בנאמנות בידי מוסד בנקאי בינלאומי בחו"ל סכום של 200 מיליון דולר על מנת לאפשר קידום המו"מ במטרה להביא לחתימת ההסכם להקמת המיזם המשותף.
- ד. טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר)
1. בחודש מרס 2007, גייסה טאואר ממשקיעים מוסדיים בארה"ב, סך של כ- 122 מיליון ש"ח (כ- 29 מיליון דולר) בהנפקה פרטית של מניות ואופציות למניות. בנוסף, העניקה טאואר למשקיעים המוסדיים זכות קיצרת טווח להשקעה נוספת של כ- 19 מיליון מניות של טאואר, במחיר מימוש למניה השווה למחיר סגירה של המניה בנאסד"ק ביום לפני ההנפקה.
- בעקבות הנפקת המניות (ללא התחשבות באופציות ובזכות) וכן בעקבות המרת אגרות חוב ניתנות להמרה ומימוש אופציות בתקופת הדוח, ובהתחשב בהשקעת החברה בשטרי ההון, ירד חלקה של החברה בטאואר לכ- 33.1% ונוצר לה רווח הון של כ- 27 מיליון ש"ח.
2. בחודש ספטמבר 2007 נחתם בין החברה לבין טאואר הסכם לפיו תשתתף החברה בהעמדת אשראי בסך של עד 30 מיליון דולר לטאואר לצורך רכישת ציוד מתקדם. האשראי שתעמיד החברה מהווה חלק מסכומים שיגויסו על ידי טאואר לצורך רכישת ציוד לרבות אשראי בסך של 30 מיליון דולר אשר יועמדו לטאואר על ידי הבנקים אשר גם עמם נחתמו מכתבי כוונות. מסגרת האשראי שתעמיד החברה כאמור תהיה ניתנת לניצול על ידי טאואר מעת לעת כנגד הזמנת ציוד ובסכום השווה לסכום שיועמד מעת לעת על ידי הבנקים. ההלוואה תישא ריבית בשיעור זהה לשיעור הריבית שישולם לבנקים ותזכה את החברה בעמלות מקובלות. כמו כן, יוקצו על ידי טאואר לחברה כתבי אופציה הניתנים למימוש למניות עד מרס 2010 במחיר מימוש של 2.04 דולר למניה. סכומי האשראי שינוצלו יועמדו לפירעון תוך שנתיים ולא יאוחר ממרס 2010. לאחר תאריך המאזן בחודש אוקטובר 2007, העמידה החברה לטאואר, בהתאם להסכם הני"ל, הלוואה בסך של 14 מיליון דולר (כ- 56 מיליון ש"ח).

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

- ה. בחודש אוגוסט 2007, רכשה חברה מאוחדת של כ"ל 100% מהון המניות של חברת Supresta LLC, חברה רשומה בדלוור ארה"ב, העוסקת בייצור ושיווק של מעכבי בעירה ומוצרים נוספים על בסיס זרחן. תמורת הרכישה הסתכמה לסך של כ- 1,451 מיליוני ש"ח. התמורה כפופה להתאמות, בעיקר בגין שינויים בהון החוזר.
- ו. בתקופת הדוח חתמה צים על עסקה משולבת לפיה חברת הבת שלה, ניולוג בע"מ, העוסקת בשילוח בינלאומי, תתמוג עם חברה ישראלית אחרת בשם UTI אילת אוברסיז בע"מ (להלן - UTI) העוסקת אף היא בשילוח בינלאומי, בתמורה להקצאת 25% ממניות החברה הממוזגת לקבוצת צים. בחודש ספטמבר 2007 לאחר שהושגו כל התנאים המתלים הושלם המיזוג.
- הרווח (לאחר השפעת המס) מהעסקה מסתכם בכ- 28 מיליון ש"ח (כ- 7 מיליון דולר).
- ז. בחודש אוגוסט ואוקטובר 2007 אישר דירקטוריון החברה השתתפות במיזם להפעלת כלי רכב חשמליים בסכום של 100 מיליון דולר. השתתפות החברה במיזם כפופה להשלמת תכנית עסקית מפורטת ופרטים נוספים בדבר אופן מימון המיזם.

תוצאות הפעילות

החברה סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 529 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 627 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

- כימיקלים לישראל בע"מ (להלן - כי"ל) - סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 1,544 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 1,283 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- צים שירותי ספנות משולבים בע"מ (להלן - צים) - סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 158 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 320 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר) - סיימה את תקופת הדוח בהפסד של כ- 439 מיליון ש"ח לעומת הפסד של כ- 234 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- אשתקד כללה טאואר ברבעון השלישי של תקופת הדוח, רווח חד פעמי של כ- 351 מיליון ש"ח כתוצאה מהארגון מחדש של התחייבויות לזמן ארוך מהבנקים.
- בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) - החברה כללה את חלקה בתוצאות בז"ן החל מהרבעון השלישי של תקופת הדוח. את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה בז"ן ברווח של כ- 178 מיליון ש"ח.
- אינקה אנרגי לימיטד (להלן - אינקה) - החברה כללה את חלקה בתוצאות של אינקה החל מהרבעון השלישי של תקופת הדוח. את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה אינקה ברווח של כ- 15 מיליון ש"ח.
- הוצאות המימון הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 548 מיליון ש"ח לעומת סכום של כ- 324 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול החד בהוצאות המימון נגרם בעיקר עקב הגידול בהתחייבויות הפיננסיות במרבית החברות, עליה בממד המחירים לצרכן ותיסוף השקל לעומת הדולר.
- בתוצאות לתקופת הדוח נכללו הכנסות חד פעמיות, נטו, בסכום של כ- 47 מיליון ש"ח, בעיקר בשל רווחי הון, לעומת הכנסות חד פעמיות, נטו, של כ- 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הסבר תמציתי על התוצאות ברבעון השלישי של תקופת הדוח:

- החברה סיימה את הרבעון השלישי של תקופת הדוח ברווח של כ- 201 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 221 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.
- כ"ל סיימה את הרבעון ברווח של כ- 628 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 416 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.
 - צים סיימה את הרבעון ברווח של כ- 129 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 123 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.
 - טאואר סיימה את הרבעון בהפסד של כ- 141 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 173 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד כללה טאואר רווח חד פעמי של כ- 351 מיליון ש"ח כתוצאה מהארגון מחדש של התחייבויות לזמן ארוך מהבנקים.
 - בז"ן סיימה את הרבעון ברווח של כ- 178 מיליון ש"ח. החברה כללה את חלקה בתוצאות בז"ן החל מהרבעון השלישי של שנת 2007.
 - אינקה סיימה את הרבעון ברווח של כ- 15 מיליון ש"ח. החברה כללה את חלקה בתוצאות אינקה החל מהרבעון השלישי של שנת 2007.

תוצאות הפעילות (המשך)

- הוצאות המימון ברבעון גדלו בצורה חדה והסתכמו בסכום של כ- 367 מליון ש"ח לעומת סכום של כ- 89 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהוצאות המימון נגרם בעיקר עקב עליית המדד הידוע ברבעון בשיעור של 2.52% ברבעון המקביל אשתקד עליה של 0.19% וכן עקב הגידול בהתחייבויות הפיננסיות במרבית החברות, ותיסוף השקל לעומת הדולר.
- בתוצאות לרבעון נכללו הכנסות חד פעמיות, נטו, של כ- 32 מליון ש"ח לעומת הכנסות חד פעמיות של כ- 42 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח ללא ההכנסות החד פעמיות הסתכם בכ- 186 מליון ש"ח לעומת כ- 179 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

כחברת השקעות, מושפעות התוצאות הכספיות של החברה מתוצאות החברות המוחזקות שלה. להלן פרטים על התרומה של החברות המוחזקות המהותיות לתוצאות החברה:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2007	2006	2007	2006	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
807	668	328	218	כי"ל
155	318	126	122	צים
80	5	80	-	בז"ן
15	-	15	-	אינדיקה אנרג' לימיטד
(146)	(202)	(46)	(78)	טואר

להלן הסבר תמציתי על התוצאות הכספיות של החברות המוחזקות העיקריות:

כימיקלים לישראל בע"מ

- כי"ל סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 1,544 מליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 1,283 מליון ש"ח אשתקד. עליה של כ- 17% (במונחים דולריים).
- התנאים בשוק החקלאות העולמי, המשפיעים באופן משמעותי על הביקוש לדשנים, השתפרו. בשנים האחרונות יש מגמת עלייה בצריכה העולמית של גרעינים (דגנים, אורז, סויה, תירס וכד'). הגידול נובע מהגידול הטבעי באוכלוסיה ושינוי הרכב צריכת המזון (גידול בצריכת הבשר) כתוצאה מעליית רמת החיים בעיקר בארצות המתפתחות. בנוסף, לאור העלייה החדה במחירי האנרגיה, שיקולי איכות הסביבה והשאיפה של מדינות המערב להקטין את התלות ביבוא דלק, יש כיום נטייה גוברת לעבור ליצור דלק ממוצרי חקלאות (ביו דלקים). מגמות אלה הביאו לאחרונה לעליית מחירים משמעותית במחירי התוצרת החקלאית וכן להגדלת היקף הזריעה של הגרעינים בעולם וכן למגמה של הגברת התנובה ליחידת שטח חקלאי, בעיקר על ידי דישון מוגבר. כתוצאה מכך עלו הביקושים לדשנים ובעקבות זאת חלה עלייה חדה במחירי הדשנים.
- שוק הברום מושפע במידה רבה מרמת הפעילות בשוקי האלקטרוניקה וקידוחי הנפט והגז וכן מהגבלות השימוש במתיל ברומיד, כתוצאה מיישום פרוטוקול מונטריאול. החל מהרבעון השלישי של שנת 2006 חלה ירידה בביקושים למעכבי בעירה ובמקביל, בשל מחירים גבוהים יחסית של ברום ותרכובות ברום, אנו עדים לגידול בהיקפים גדולים של הייצור בסין של ברום וחלק ממעכבי הבעירה. מגמות אלו נמשכות גם כיום. בשוק הכימיקלים המשמשים לקידוחי נפט, המכירות היו נמוכות בגלל ירידה בשימושים באזור מפרץ מכוניקו וכן תחרות גוברת מצד יצרנים בסין.
- פעילות כי"ל מוצרי תכלית מושפעת מתחרות בחלק משוקי היעד ובאירופה מושפעת גם מהשינויים בשער החליפין. תיסוף בשער החליפין הממוצע של האירו לעומת הדולר בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד פגע בכושר התחרות בחלק של הפעילות היצרנית באירופה. בתקופת הדוח היתה עלייה בהכנסות של כי"ל מוצרי תכלית כתוצאה מעלייה בכמויות המכירה ועליית מחירים של חלק מהמוצרים.
- הוצאות ההובלה הימית מהוות מרכיב משמעותי בהוצאות כי"ל דשנים. מאז תחילת שנת 2007 עלו מחירי ההובלה הימית בצובר בצורה חדה והגיעו לרמות שיא של כל הזמנים. עליית מחיר ההובלה, כאמור, קיזזה חלק מהרווחים שנבעו מעליית מחירי המכירה של רוב סוגי הדשנים.
- מכירות קבוצת כי"ל הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 12.0 מיליארד ש"ח, לעומת סך של כ- 10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ומהווה עליה של כ- 19% במונחים דולריים.
- הגידול בהכנסות בתקופת הדוח נובע בעיקר בשל עליה במחירי המכירה של אשלג ודשני פוספט וגידול בכמויות של אשלג אשר קוזזו בחלקם עקב ירידה כמותית במכירת חלק מתרכובות הברום.

כימיקלים לישראל בע"מ (המשך)

הרווח הגולמי בתקופת הדוח הגיע לכ- 36.0% מהמכירות לעומת כ- 34.3% מהמכירות בתקופה המקבילה אשתקד.

השיפור ברווח הגולמי בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מעליה במחירי המכירה ומגידול בכמויות המכירה של אשלג ודשני פוספט. מאידך חלה ירידה בכמויות הייצור והמכירה של חלק מתרכובות הברום ועליה בהוצאות השקליות במונחים דולריים כתוצאה מהתחזקות השקל ביחס לדולר וכן חל גידול בחלק ממחירי התשומות וחומרי הגלם אשר קיזז חלק מהשיפור ברווחיות.

הוצאות המכירה והשיווק גדלו בתקופת הדוח בסכום של כ- 234 מליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל גידול במכירות אשלג ודשנים אשר מרכיב ההובלה בהם גבוה וכן עליה במחירי ההובלה הימית בצובר.

הוצאות הנהלה וכלליות גדלו בתקופת הדוח בעיקר בשל התחזקות השקל והאירו ביחס לדולר וכן בשל הוצאה בגין פריסת ההטבה הגלומה בתכנית האופציות (בהתאם לתקן 24).

שיעור הרווח התפעולי ממחזור המכירות הסתכם בכ- 17% לעומת כ- 16.1% בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור נובע בעיקר מהעליה במחירי המכירה של האשלג ודשני הפוספט.

הוצאות המימון גדלו לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בעיקר בשל העליה של כ- 100 מליון דולר ביתרת החוב הממוצע נטו בתקופה וכן עליה בשיעור הריבית הדולרית.

בתקופת הדוח הסתכם תזרים המזומנים מפעילות שוטפת של כ"ל בסכום של כ- 1,564 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 1,176 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכם הרווח של כ"ל בסכום של כ- 628 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 416 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

במכירות חל גידול של כ- 22.1% (במונחים דולריים) בעיקר בשל הגידול בכמויות האשלג ומעלית מחירים של האשלג ודשני הפוספט. כמו כן חל גידול במכירות כ"ל מוצרי תכלית. מאידך חלה ירידה בכמויות המכירה של תרכובות ברום.

המכירות לרבעון כוללות סך של כ- 149 מליון ש"ח ממכירות חברת סופרסטה, שנרכשה ביום 13 באוגוסט 2007, מיום רכישתה ועוד לתום הרבעון.

הרווח הגולמי גדל ברבעון השלישי של תקופת הדוח. הרווח הגולמי מהווה כ- 36.9% ממחזור המכירות לעומת כ- 33.9% ברבעון המקביל אשתקד.

הוצאות מכירה ושיווק גדלו בתקופת הדוח בשל הגידול במכירות מגזר הדשנים וכן מעליה במחירי ההובלה הימית בתפוזרת.

ברבעון השלישי של תקופת הדוח חלה עליה חדה בהוצאות המימון הנובעת בעיקר מגידול ביתרת ההתחייבויות הממוצעת ברבעון ומעליה בשיעור הריבית הממוצעת לתקופה. התחזקות השקל מול הדולר תרמה גם היא לגידול בהוצאות המימון.

צים שירותי ספנות משולבים בע"מ

להלן נתונים עיקריים מתוך דוחות רווח והפסד של צים:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2006		2007		2006		2007		
מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	
814	3,574	1,051	4,406	2,260	10,206	2,753	11,461	הכנסות מהפלגות ומשירותים נלווים
730	3,205	953	3,995	2,023	9,136	2,529	10,535	הוצאות תפעוליות ועלות השירותים
19	83	25	105	55	246	69	285	פחת
65	286	73	306	182	824	155	641	רווח גולמי
28	123	35	147	83	376	101	421	הוצאות הנהלה וכלליות
37	163	38	159	99	448	54	220	רווח תפעולי
9	40	7	38	24	109	10	52	הוצאות מיסים על ההכנסה
28	123	31	129	71	320	38	158	רווח נקי לתקופה

צים שירותי ספנות משולבים בע"מ (המשך)

להלן נתונים עיקריים מתוך תזרים המזומנים של צים:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2006		2007		2006		2007		
מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	
29	127	34	143	42	188	7	29	מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת
(266)	(1,168)	(216)	(905)	(317)	(1,396)	(619)	(2,567)	רכישת אניות, השקעות ורכוש קבוע
5	22	11	46	23	105	21	86	תמורה ממכירת אניות,
275	1,208	149	625	223	971	524	2,162	השקעות ורכוש קבוע
								מזומנים שנבעו מפעילות מימון

להלן נתונים עיקריים מתוך המאזן של צים:

ליום 30 בספטמבר				
2006		2007		
מליוני דולר	מליוני ש"ח	מליוני דולר	מליוני ש"ח	
908	3,906	1,619	6,497	היקף ההתחייבויות הפיננסיות
390	1,678	274	1,100	סך הנכסים הכספיים
578	2,487	627	2,516	הון עצמי
2,018	8,681	2,889	11,594	סך כל הנכסים
141	607	468	1,878	תשלומים על חשבון בניית אניות

הסבר תמציתי על התוצאות של צים:

הרווח הנקי של צים בתקופת הדוח הסתכם בסכום של כ- 158 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 320 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות צים בתקופת הדוח הסתכמו בסכום של כ- 11.5 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 10.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ- 21.8% (במונחים דולריים). הגידול במחזור ההכנסות נובע בעיקרו מעליה בהכנסות מדמי הובלה ומהכנסות חברות הבנות. בתקופת הדוח עלה מחיר ההובלה הממוצע למכולה בשיעור של כ- 4.1% והכמות המובלת גדלה בשיעור של כ- 14.8%.

בתקופת הדוח הובלו על ידי צים כ- 1,749 אלפי TEU לעומת כ- 1,523 אלפי TEU בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופת הדוח חלה עליה בהוצאות דמי חכירת אונית (כולל חכירת נפח) בשיעור של כ- 23.4% עקב עליה בכמות האוניות החכורות ועליה בהוצאות הדלק בשיעור של כ- 11.6% בעקבות גידול בנפח ההובלה.

ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכם מחזור ההכנסות של צים בסכום של כ- 4.4 מיליארד מליון ש"ח לעומת סך של כ- 3.6 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. גידול של כ- 29.1% (במונחים דולריים). הגידול נובע בעיקרו מעליה בהכנסות מדמי הובלה ומהכנסות של חברות הבנות. ברבעון השלישי של תקופת הדוח עלה מחיר ההובלה הממוצע למכולה בכ- 9.1%.

ברבעון השלישי של תקופת הדוח הובלו על ידי צים כ- 611 אלפי TEU לעומת כ- 521 אלפי TEU ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון השלישי של תקופת הדוח חלה עליה בהוצאות דמי חכירת אוניות (כולל חכירת נפח).

בתקופת הדוח חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בשיעור של כ- 20% לעומת התקופה המקבילה אשתקד הנובע בעיקר בשל ייסוף השקל ביחס לדולר, מאיחוד לראשונה של חברות בנות ומהוצאת עובדים לפנסיה מוקדמת. הוצאות המימון גדלו בתקופת הדוח בשיעור של כ- 24% לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בעיקר בשל עליה בשיעור הריבית

צ'ים שירותי ספנות משולבים בע"מ (המשך)

הצטיידות צ'ים

- בתקופת הדוח התקשרה צ'ים בהסכם לרכישת שלוש אוניות בנות TEU 10,000 כל אחת. מחירה של כל אוניה הינו כ- 566 מליון ש"ח (כ- 133 מליון דולר). האוניות צפויות להמסר לצ'ים בתחילת שנת 2010.
- בחודש יולי 2007 התקשרה צ'ים עם מספנה טיוואנית וחתמה על חוזה בנייה ורכישה של 4 אניות מכולה בנות 1,700 TEU כל אחת וכן קיבלה אופציה לרכוש 2 אניות נוספות כאמור במחיר ובתנאים זהים, אופציה אשר מומשה ביום 9 באוקטובר 2007 (להלן - 6 האניות). מחירה של כל אחת מן האניות הינו כ- 37 מליון דולר והן עתידות להימסר לצ'ים במהלך השנים 2010-2011. בחודש אוקטובר 2007 הוסכם בין צ'ים לבין צד קשור עופר (אחזקת אניות) בע"מ, עופר ספנות בע"מ וחברות בשליטתן (להלן - עופר ספנות) פרטי שיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה, כמפורט להלן:
 1. צ'ים תעביר בדרך של חידוש (NOVATION) חוזה הבניה לעופר ספנות את זכויותיה והתחייבויותיה מכוח ההסכם בינה לבין המספנה הטיוואנית בכל הקשור לרכישת 6 האניות, וזאת בתנאים זהים ("BACK TO BACK"), באופן שעם חתימת חוזה החידוש תחזיר עופר ספנות לצ'ים את התשלומים ששולמו למספנה על חשבון מחיר הרכישה של 6 האניות בצרוף ריבית בשיעור של 12% לשנה וכן צ'ים תשוחזר מערבויותיה והתחייבויותיה למספנה בכל הקשור לרכישת 6 האניות.
 2. בד בבד עם האמור לעיל, תתקשר צ'ים בעסקת חכירה עם עופר ספנות, במסגרתה תחכור צ'ים את 6 האניות לתקופה של 12 שנים במחיר של 17,500 דולר ליום לכל אוניה. דמי חכירת האניות האמורות יכללו את דמי ניהולן והפעלתן (הכוללים ציוות, תחזוקה, משק, כלכלה, ביטוח, שמנים, תיקונים, ניהול וכיו"ב).
 3. בסיום תקופת החכירה, לצ'ים תהא האופציה לרכוש 50% מכל אחת מהאניות האמורות תמורת סך כולל של כ- 15 מליון דולר לאוניה. מימוש האופציה האמורה לעיל יעשה בכפוף לדין.
- בחודש יולי 2007, התקשרה צ'ים בהסכם לרכישת שתי אוניות מכולה בנות TEU 2,450 כל אחת. מחירה של כל אוניה הינו כ- 47 מליון דולר. מחירי האוניות נקובים ביין יפני. האניות צפויות להימסר לצ'ים בשנת 2010.
- בחודש אוגוסט 2007, התקשרה צ'ים בהסכם למכירת שתי אניות בנות TEU 6,350 כל אחת שהוזמנו ע"י צ'ים בשנת 2004 וטרם נמסרו לצ'ים (בגין אניות אלה לצ'ים הסכמי החכרה לצד ג' שנחתמו בחודש יולי 2006). התמורה אשר תשולם לצ'ים בגין כל אוניה עומדת על סך של כ- 112 מליון דולר. רווח ההון המשוער בגין כל אוניה יסתכם בסך של כ- 34 מליון דולר (כ- 26 מליון דולר לאחר מס) והוא ירשם עם מסירת כל אוניה בשנים 2008 ו- 2009.
- לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, התקשרה צ'ים בהסכם לרכישת 8 אוניות מכולה בנות TEU 12,600 כל אחת עם אופציה לרכישת אוניה נוספת במחיר של כ- 171 מליון דולר לאוניה. האוניות צפויות להימסר לצ'ים בשנת 2012. צ'ים בוחנת אפשרות לשיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה עם צדדים שלישיים ו/או חברות בשליטת בעלי עניין.
- לאחר תאריך המאזן, בחודשים אוקטובר-נובמבר 2007, התקשרה צ'ים בהסכם עם צד שלישי (בלתי קשור) (להלן- המוכרת) לרכישת 2 אניות מכולה בנות TEU 4,250 כל אחת, (להלן - 2 האניות), במחיר חוזה של כ- 66 מליון דולר כל אחת. האניות צפויות להימסר לצ'ים במהלך שנת 2010. העסקה תושלם על דרך של מכירת הזכויות לצ'ים מהמוכרת. בנוסף, צ'ים תתקשר בהסכם חכירה לתקופה של 7-8 שנים עם המוכרת, במסגרתו תחכור צ'ים מהמוכרת 2 אניות מכולה נוספות בנות TEU 4,250 כל אחת בדמי חכירה של 28,200 דולר ליום לכל אוניה.

במהלך חודש אוקטובר הוסכם בין צ'ים לבין עופר ספנות פרטי שיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה, כמפורט להלן:

 1. צ'ים תמכור לעופר ספנות את 2 האניות, במהלך הבנייה או עם קבלתן מהמספנה ומהמוכרת, במחיר חוזה של כ- 66 מליון דולר לכל אוניה ("BACK TO BACK").
 2. הואיל ובעסקה האמורה תישאר צ'ים מחויבת כלפי המוכרת עד למועד המוקדם מבין המכירה לעופר ספנות או מסירתה של כל אוניה והואיל ותועמד למוכרת ערבות ביצוע של צ'ים לביצוע מלוא ההתחייבויות ע"פ הסכם הרכישה, עופר (אחזקת אניות) בע"מ תמסור לצ'ים ערבות זהה ("BACK TO BACK") לערבות שניתנה על ידי צ'ים בקשר עם רכישת האניות כאמור.

כמו-כן, עופר (אחזקת אניות) בע"מ תהיה אחראית לביצוע כל תשלום בו תשא צ'ים בקשר עם בניית 2 האניות וכמו כן תשא באחריות לתשלום כל הוצאה שתחול על צ'ים בקשר עם בניית 2 האניות, וכל זאת בתוך 7 ימים מיום קבלת הודעה בגין כך מצ'ים.

צים שירותי ספנות משולבים בע"מ (המשך)

3. בד בבד עם האמור לעיל, תתקשר צים בעסקת חכירה עם עופר ספנות, במסגרתה תחכור את 2 האניות לתקופה של 12 שנים. במהלך 6 השנים הראשונות דמי החכירה יעמדו על סך של 28,200 דולר ארה"ב לכל יום לאוניה (דמי חכירה זהים לדמי החכירה שישולמו לצד השלישי ביחס לתקופה דומה ולאניות זהות, כנזכר לעיל). במהלך 6 השנים שלאחר מכן, יעמדו דמי החכירה על סך של 30,200 דולר לכל יום לאוניה. דמי חכירת האניות האמורות יכללו את דמי ניהולן והפעלתן (הכוללים ציוות, תחזוקה, משק, כלכלה, ביטוח, שמנים, תיקונים, ניהול וכיו"ב).
4. בסיום תקופת החכירה, תרכוש צים 50% מכל אחת מהאניות האמורות תמורת סך כולל של כ- 20 מיליון דולר לכל אוניה.

בתי זיקוק לנפט בע"מ

החברה קיבלה את היתר השליטה בבז"ן ב- 28 ביוני 2007 ותוצאות פעולותיה נכללו בדוחות החברה החל מיום 1 ביולי 2007.

תוצאות הפעולות של בז"ן הושאו לתוצאות הפעולות על בסיס פרופורמה בהנחה שעסקת מכירת מניות בז"ן אשדוד נעשתה ביום 1 בינואר 2006. בהתאם, נגרעו מהדוחות הכנסות והוצאות המיוחדות לבתי זיקוק אשדוד.

מחזור המכירות הכמותי של מגזר הזיקוק עלה בתקופת הדוח בשיעור של כ- 3.7% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. המחיר הממוצע לטון של סל המוצרים העיקריים באזור היס התיכון הדומה לסל המיוצר על ידי בז"ן עמד בתקופת הדוח על כ- 2,370 ש"ח לעומת סך של כ- 2,525 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופת הדוח חלה בשוק המקומי עליה בצריכת הדלקים של כ- 8% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בצריכת תזקיקים חלה עליה של כ- 10% שקוזה על ידי ירידה של כ- 5% בצריכת המזוט בהמשך למגמה של המרתו בגז טבעי.

להלן טבלה של מרווחי הזיקוק. המרווח מפעילות הזיקוק הינו ההפרש בין ההכנסות ממכירת סל המוצרים אותם מוכרת בז"ן לבין עלות חומרי הגלם שהיא רוכשת, בשער בית הזיקוק (דולר לטון):

	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	ממוצע
2007	67.5	73.0	41.6	61.0
2006	53.1	61.7	52.9	55.9

גובה מרווחי הזיקוק הינו תולדה של כוחות השוק הפועלים ב- 2 מישורים שונים. האחד היצע וביקוש של נפט גולמי והשני היצע וביקוש למוצרים סופיים.

מתחילת הרבעון השלישי ירדו מרווחי הזיקוק בצורה חדה בעקבות התאוששות בנצילות בתי הזיקוק ולחצים פסיים וספקולנטיים בשוק הנפט הגולמי. הגורמים ללחצים הפסיים הינם ירידה בהספקה מהים הצפוני בעקבות תחזוקת שדות נפט וכמו כן ההשפעה ארוכת הטווח של קיצוצי תפוקות של קרטל "אופק". יחד עם זאת לא ניתן להעריך במדויק את התפתחויות בטווח הקרוב. למרות הירידות במרווחי הזיקוק, נמשך הגידול בביקוש למוצרי נפט לפי הערכות של סוכנויות אנרגיה בינלאומיות - IEA, EIA, אשר אינו מלווה בגידול מקביל בהיקפו בכושר הייצור של תעשיית הזיקוק.

בתקופת הדוח חל גידול בהוצאות הייצור של מגזר הזיקוק בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד וזאת בעיקר בשל גידול בהוצאות האחזקה, בהוצאות הפחתת השיפוצים התקופתיים, בהיקף ההוצאות בגין שירותי כח ומים, בעלויות הביטוח, ובהוצאות הקשורות לאיכות הסביבה. העלויות קוּוּזו בחלקן מירידה בפחת והפחתות עקב סיום הפחתת מתקנים בתקופת הדוח.

החברה קיבלה את היתר השליטה בבז"ן ב- 28 ביוני 2007 ותוצאות פעולותיה של בז"ן נכללו בדוחות החברה החל מיום 1 ביולי 2007. הרווח הנקי של בז"ן בתקופת הדוח הסתכם בסכום של כ- 556 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ- 469 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח בתקופת הדוח הינו לאחר ניכוי מענק הפרטה בסך של כ- 119 מיליון ש"ח. סכום מענק ההפרטה שהתקבל מהמדינה נרשם כהוצאה כנגד קרן הון.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכם בסכום של כ- 179 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 24 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

לאחר תאריך המאזן, בחודש נובמבר 2007, החליט דירקטוריון בז"ן על תכנית אסטרטגית, המיועדת להשגת צמיחה מהירה של בז"ן והגברת כושר התחרות שלה בשנים הקרובות, תוך השקעה מאסיבית גם בהגדלת חלקם של מוצרים בעלי ערך מוסף גבוה בתמהיל המוצרים של בז"ן וגם בתחומי איכות הסביבה, הבטיחות והביטחון והגברת האמינות התפעולית, בהיקף משוער של כ- 1.1 מיליארד דולר (כ- 4.4 מיליארד ש"ח).

אינדיקטור אנרגטי לימיט

תוצאות הפעילות של אינדיקטור נכללו בדוח המאוחד החל מהרבעון השלישי של תקופת הדוח. מחזור ההכנסות של אינדיקטור הסתכם ברבעון השלישי בסכום של כ- 226 מיליון ש"ח והרווח הסתכם בסכום של כ- 15 מיליון ש"ח. ה- EBITDA של אינדיקטור הסתכם ברבעון בסכום של כ- 60 מיליון ש"ח.

בתקופה של תשעה חדשים הסתכם הרווח הנקי, של קבוצת החברות שנרכשו במסגרת אינדיקטור, בסכום של כ- 110 מיליון ש"ח (כ- 26 מיליון דולר) ומחזור ההכנסות הסתכם בסכום של כ- 634 מיליון ש"ח (כ- 152 מיליון דולר).

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הרווח של אינדיקטור ברבעון:

1. עונתיות - אינדיקטור מושפעת מתנאי מזג אוויר בהתאם לטכנולוגיית ייצור החשמל במדינות בהם היא פועלת. חלק מתחנות הכוח בדרום אמריקה פועלות בשיטה ההידרו אלקטרית. הרבעון השלישי של השנה הינה תקופה יבשה בדרום אמריקה דבר שמשפיע לרעה ופוגע בהכנסות. תחנות הכוח במרכז אמריקה מבוססות על גנרטורים והעונה הגשומה במרכז אמריקה חלה ברבעון השלישי של השנה ולפיכך פועלות תחנות אלו בעומס נמוך מהממוצע השנתי.
2. עדכון תעריפים - חברת החשמל של אינדיקטור בבוליביה מוכרת חשמל במחיר שנקבע ע"י הרגולאטור. ברבעון השלישי של 2007 פרסם הרגולאטור תעריף מעודכן אשר פגע באופן משמעותי בהכנסות של אינדיקטור במדינה זו.
3. עומס בקווי ההולכה - עומס בקווי ההולכה בפרו כתוצאה מגידול מואץ בביקושים לחשמל גרם לעליה במחירי ההולכה ולירידה ברווחיות.

טאואר סמיקונדקטור בע"מ

טאואר סיימה את תקופת הדוח בהפסד של כ- 439 מיליון ש"ח (כ- 105 מיליון דולר), לעומת הפסד של כ- 234 מיליון ש"ח (כ- 49 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד. אשתקד כללו התוצאות רווח חד פעמי של כ- 351 מיליון ש"ח (כ- 80 מיליון דולר) כתוצאה מהארגון מחדש של התחייבות לזמן ארוך מבנקים. ללא הרווח החד פעמי מסתכם ההפסד אשתקד בסכום של כ- 585 מיליון ש"ח ירידה של כ- 18% בהפסד (במונחים דולריים) לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכמו המכירות של טאואר בסכום של כ- 705 מיליון ש"ח (כ- 169 מיליון דולר) לעומת סכום של כ- 594 מיליון ש"ח (כ- 132 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 28% (במונחים דולריים). עלות המכירות בתקופת הדוח גדלה בשיעור של כ- 8% (במונחים דולריים).

החל מהרבעון השני של תקופת הדוח שינתה טאואר את אומדן אורך החיים של המכונות והציוד מ- 5 ל- 7 שנים.

ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכמו המכירות של טאואר בסכום של כ- 237 מיליון ש"ח (כ- 57 מיליון דולר) לעומת סך של כ- 226 מיליון ש"ח (כ- 52 מיליון דולר) ברבעון המקביל אשתקד. גידול של כ- 10% (במונחים דולריים).

בחודש מרס 2007, גייסה טאואר ממשקיעים מוסדיים בארה"ב, סך של כ- 122 מיליון ש"ח (כ- 29 מיליון דולר) בהנפקה פרטית של מניות ואופציות למניות. בנוסף, העניקה טאואר למשקיעים המוסדיים זכות קיצרת טווח להשקעה נוספת של כ- 19 מיליון מניות של טאואר, במחיר מימוש למניה השווה למחיר סגירה של המניה בנאסד"ק ביום לפני ההנפקה.

בחודש יוני 2007, גייסה טאואר סכום של כ- 167 מיליון ש"ח (כ- 40 מיליון דולר) בהנפקה פרטית בישראל של אגרות חוב, המירות ולא המירות, לזמן ארוך ושל כתבי אופציות למניות. אגרות החוב צמודות למדד המחירים לצרכן, נושאות ריבית בשעור של 8% ומשך החיים הממוצע שלהן עומד על 5.6 שנים. בחודש ספטמבר 2007, הרחיבה טאואר את סדרת אגרות החוב וכתבי האופציות וגייסה סכום נוסף של כ- 73 מיליון ש"ח (כ- 14 מיליון דולר).

בדבר הסכם שחתמה טאואר עם החברה על העמדת אשראי, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות.

מקורות המימון של החברה וחברות המטה ונזילות

היקף ההתחייבויות הפיננסיות של החברה וחברות המטה שבבעלות ובשליטה מלאה (להלן - חברות המטה) ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכמו לסך של כ- 7,802 מליון ש"ח.

השקעות באמצעים נזילים של החברה וחברות המטה הסתכמו ליום המאזן בסכום של כ- 1,654 מליון ש"ח. הסכומים מושקעים בעיקר בפקדונות שקליים ודולריים, באגרות חוב ממשלתיות שקליות וצמודות מדד, באגרות חוב קונצרניות בארץ ובחו"ל ובמניות בארץ ובחו"ל.

החברה גייסה סך של כ- 2,087 מליון ש"ח בדרך של הנפקה פרטית של שתי סדרות אגרות חוב למשקיעים מוסדיים.

1. סדרה ראשונה - סך של כ- 1,250 מליון ש"ח אגרות חוב צמודות למדד (ערך נקוב של כ- 1,237 מליון ש"ח) לפירעון ב- 5 תשלומים שנתיים שווים החל משנת 2012 ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.55%. התחייבות בגין סדרה זו בסך של כ- 353 מליון ש"ח הוחלפה להתחייבות דולרית.

2. סדרה שניה - סך של כ- 836 מליון ש"ח אגרות חוב צמודות למדד (ערך נקוב של כ- 820 מליון ש"ח) לפירעון ב- 5 תשלומים שנתיים שווים החל משנת 2017 ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.7%.

עד לרישום של כל סדרה מסדרת אגרות החוב הנ"ל למסחר, שולמה תוספת ריבית בשיעור שנתי של 0.3%. בחודש אוגוסט 2007 פרסמה החברה תשקיף לרישום למסחר של אגרות החוב. התשקיף מהווה גם תשקיף מדף. אגרות החוב דורגו על ידי מעלות בדירוג AA יציב.

החברה קיבלה הלוואה בסך 50 מליון דולר לפירעון ב- 12 תשלומים רבעוניים שווים החל מחודש מרס 2012.

לצורך מימון ההשקעה ב- INKIA, קיבלה החברה הלוואות לזמן קצר בסך של 250 מליון דולר.

בחודש מרס 2007, קיבלה חברה במטה הלוואה שקלית לזמן קצר בסכום של כ- 644 מליון ש"ח, וכן פרעה חלויות שוטפות בסך של כ- 272 מליון ש"ח.

ההשקעה בבז"ן מומנה באמצעות הלוואות לזמן קצר שנפרעו במלואן עם גיוס תמורת הנפקת אגרות החוב.

חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם

טבלת פוזיציות בנגזרים של החברה במאוחד ליום 30 בספטמבר 2007

ערך הוגן מליוני ש"ח		נקוב מליוני ש"ח		
SHORT	LONG	SHORT	LONG	
להגנה משינויים בשיעורי רבית משתנה (LIBOR) על הלוואות דולריות				
מעל שנה				
-	7.5	-	1,605	אופציות CAP - מוכר חשבונאית
-	-	-	1,204	אופציות FLOOR - מוכר חשבונאית
-	8.9	-	803	עסקאות IRS - מוכר חשבונאית
עד שנה				
-	0.9	-	401	אופציות CAP - מוכר חשבונאית
-	-	-	201	אופציות FLOOR - מוכר חשבונאית
-	6.2	-	345	עסקאות IRS - מוכר חשבונאית
להגנה משינויים בשער חליפין והחלפת שיעור ריבית של הלוואות, מוכר חשבונאית				
123.5	-	1,394	-	חוזה SWAP להתחייבות דולרית בריבית משתנה מהתחייבות צמודת מדד בריבית קבועה מעל שנה
72.9	-	449	-	חוזה SWAP להתחייבות דולרית בריבית קבועה מהתחייבות צמודת מדד בריבית קבועה מעל שנה
(7.3)	-	502	-	חוזה SWAP להתחייבות דולרית בריבית משתנה מהתחייבות דולרית בריבית קבועה
להגנה משינויים בשערי חליפין על תזרים מזומנים - מעל שנה				
-	(6.6)	-	48	חוזה עתידי - אירו/דולר - מוכר חשבונאית
להגנה משינויים בשערי חליפין על תזרים מזומנים - עד שנה				
שקל/דולר				
6.5	26.2	396	528	חוזה עתידי - מוכר חשבונאית
(1.0)	-	767	-	אופציות רכש - מוכר חשבונאית
35.3	-	667	-	אופציות מכר - מוכר חשבונאית
אירו/דולר				
3.7	(9.1)	266	272	חוזה עתידי - מוכר חשבונאית
18.6	-	337	-	חוזה עתידי - לא מוכר חשבונאית
-	(14.7)	-	306	אופציות רכש - מוכר חשבונאית
-	1.0	-	298	אופציות מכר - מוכר חשבונאית
0.5	-	7	-	אופציות רכש - לא מוכר חשבונאית
-	-	-	7	אופציות מכר - לא מוכר חשבונאית
דולר קנדי/דולר				
24.1	-	243	-	חוזה עתידי - לא מוכר חשבונאית
-	(0.1)	-	20	אופציות רכש - לא מוכר חשבונאית
1.7	-	20	-	אופציות מכר - לא מוכר חשבונאית
יין/דולר				
-	0.1	-	47	חוזה עתידי - מוכר חשבונאית
-	0.2	-	60	אופציות רכש - מוכר חשבונאית
-	(0.5)	-	60	אופציות מכר - מוכר חשבונאית
שקל/יורו				
(0.1)	-	6	-	חוזה עתידי - מוכר חשבונאית
(0.7)	-	62	-	אופציות רכש - מוכר חשבונאית
0.6	-	33	-	אופציות מכר - מוכר חשבונאית
וון קוריאה/דולר				
0.7	-	40	-	חוזה עתידי - לא מוכר חשבונאית
עסקאות החלפה להגנה על מחיר ח"ג - דלק ונפט במחיר קבוע מראש - לא מוכר חשבונאית - עד שנה				
(2.5)	4.9	478	19	
עסקאות החלפה להגנה מרווחי מכירה - מוכר חשבונאית				
31.7	(7.6)	180	24	עד שנה
(4.9)	(0.6)	48	(9)	מעל שנה

חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם (המשך)

להלן עדכון לגבי רגישות ליום 30 בספטמבר 2007 (במאוחזד):

החברה הינה חברת החזקות. מרבית החברות המוחזקות הינן חברות אשר מטבע הפעילות שלהן הינה הדולר ולפיכך המדידה נעשתה ביחס לדולר.

רגישות לשינויים בריבית צמודה למדד המחירים לצרכן:

רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	סוג המכשיר
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
(1)	-	52	-	(1)	ניירות ערך סחירים
39	(20)	(1,702)	20	39	אגרות חוב
(6)	3	31	(3)	(6)	עסקאות SWAP ממדד לדולר משתנה
(3)	2	18	(2)	(3)	עסקאות SWAP לפי מטבע אחר
29	(15)	(1,601)	15	(31)	סה"כ

רגישות לשינויים בשיעור ריבית הליבור:

רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	סוג המכשיר
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
-	-	7	-	-	ניירות ערך סחירים
8	(4)	(268)	4	8	הלוואות לזמן ארוך מבנקים - ריבית קבועה
(1)	1	(1,635)	(1)	(1)	הלוואות לזמן ארוך מבנקים - ריבית משתנה
-	-	(6)	-	-	אגרות חוב
(2)	1	(2)	(1)	(2)	עסקאות SWAP מדד לדולר משתנה *
1	(1)	(49)	1	1	עסקאות SWAP מדד לדולר קבועה *
2	(1)	3	1	2	עסקאות IRS משתנה לקבועה *
-	-	1	-	-	עסקאות COLLAR *
-	-	1	-	-	אופציות CAP *
-	-	7	-	-	עסקאות SWAP על מרווחי זיקוק
8	(4)	(1,941)	4	(8)	סה"כ

רגישות לשינויים במדד מחירים לצרכן:

רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	סוג המכשיר
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
3	(1)	25	1	3	ניירות ערך סחירים
(137)	42	(1,375)	(69)	(137)	אגרות חוב
39	(19)	31	19	39	עסקאות SWAP ממדד לדולר משתנה *
12	(6)	18	6	12	עסקאות SWAP ממדד לדולר קבועה *
(83)	16	(1,301)	(43)	(11)	סה"כ

* עסקאות אלו נקשרו להחלפת מטבע ו/או שיעור הריבית בגין התחייבויות.

חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם (המשך)

עדכון לגבי רגישות ליום 30 בספטמבר 2007 (במאוחד): (המשך)

רגישות לשינויים בשערי חליפין:

שקל/דולר-					סוג המכשיר
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
11	5	100	(5)	(9)	מזומנים ושווי מזומנים
22	11	211	(10)	(20)	ניירות ערך סחירים
-	-	3	-	-	פקדונות והלוואות לזמן קצר
43	21	409	(20)	(39)	חייבים ויתרות חובה
1	1	10	-	(1)	פקדונות והלוואות לזמן ארוך
(20)	(10)	(182)	9	17	אשראי מבנקים ואחרים
(35)	(17)	(325)	16	31	ספקים ואחרים
(22)	(10)	(198)	9	18	זכאים ויתרות זכות
(18)	(8)	(159)	8	14	התחייבויות לזכויות עובדים
(185)	(89)	(1,702)	82	158	אגרות חוב
41	19	31	(18)	(35)	עסקאות SWAP ממדד דולר משתנה *
12	6	18	(6)	(12)	עסקאות SWAP ממדד דולר קבועה *
19	9	9	(7)	(14)	אופציות מטבע
8	4	-	(3)	(7)	פורורד
(123)	(58)	(1,775)	55	101	סה"כ

* עסקאות אלו נקשרו להחלפת מטבע ו/או שיעור הריבית בגין התחייבויות.

אירו/דולר					סוג המכשיר
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
3	1	25	(1)	(2)	מזומנים ושווי מזומנים
12	6	106	(5)	(10)	פקדונות והלוואות לזמן קצר
45	21	403	(19)	(37)	חייבים ויתרות חובה
19	9	172	(8)	(16)	מלאי
11	5	99	(5)	(9)	השקעות פיננסיות בחברות מוחזקות
1	-	5	-	-	פקדונות והלוואות לזמן ארוך
(11)	(5)	(101)	5	9	אשראי מבנקים ואחרים
(18)	(9)	(162)	8	15	ספקים ואחרים
(18)	(8)	(161)	8	15	זכאים ויתרות זכות
(13)	(6)	(115)	5	10	התחייבויות לזכויות עובדים
(6)	(3)	(56)	3	5	הלוואות לזמן ארוך מבנקים
6	3	(3)	(2)	(3)	אופציות מטבע
17	8	1	(12)	(19)	עסקאות אקדמה מטבע
48	22	213	(23)	(42)	סה"כ

חשיפה לסיכונים שוק ודרך ניהולם (המשך)

רגישות לשינויים בשערי חליפין (המשך):

ליש"ט/דולר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
-	-	1	-	-
-	-	1	-	-
-	-	3	-	-
2	1	21	(1)	(2)
(3)	(1)	(24)	1	2
(2)	(1)	(15)	1	1
(3)	(1)	(24)	1	2
-	-	4	-	-
(6)	(2)	(33)	2	3

סוג המכשיר

מזומנים ושווי מזומנים
פקדונות והלוואות לזמן קצר
חייבים ויתרות חובה
מלאי
אשראי מבנקים ואחרים
ספקים ואחרים
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות לזכויות עובדים

סה"כ

יין/דולר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
-	-	3	-	-
2	1	18	(1)	(2)
1	1	12	(1)	(1)
-	-	(1)	-	-
-	-	(2)	-	-
-	-	(1)	-	-
-	-	-	-	1
(1)	(1)	-	1	1
2	1	29	(1)	(1)

סוג המכשיר

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
מלאי
אשראי מבנקים ואחרים
ספקים ואחרים
התחייבויות לזכויות עובדים
אופציות מטבע
עסקאות אקדמה מטבע

סה"כ

ריאל ברזילאי/דולר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
עליה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
-	-	4	-	-
1	-	6	-	(1)
1	-	7	-	(1)
1	1	10	-	(1)
-	-	(2)	-	-
-	-	(3)	-	-
3	1	22	-	(3)

סוג המכשיר

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה
מלאי
השקעות פיננסיות בחברות מוחזקות
ספקים ואחרים
זכאים ויתרות זכות

סה"כ

חשיפה לסיכונים שוק ודרך ניהולם (המשך)

רגישות לשינויים בשערי חליפין (המשך):

יואן סיני/דולר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
1	-	8	-	(1)
-	-	(4)	-	-
2	1	19	(1)	(2)
-	-	2	-	-
1	-	5	-	-
4	1	30	(1)	(3)

סוג המכשיר

פקדונות והלוואות לזמן קצר
חייבים ויתרות חובה
מלאי
אשראי מבנקים ואחרים
ספקים ואחרים

סה"כ

רגישות לשינויים במחירי ניירות ערך סחירים:

סוג המכשיר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
(27)	(14)	278	14	27

ניירות ערך סחירים

רגישות לשינויים במחירי דלק (בעיקר בבו"ן)

סוג המכשיר				
רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים	שווי הוגן	רווח (הפסד) מהשינויים	רווח (הפסד) מהשינויים
מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר	מליוני דולר
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%
(48)	(24)	478	24	48
6	3	7	(3)	(6)
12	6	(2)	(6)	(12)
(30)	(15)	483	15	30

סה"כ

מלאי
עסקאות SWAP הגנה על מרווח הזיקוק
חוזים עתידיים BRENTE FUTURES

השפעות כתוצאה מהמעבר לתקני דיווח כספי בינלאומיים

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן - תקן 29). תקן 29 קובע כי חברות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ומדווחות לפיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS) החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2008 (הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2008).

בדוח הדירקטוריון לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007 כללה החברה אומדן ההשפעות הכספיות המהותיות של המעבר לדיווח לפי תקני ה-IFRS על מצבה הכספי של הקבוצה ליום 1 בינואר 2007 (מועד המעבר) ועל תוצאות הפעילות לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007.

בחודש אוקטובר 2007 פרסמה רשות ניירות ערך את החלטה 3-17 בדבר שינוי אומדן אורך החיים השימושיים של רכוש קבוע (להלן - החלטת הרשות). החלטת הרשות חלה על דוחות כספיים אשר ערוכים בהתאם לתקני IFRS. על פי החלטת הרשות ניתן לבצע שינוי אומדן אורך החיים השימושיים של נכס המבוסס על ניסיון הנצבר של התאגיד בנוגע לאותו נכס, מקום בו נצברו בידי התאגיד ראיות מוצקות ומהימנות אשר תומכות בביצוע שינוי האומדן.

בהתבסס על חוות דעת פנימית שהתקבלה, יבצעו חלק מחברות הקבוצה שינוי אומדן ליתרת אורך החיים השימושיים של הרכוש הקבוע המשקף הארכה של תקופת ההפחתה במסגרת הדוחות הכספיים הערוכים בהתאם לתקני IFRS, החל מיום 1 בינואר 2007.

ההשפעה של שינוי אומדן אורך החיים השימושיים של המתקנים והמכונות על מצבה הכספי של החברה ליום 1 בינואר 2007 ולתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007 כמשתקף בדוח הדירקטוריון ל-30 ביוני 2007 אינה צפויה להיות מהותית.

עם המעבר לדיווח על פי תקני ה-IFRS, ישונה מטבע הפעילות של החברה לדולר. אי לכך יהיו תוצאותיה של החברה מושפעות משינויים בשער הדולר ביחס לשקל בגין ההתחייבויות והנכסים השקליים. ברבעון השלישי של תקופת הדוח חל תיסוף של הדולר ביחס לשקל בשיעור של כ-5.5%. בעקבות כך, עם יישום התקינה הבינלאומית, תהיה לכך השפעה מהותית לרעה על תוצאות רבעון זה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה אחראי על בקרת העל בחברה. הדירקטוריון מונה 10 חברים כאשר 7 מהם הנם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

דירקטוריון החברה מינה ועדת כספים, אשר דנה בדוחות הכספיים, כמו גם בדוח הדירקטוריון, יחד עם ההנהלה הבכירה מנכ"ל החברה - ניר גלעד וסמנכ"ל הכספים - אבישר פז. ועדת הכספים מורכבת מ-5 חברים, שאחד מהם הנו דירקטור חיצוני. כל חברי ועדת הכספים הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

ועדת הכספים בוחנת, באמצעות הצגה מפורטת של מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים, את הדוחות ובכלל זה גם את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות שאינן במהלך העסקים הרגיל - אם ישנן, את ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים, את סבירות הנתונים, את המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, כולל סקירת התקנים הכספיים החדשים ואת יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה. ועדת הכספים בוחנת גם היבטים שונים של בקרה וניהול סיכונים, הן כאלה המשתקפים בדוחות הכספיים (כדוגמת הדיווח על סיכונים פיננסיים), והן כאלה המשפיעים על מהימנותם של הדוחות הכספיים. במידת הצורך, דורשת ועדת הכספים כי יינתנו בפניה סקירות מקיפות בעניינים בעלי השפעה מהותית.

רואה החשבון המבקר של החברה, מתייחס לסוגיות העולות בדיוני הוועדה ולפי הצורך מציג הממצאים העיקריים שעלו מתהליך הסקירה. אישור הדוחות הכספיים בחברה כרוך במספר ישיבות, בהתאם לצורך: תחילה מתקיים בוועדת הכספים, מספר ימים לפני אישור הדוחות, דיון עקרוני ומקיף בסוגיות הדיווח המהותיות ולאחר מכן, סמוך למועד אישור הדוחות בדירקטוריון, נערך דיון בדירקטוריון שעיקרו התוצאות עצמן. לישיבות אלו של הדירקטוריון מוזמנים רואי החשבון המבקרים. בעקבות הדיון, לאחר שנחה דעת הדירקטוריון כי הדוחות משקפים נכונה את מצב החברה ואת תוצאות פעולותיה, מאשר הדירקטוריון את הדוחות.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד

להלן עדכונים מהותיים בקשר לנושאים מסוימים שתוארו בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2006 (להלן - הדוח התקופתי):

בחברה

השקעה חדשה - בתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן). בתקופת הדוח רכשה החברה מניות של בז"ן. פרטים בדבר העסקה, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות בדוח זה.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

בז"ן פועלת בתחום האנרגיה, כאשר עיקר פעילותה בתחום זיקוק נפט גולמי, ייצור מוצרי דלק, חומרי גלם לתעשייה הפטרוכימית וחומרים לתעשיית הפלסטיקה.

מידע כללי על תחום הפעילות

שלבי ייצור מוצרי נפט הינם בעיקר ארבעה:

- הפרדה - תהליכים באמצעותם מתקבלות קבוצות מוצרים לפי השוני בטמפרטורת הרתיחה שלהם.
- תהליכי פיצוח ופירום - תהליכים אשר באמצעותם משנים את ההרכב הכימי של חלק מן החומרים שהופרדו לקבלת מוצרים בעלי ערך מוסף גבוה יותר.
- זיכוך - תהליכי אשפרה שמטרתם טיהור וניקוי המוצרים המתקבלים בתהליכי ההפרדה.
- גימור - המוצרים עוברים תהליכי גימור על מנת לעמוד במפרטים הדרושים.

1. כללי

הגורם העיקרי המשפיע על התוצאות של תחום פעילות הזיקוק, הוא מרווח הזיקוק, מרווח הזיקוק הינו המרווח בין ההכנסות ממכירת סל המוצרים אותם מוכרת בז"ן לבין עלות חומרי הגלם, שרוכשת בז"ן (בעיקר נפט גולמי) בשער בית הזיקוק. מחירי הנפט הגולמי ומוצרי נפט בעולם נתונים לתנודתיות רבה, ונקבעים, בין היתר, על פי היצע וביקוש עולמיים ומושפעים גם מאירועים גיאופוליטיים, אשר אינם קשורים ישירות להפקת הנפט, אך נתפסים על ידי השווקים כבעלי השפעה אפשרית על תפוקות עתידיות. גובה מרווחי הזיקוק, הינו תולדה של כוחות השוק הפועלים בשני מישורים שונים - האחד, היצע וביקוש של נפט גולמי, והשני - היצע וביקוש למוצרים סופיים.

2. מוצרי תחום הפעילות

מספר המוצרים המופקים מנפט גולמי הוא רב. נהוג להפריד את הנפט למספר מקטעים שכל אחד מהם כולל מספר ניכר של תרכובות כימיות:

1. גזים קלים - לאנרגיה ולתעשייה.
2. גז פחממני מעובה (תערובת פרופן ובוטן) - לבישול ביתי וכחומר גלם לתעשייה (להלן: גפי"מ).
3. נפטא - כחומר גלם לתעשייה.
4. בנזין לסוגיו - לשריפה במנועי בנזין.
5. קרוסין (נפט) - דלק למטוסי סילון ולחימום.
6. סולר לסוגיו - לשריפה במנועי דיזל, לחימום ולהסקה בתעשייה.
7. מזוט לסוגיו - דלק כבד המשמש כדלק לתנורי תעשייה ולייצור חשמל.
8. חומרים שעווניים - חומרים הנקשרים בטמפרטורה גבוהה באופן יחסי ומשמשים כחומר גלם לייצור שמני סיכה לשימון חלקים נעים במכונות ולייצור שעווה (נרות ושימושים אחרים).
9. ביטומן - מוצק בטמפרטורה רגילה, משמש לזיפות כבישים, ולייצור מוצרי איטום.

3. לקוחות

מרבית מוצרי הדלק המיוצרים בבז"ן נמכרים בשוק המקומי, בעיקר על-פי כמות המוזמנת על-ידי חברות הדלק אחת לחודש. נוכח השינויים במשק הדלק והפיצול מבז"א החלה בז"ן לגוון את שיטות המכירה בהן היא מוכרת את מוצריה בשוק המקומי.

המכירות לייצוא מתבצעות בחלקן בהתקשרויות נקודתיות (Spot), הנקשרות בין בז"ן לבין חברות דלק זרות או סוחרים, ובחלקן על בסיס חוזים לטווח של שנה. מחירי מוצריה של בז"ן המיוצאים לשווקים בינלאומיים, נקבעים בהתאם לנוסחת מחיר המבוססת על רמת מחירי השוק בעת מסירת המוצרים בפועל. בז"ן מייצאת לחו"ל, בעיקר לשווקים קרובים באזור אגן הים התיכון, מוצרים שונים בחלקם דומים באיכותם למוצרים הנמכרים על ידה בשוק המקומי ובחלקם מוצרים באיכות נמוכה יותר. מכירה של מוצרים באיכות נמוכה יותר אינה מצביעה בהכרח על רמת רווחיות נמוכה ממכירתם. פערי המחירים בין מכירה לשוק המקומי לבין מכירה לייצוא, למוצרים באיכות דומה והנמכרים באותו מועד, נובעים בעיקרם מעלות ההובלה ליעדי הייצוא.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

4. תחרות

פעילות בז"ן בארץ ובחו"ל מתקיימת בתנאי תחרות בינלאומית. חלקה של בז"ן בשוק העולמי זניח. המוצרים המשווקים על ידי בז"ן הינם Commodities, אשר מחירם מצוטט בפרסומים בינלאומיים פומביים, ואשר לא ניתן לבדל אותם ממוצרים מתחרים בעלי רמת איכות דומה. לפיכך התחרות בתחום פעילות הזיקוק מתמקדת בשמירה על איכות המוצרים לאורך זמן, שמירה על אמינות גבוהה בכל הקשור לעמידה במועדי הספקה ובמוסר תשלומים לספקים.

5. כושר יצור

כושר זיקוק נמדד בטונות נפט גולמי ליום. כושר הייצור המקסימלי של בית הזיקוק בחיפה הינו כ- 24,800 טון/ליום. כושר הזיקוק בפועל נקבע על פי סוג הנפט הגולמי המעובד ובהתאם לצורכי בז"ן. המפעל פועל 24 שעות ביממה במשך כל ימות השנה, למעט הפסקות יזומות של פעולת מתקנים שונים לצורכי תחזוקה שוטפת ושיפוצים תקופתיים על פי תוכנית עבודה של בז"ן וכן עקב תקלות. בז"ן נוהגת לייצר מלאי מוצרים מבעוד מועד לתקופות הדממה מתוכננות לצורך שיפוצים תקופתיים, וזאת בכדי לאפשר לה לספק הזמנות ללקוחות בתקופה הנ"ל. בנוסף, לבז"ן תכנית תחזוקה שוטפת של מתקניה. שיעור הניצולת הממוצע של כושר זקוק נפט גולמי של בית הזיקוק (תפוקה בפועל לעומת כושר הייצור המירבי) עמד על כ- 83% בשנת 2006. על אף שהזמינות המינימלית של מתקני הזקוק הינה כ- 95%, הרי שהניצולת בפועל הינה נמוכה יותר כתוצאה משימוש בתמהיל נפט גולמי שונה מהתמהיל שעל פיו תוכננו מתקני הזקוק, וזאת לצורך השאת הרווחיות.

לבז"ן עודפים של מוצרי ביניים שניתן לעבדם באמצעות פיצוח למוצרים בעלי ערך מוסף גבוה או למוכרם לצדדים שלישיים. יכולתו של בית זיקוק לייצר מוצרי נפט בעלי ערך מוסף גבוה באמצעות שימוש במתקני זיקוק מורכבים, נמדדת באמצעות Nelson Complexity Index (להלן: "מדד נלסון"), הנע בבתי זקוק באגן הים התיכון בטווחים של 5 - 10. ככל שהמדד גבוה יותר יכול בית הזיקוק לייצר מוצרים בעלי ערך מוסף גבוה יותר ו/או לזקק סוגי נפט גולמי באיכות נמוכה יותר. מדד בית הזיקוק של בז"ן הינו 7.4 במדד נלסון. למיטב ידיעת בז"ן, רמת מורכבות זו היא בין הגבוהות במזרח אגן הים התיכון.

6. מתקנים ורכוש קבוע

מתקני בז"ן בחיפה, כוללים יחידות זיקוק ראשוניות (זיקוק גלם), מתקני פיצוח קטילטי ויחידות פרום (המבצעות תהליכי זיכוך ואשפרה של מוצרי הדלק), יחידות ייצור נוספות (לייצור איזומרט, המשמש כאחד ממרכיבי הבנזין, ואספלט), מתקנים לטיפול בגופרית, תשתית (מבנים, מיכלי אחסון, צנרת וכד'), ומתקני שרותים (תחנת כח, טיפול בשפכים, ציוד כיבוי אש).

7. חומרי גלם וספקים

חומר הגלם העיקרי של בז"ן הוא נפט גולמי וחומרי ביניים המופקים בתהליכי הפרדה של נפט גולמי ומיועדים לעיבוד במתקני המשך. בהיות שוק הנפט הגולמי ומוצרי שוק של סחורות (Commodities) בז"ן רוכשת את הנפט הגולמי מספקים שונים ברחבי העולם, ברובו על בסיס עסקות מזדמנות (שוק ה-SPOT) והיתרה (בין 20% ל-30%) בחוזים לתקופה של כשנה בהתבסס על נוסחאות מחיר. מקורו העיקרי של הנפט הגולמי שרוכשת בז"ן הינו ממדינות הים השחור ואזור הים הכספי, שקרבתן היחסית למפעלה מקטינה את עלויות ההובלה. כמו כן, עושה בז"ן שימוש בצינור הנפט הגולמי מבקו לדרום טורקיה שהופעל לאחרונה. מקורות זמינים אחרים הינם מדינות מערב אפריקה, צפון אירופה, מקסיקו ומצרים.

להערכת בז"ן אין לה תלות בספק נפט גולמי אחד. קיימים ספקי נפט גולמי וחברות סחר הנמנעים מלמכור נפט גולמי לחברות ישראליות, עובדה המגבילה בצורה מסוימת את אפשרויות ההתקשרות של בז"ן עם ספקי נפט גולמי ואף גורמת לגידול מסוים בהוצאות ההובלה שלה. כמו כן, זמינות מיכליות להובלת נפט גולמי לנמלי הארץ מוגבלת ומספר חברות ספנות בינלאומיות נמנעות מלייצור קשרים עם בז"ן, עובדה הגורמת לעלויות נוספות.

לבז"ן תלות תפעולית בחברת תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ (להלן: "תש"ן"), המספקת לבז"ן שירותי פריקת נפט גולמי בטרימינל קרית חיים, שירותי אחסון נפט גולמי ומוצרי נפט וכן תשתית נמלית בנמל הקישון. לבז"ן אין הסכם בכתב עם תש"ן ואולם תש"ן מספקת שירותים כאמור לבז"ן במשך עשרות שנים והמחיר אשר על בז"ן לשלם לתש"ן על שירותיה מפוקח על ידי צו פיקוח על מחירים הקובע מחיר קבוע לשירותים אלו. להערכת בז"ן במקרה בו תפסיק תש"ן לספק שירותים לבז"ן, עלולה להיות לכך השפעה מהותית לרעה על פעילותה. להערכת בז"ן האפשרות כי תש"ן תפסיק לספק שירותים כאמור הינה רחוקה, בין היתר לאור היות תש"ן חברה ממשלתית ולאור היותה מונופול בתחום השירותים אותם היא מספקת ובהתחשב בתלותה של תש"ן כלקוח עיקרי שלה.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

7. חומרי גלם וספקים (המשך)

תש"ן הודיעה לבז"ן כי בעקבות ממצאים באשר למצבו של קטע מהצינור הימי שבבעלותה במפרץ חיפה, אשר משמש את בז"ן לפריקת נפט בכוונתה להחליפו, וזאת ככל הניתן במהלך חודש מאי 2008. למיטב ידיעת בז"ן הליך ההחלפה צפוי להימשך חודש, ועל אף היערכות בז"ן צפוי בכל מקרה קיטון מסוים בהיקף הזיקוק בתקופה האמורה. ככל שלא ניתן יהיה לעשות שימוש בקטע הצינור האמור עד להחלפתו, או במקרה שהחלפתו תימשך מעבר לצפוי, יצומצם היקף הזיקוק המבוצע על ידי בז"ן בכ-30%. משך הליך ההחלפה מושפע מגורמים כגון קצב ביצוע העבודה על ידי תש"ן ותנאי מזג האוויר.

לבז"ן תלות תפעולית בחברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ (להלן: "קצא"א"), המספקת לה בין היתר שירותי פריקה של נפט גולמי ואחסונו במתקניה באשקלון ובאילת ושירותי שינוע של נפט. תעריפי השירותים שמספקת קצא"א לבז"ן ותנאים נוספים הנוגעים להם נקבעים מעת לעת במשא ומתן בין הצדדים. להערכת בז"ן במקרה בו תפסיק קצא"א לספק לה שירותים, עלולה להיות לכך השפעה מהותית לרעה על פעילות בז"ן. להערכת בז"ן האפשרות כי קצא"א תפסיק לספק שירותים כאמור הינה רחוקה, בין היתר לאור היות קצא"א חברה שמדינת ישראל מחזיקה 50% מאמצעי השליטה בה ולאור היותה מונופול בתחום השירותים אותם היא מספקת ובהתחשב בתלותה של קצא"א בבז"ן כלקוח עיקרי שלה. בעקבות פיצול ומכירת בז"א, סוכמו מחדש תעריפי השירותים שמספקת קצא"א לבז"ן.

ביום 18.10.2006 הוציא בית המשפט צו סגירה כנגד קצא"א בנוגע לקטע מצינור ההולכה של קצא"א, העובר בתחומי העיר חיפה. נקבע כי צו הסגירה ייכנס לתוקפו החל מיום 1.5.2007, אלא אם כן תקבל קצא"א רישיון עסק להפעלת הצינור האמור בתחומי העיר חיפה. באמצעות צינור זה מועבר לבז"ן מרבית הנפט הגולמי המשמש אותה. ביום 19.2.2007 הודיעה קצא"א לבז"ן כי קיבלה רישיון עסק זמני בתוקף עד ליום 28.2.2008 לפעילותה בתחום העיר חיפה. בז"ן אינה יכולה להעריך בשלב זה האם הרישיון הזמני האמור יוארך או האם ינתן לקצא"א רישיון עסק קבוע להפעלת הצינור כאמור.

אם ייכנס צו הסגירה לתוקף, תיערך בז"ן להגדלת היקף הפעילות מטרמינל קרית חיים על מנת לצמצם את השפעת סגירת קו קצא"א על היקף הזיקוק שלה. להערכת בז"ן, כניסת צו הסגירה לתוקף, עלולה לפגוע באופן מהותי בתוצאותיה הכספיות של בז"ן, בין היתר בגין הקטנת הכמות המזוקקת על ידה עד כדי 50% מכושר הזקוק. במקרה שבו יופעל צו הסגירה שהוצא לקטע הקו של קצא"א במועד חופף למועד בו תבוצע החלפת קטעי הצינור הימי של תש"ן כמפורט לעיל, תיפגע משמעותית יכולת בז"ן לקבל נפט גולמי לזקוק והיא צפויה להקטין את היקף פעילותה עד כדי עצירת פעילות המתקנים בתקופת החפיפה, ולכך תהיה השפעה ניכרת על תוצאותיה הכספיות של בז"ן.

8. מדיניות החזקת מלאי

מדיניות בז"ן הינה להחזיק מלאי נפט גולמי ומוצרים ברמה המבטיחה תפעול רצוף של בית הזיקוק, אספקה רצופה של מוצרי נפט ללקוחותיה בשוק המקומי ומילוי התחייבויותיה ללקוחות בחו"ל. כדבר שבשגרה מחזיקה בז"ן במלאי נפט גולמי המספיק לכחודש ייצור ובמלאי מוצרים מוגמרים של כשלושה שבועות.

9. השקעות בז"ן בחברות מוחזקות מהותיות

גדיב - ארומטים

לבז"ן פעילות ארומטים המתבצעת באמצעות גדיב, חברה פרטית בבעלות מלאה של בז"ן, המייצרת חומרים ארומטיים, בעיקר בנזן, פאראקסילן, אורתוקסילן וטולואן, אשר משמשים כחומרי גלם בייצור מוצרים אחרים. פעילות זו היוותה כ-7% מהכנסות בז"ן בשנת 2006.

המוצרים המיוצרים על ידי גדיב מהווים מוצרי ביניים או מרכיבים בחומרי הגלם לייצור מוצרים אחרים ואינם מיועדים להיצרך על ידי הצרכן הסופי. המוצרים הארומטים משמשים כחומרי גלם בייצור ביגוד, תרופות, אריזות, קוסמטיקה, מחשבים, צבעים, חלפים לכלי רכב, מוצרי אחזקת בתים וכו'.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

9. השקעות בז"ן בחברות מוחזקות מהותיות (המשך)

כאו"ל - פולימרים

פעילות הפולימרים היוותה כ- 3% מהכנסות בז"ן בשנת 2006. פעילות זו מבוצעת באמצעות כאו"ל, חברה פרטית מאוחדת באיחוד יחסי עם בז"ן, העוסקת בייצור אתילן, פוליאתילן ופוליפרופילן שהם חומרי הגלם העיקריים בתעשיית הפלסטיק.

כאו"ל מפעילה שלושה מתקנים עיקריים: מתקן אתילן, מתקן פוליאתילן ומתקן פוליפרופילן (להלן: "מתקני כאו"ל").

חומרי הזינה הדרושים לייצור מוצרי כאו"ל וכן הדלקים להסקת הדוודים נרכשים מבז"ן. בז"ן המחיתה לבז"א חלק מהתחייבותה וזכויותיה לאספקת חומרי זינה לכאו"ל.

10. מימון

בז"ן מממנת את פעולותיה באמצעות אשראי בנקאי, אשראי חוץ בנקאי, בין היתר באמצעות הנפקת אגרות חוב לגופים מוסדיים וכן מתזרמי מזומנים מפעילות שוטפת ומהון עצמי.

11. דירוג אשראי

בחודש נובמבר 2007 הודיעה מעלות לבז"ן על הוצאת דירוג אגרות החוב שלה מרשימת המעקב (Watch List) ועל הענקת דירוג ראשוני של AA/Stable לאגרות חוב שתנפיק בז"ן בדרך של הנפקה ציבורית, עד להיקף של 2 מליארד ש"ח. הדירוג תקף גם לגבי יתר סדרות אגרות החוב של בז"ן שבמחזור.

12. איכות הסביבה

כללי

על בז"ן חלים חוקים בתחום איכות הסביבה, המסדירים את רמות פליטות המזהמים המותרות לה במסגרת פעילותה, בעיקר, החוק למניעת מפגעים, התשכ"א - 1961 (להלן - החוק למניעת מפגעים), חוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג - 1993 (להלן - חוק חומרים מסוכנים), חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, חוק למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח - 1988 וחוק המים, התשי"ט - 1959. בנוסף להוראות החוק, חלות על בז"ן גם הוראות הכלולות בהיתרים וברישיונות, אשר ניתנו לבז"ן והדרושים לה על מנת לפעול בתחום פעילותה. בז"ן משקיעה משאבים רבים על מנת לעמוד בכל ההוראות הרגולטוריות החלות עליה. נכון למועד הדוחות הכספיים, להערכת בז"ן, בז"ן עומדת בכל הוראות החוק, ההיתרים והרישיונות החלים עליה בנושא איכות הסביבה, למעט אם צוין אחרת להלן.

איכות האוויר

לידיעת בז"ן הובא כי מדיניות המשרד להגנת הסביבה הינה כי לא תותר כל תוספת של זיהום אוויר על הקיים באזור מפרץ חיפה, אשר לדעת משרד הגנת הסביבה הינו עתיר בזיהום אוויר ופיתוח עתידי של אזור זה יוגבל בהתאם לרמות זיהום האוויר.

בז"ן חתומה על האמנה ליישום תקנים בדבר פליטת מזהמים, שנחתמה ביום 21.1.1998 בין התאחדות התעשיינים בישראל לבין המשרד לאיכות הסביבה. האמנה קובעת תקנים לריכוז פליטות של חומרים מסוכנים מארובות המפעלים.

ביום 25.5.2006 הוטל על בז"ן צו אישי מכוח הוראות החוק למניעת מפגעים, תשכ"א - 1961 אשר החליף צו אישי קודם משנת 1984, אשר תוקן מעת לעת ואשר בז"ן פועלת על פיו כיום. הצו האישי מחיל על בז"ן תקני פליטה לאוויר. תקנים אלה יוחמרו ביום 25.11.2008. הצו קובע כי בז"ן תגיש תכנית יישום לעמידה בתקנים המחמירים לאישור המשרד להגנת הסביבה. בז"ן מקיימת מגעים עם המשרד להגנת הסביבה לצורך קביעת יישום אופן ההוראות, לרבות האפשרות לשימוש בגז טבעי כחלופה להתקנת מערכות להפחתת הפליטות.

בעקבות קבלת הצו האישי מגבשת בז"ן תוכנית פעילות והשקעות (להלן - תוכנית ההשקעות), אשר להערכת בז"ן תאפשר לה לעמוד בהוראות הצו האישי בתאריכי היעד שנקבעו בו. להערכת הנהלת בז"ן ההשקעות והעלויות השוטפות שיידרשו לצורך יישום הצו האישי מסתכמות בכ- 747 מיליוני ש"ח.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

12. איכות הסביבה (המשך)

איכות האוויר (המשך)

בז"ן מקדמת את האפשרות לרכישת גז טבעי אשר יאפשר לה לעמוד בתקני הפליטה הקבועים בצו האישי תוך הפחתה משמעותית בהיקף ההשקעות הנדרש. אספקת גז טבעי למפעלי בזן מותנית בהקמת תשתית ההולכה עד מפרץ חיפה. הקמת תשתית ההולכה תתבצע על ידי נתיבי הגז לישראל בע"מ והיא מותנית בהשלמת תכנון וקבלת היתרים ולהערכת נתיבי הגז לישראל צפוי הגז הטבעי להגיע למפרץ חיפה בתחילת 2009. בהמשך לדיון ציבורי שהתקיים ביום 15.3.2007, התקבלה ביום 25.3.2007 הודעת השר לאיכות הסביבה לפיה הצו האישי יתוקן, בין היתר, באופן שבזן תשתמש בדלק גזי בלבד (במקום המזוט הנלקח בחשבון בצו הנוכחי). בעקבות הודעת השר האמורה, בזן נערכת לביצוע הוראות הצו האישי באמצעות החלופה של רכישת גז טבעי כמתואר לעיל ולצורך כך אישר דירקטוריון בזן השקעה של כ-125 מיליון ש"ח להקמת תשתית לקליטת הגז הטבעי ולשימוש בו. למועד הדוחות הכספיים טרם תוקן הצו האישי.

במספר בדיקות ארובה שנערכו במתקן הפצחון הקטליטי של בזן, נמצא כי היקף פליטת החלקיקים עולה על הקבוע בצו האישי כפי שהוא חל על בזן כיום. בזן נוקטת במספר צעדים על מנת להבטיח כי היקף פליטת החלקיקים ממתקניה בכללותם לא יעלה על הקבוע בצו האישי. בז"ן מניחה, כי - אף שהמשרד להגנת הסביבה הודיע ביום 1.1.2007 כי לא אישר לה לחרוג מהוראות הצו האישי - הרי שבמידה שתתמיד בביצוע הצעדים הנ"ל, לא צפויות לה הוצאות כספיות מהותיות בגין ממצאי הבדיקות המתוארות לעיל.

איכות שפכים ונחל הקישון

שפכים תעשייתיים, הנוצרים במהלך פעולות הייצור של בז"ן, מטופלים על ידה ומוזרמים כתמלחות לנחל הקישון. המשרד להגנת הסביבה בוחן מספר חלופות לפתרון שאלת התמלחות. נושא איכות התמלחות, המוזרמים על ידי בז"ן מוסדר בהוראות היתר הזרמת תמלחות לים. כמו כן, המפעל מנטר את איכות התמלחות לפני הזרמתן לקישון בניטור רציף. ועדת תקינה - תקן איכות קולחים פרסמה המלצותיה לאיכות קולחים. ההחלטה טרם הוסדרה בתקנות, כאשר משרד הבריאות והמשרד להגנת הסביבה הונחו ליישם את התקן האמור עד להשלמת התקנת התקנות באמצעות תנאים ברשינות עסק. בזן נדרשה להגיש בקשה לצו הרשאה להזרמה לנחל על-פי חוק המים, התשי"ט-1959, אשר תעמוד בתקנים שנקבעו על-ידי ועדת התקינה הנ"ל. בזן לא הגישה בקשה כנ"ל. על-פי דיונים שהתקיימו לאחרונה עם גורמים בכירים במשרד להגנת הסביבה, הנחיתה השר להגנת הסביבה ומנכ"ל המשרד היא להזרים את שפכי המפעלים הסמוכים לקישון לים, באמצעות צינור, דבר שלהערכת בזן ייתר את הדרישה להביא את התמלחות לעמידה בתקנים שנקבעו על-ידי ועדת התקינה הנ"ל.

רעלים

בז"ן מחזיקה בהיתר רעלים בהתאם לחוק חומרים מסוכנים, הכולל דרישות לעניין כמויות החומרים המסוכנים אותן ניתן להחזיק, אופן אחסונם והטיפול בהם, דרישות בדבר איתור מתקנים העשויים להיפגע ברעידת אדמה ומיגונם. היתר הרעלים ניתן לתקופה של שנה בכל פעם על פי בקשה המוגשת על ידי בעל ההיתר.

13. חשש לחלחול דלקים לקרקע ומי תהום

מעת לעת, נדרשת בז"ן לבדוק טענות בדבר חלחול דלקים ומהמים אחרים אל הקרקע ומי התהום בשטח המפעל. בשנת 2005 ולאחר שנמצא זיהום קרקע בחתך העליון ועדשת נפט, החלה בז"ן בביצוע קידוחי ניטור בשכבה הרדודה של מי התהום מתחת לאחד ממתקניה. בנוסף, בז"ן ביצעה מספר קידוחי שאיבה על מנת לתחום את הזיהום ולשאוב את שכבת הזיהום ולסלקה ממי התהום. בהתבסס על סקר חיצוני שנערך על ידי מומחה חיצוני, שתוצאותיו נמסרו לבז"ן ביום 21.1.2007, מעריכה בז"ן, כי לא קיימת סבירות שמי התהום באקוויפר בתחום שטח מפעל בז"ן, הזורמים בכיוון כללי לדרום-מערב, יתרמו לזיהום מי התהום ממערב ומדרום לשטח מפעלה. בהתבסס על הסקר הנ"ל, להערכת בז"ן, הזיהום במי התהום בשטח המפעל, לא צפוי להתפשט לשטחים סמוכים באופן שיגרום לזיהום מקורות מים המשמשים לשתייה או השקיה.

יחד עם זאת - ובהתחשב גם בדרישת המשרד להגנת הסביבה לביצוע סקר קרקע ועמדת המשרד כי אם יימצא זיהום יתווספו דרישות נוספות, לרבות דרישות לתיקון המעוות ושיקום הזיהום - קיים סיכון של איתור זיהום בקרקע ובמי התהום. בהקשר זה קיים חוסר וודאות בקשר להיקף הטיפול שיידרש בזיהום, אם וככל שיאותר, ואין ביכולתה של בז"ן להעריך את השפעותיהן האפשריות של התפתחויות אלה.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

14. עקרונות חוק משק הדלק

במסגרת החלטת ההפרטה נרשמה הודעת שר התשתיות הלאומיות בדבר כוונתו להביא לחקיקת חוק משק הדלק, אשר יעסוק, בין השאר, בהסדרת הרגולציה במקטעים שונים במשק הדלק לאחר פיצול בתי הזיקוק, בהתאם לעקרונות שצורפו להחלטה שגובשו על ידי צוות בינמשרדי בראשות משרד התשתיות הלאומיות.

ביום 1.1.2007 פרסם משרד התשתיות הלאומיות את תזכיר חוק משק הדלק, התשס"ז-2007 (להלן - חוק משק הדלק או החוק), אשר מטרתו הסדרת הפעילות במשק הדלק, בין היתר לשם הבטחת הספקה סדירה, רציפה ואמינה של מוצרי נפט, הבטחת רמת שירות נאותה בכל המקטעים במשק הדלק, שמירה על תחרות, קידומה ויצירת תנאים תחרותיים, הבטחת ההספקה בשעת חירום וטובת הציבור.

15. תקנים

לגבי חלק ממוצרי הנפט שמוכרת בז"ן, קיימים בישראל תקנים רשמיים. לגבי חלק נוסף ממוצרי הנפט קיימים תקנים ישראלים או הוראות הנוגעות לאיכותם בצווים לפי חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק), התשכ"א-1961 ולעתים, נקבע המפרט בו מספקת בז"ן את מוצריה בהסכמה בינה לבין הלקוח.

מוצרי הנפט, המיוצרים ומשווקים על ידי בז"ן עומדים בתקנים אירופאיים המבוססים על EURO-4, אשר נועד להפחית את השפעת הפליטות מרכב מנועי על הסביבה.

16. הגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה בבז"ן

ביום 1.2.2007 פורסם צו להגנת אינטרסים מיוחדים של המדינה בבז"ן, כחלק מהליך ההפרטה של בז"ן, המפרט את האינטרסים החיוניים שיש למדינה בקשר לבז"ן: (1) שמירת אופייה של בז"ן כחברה ישראלית שמרכז עסקיה וניהולה יהיו בישראל; (2) מניעת חשיפה או גילוי של מידע סודי, מטעמים של ביטחון המדינה; (3) קידום התחרות ומניעת ריכוזיות במשק הדלק; (4) מניעת היווצרות של עמדת השפעה על בז"ן של גורמים עוינים או של גורמים העלולים לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה; (5) הבטחת קיומה הרציף של פעילות זקוק נפט גולמי, ייצור מוצרי ואספקתם בישראל.

על מנת להבטיח את קיומם של האינטרסים הנ"ל, קובע הצו מגבלות וחובות שונים, המפורסמים בקבצי תקנות תשס"ז מס' 6558 מיום 1.2.2007.

17. הליכים משפטיים

להלן מפורטים ההליכים המשפטיים המהותיים של בז"ן, התלויים ועומדים בבתי משפט.

תביעות נחל הקישון

בז"ן לא ביצעה הפרשות בדוחותיה הכספיים בגין התביעות המפורטות בס"ק (1), (2) ו-(3) להלן.

1. במהלך השנים 2001 עד 2005 הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעות של כ-50 דיגיגים נגד בז"ן, גדיב, כאו"ל ונתבעים נוספים, ביניהם חברה מקבוצת כיל, אשר אוחדו לדיון אחד. לטענת התובעים, כל אחד מהמפעלים הכימיים הפועלים על גדות נחל הקישון הזרימו לתוך הנחל, לאורך עשרות שנים, שפכים שהכילו שורה ארוכה של חומרים כימיים, מתכות כבדות וחומרים אורגניים, שחלקם ידועים ומוכרים על ידי המדע הרפואי והרשויות המוסמכות כגורמי סרטן ודאיים או חשודים בגרימת סרטן לבני אדם הנחשפים להם וכגורמים לנזקים קטלניים לבני אדם הנחשפים להם.

לטענת התובעים, חלה כל אחד מהם במחלת סרטן, עקב חשיפתו של כל אחד מהם למי ולבוצת מעגן הדיג קישון תוך עבודתם על ספינות דיג שנמל הבית שלהן במעגן הקישון.

הנתבעים, לרבות בז"ן, כאו"ל וגדיב, כפרו באחריותם לנזקי התובעים וטענו, בין היתר, כי תביעת התובעים התיישנה, לא הוזרמו החומרים שצוינו בכתבי התביעה ו/או שהחומרים שהוזרמו אינם מסרטנים ו/או מזיקים לבריאות האדם, וכי אם ובמידה ואכן חלו התובעים במחלות ואם ובמידה ומי הקישון או קרקעיתו גרמו או תרמו למחלותיהם ואם ובמידה ומחלותיהם של התובעים נובעות ממעשי או מחדלי אדם (כאשר כל האמור הוכחש) - אזי נגרמו מחלות אלה של התובעים עקב רשלנותם ו/או היפר חובות שבחוק מצד התובעים עצמם.

בנוסף, הגישו הנתבעים הודעה משותפת לצדדים שלישיים נגד כחמישים גופים שונים לרבות מפעלים נוספים, מעסיקים, רשויות מקומיות וגופים ממשלתיים, אשר מרביתם הגישו אף הם כתבי הגנה והכחישו אחריות לנזקי התובעים.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

17. הליכים משפטיים (המשך)

בז"ן וגדיב שלחו הודעה לצדדים שלישיים גם נגד חברות הביטוח, אשר הוציאו לזכותן פוליסות ביטוח שונות במשך השנים ואשר לטענתן אם בית המשפט ימצא אותן אחראיות לנזקי התובעים והן יחויבו לשלם פיצוי בגין אחריות זו, אזי על חברות הביטוח לשפות ו/או לפצותן. חברות הביטוח מצדן טוענות, בין היתר, כי הפוליסות מחריגות במפורש נזקי גוף שנגרמו לצד שלישי כתוצאה מזיהום; כי הזיהום האמור מתמשך, אינו פתאומי ולכן אינו מכוסה על פי הפוליסות; כי מעשי ומחדלי בז"ן וגדיב אינם מכוסים בפוליסות וכד'.

כמו כן, הגישה בז"ן הודעה לצד שלישי נגד גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ (להלן: "גדות"), בהתאם להסכם לפיו רכשה בז"ן מגדות את גדיב, שהיוותה את החטיבה הפטרוכימית של גדות. על פי ההודעה הנ"ל, אם ובמידה, ובית המשפט יקבע כי יש לחייב את בז"ן ו/או את גדיב בגין מעשים או מחדלים שאירעו, כולם או חלקם בחטיבה הפטרוכימית של גדות ו/או בגין נזקים כלשהם שנוצרו כולם או חלקם ו/או נתגלו, כולם או חלקם בתקופה שלפני ה- 31.1.1994, חייבת גדות, בתוקף התחייבויותיה בהתאם לחוזה הנ"ל, לשפות את בז"ן ואת גדיב בגין כל סכום שתחויב גדיב לשלם לתובעים.

על פי החלטת בית המשפט הדיון בתביעה פוצל ובשלב הראשון מתבררת שאלת קיומו של קשר סיבתי במובן הצר - בין מחלתו של כל אחד מהתובעים לבין חשיפתו למי מעגן הקישון, וזאת מבלי להיכנס בשלב זה לשאלה מי מהנתבעים הזרים אילו מהחומרים אשר נטען שזיהמו את מי המעגן וגרמו למחלות.

למועד הדוחות הכספיים נתקיימו עשרות ישיבות הוכחות בהן נשמעו עדויותיהם של התובעים בני משפחה ועדים בנוגע לתנאי העבודה בקישון. למועד זה טרם נשמעו עדויותיהם של המומחים מטעם התביעה. הדיון בתובענה זו צפוי להמשך בשנת המשפט הקרובה בתדירות של פעם או פעמיים בשבוע. במהלך החקירות הנגדיות של התובעים, 9 מהתובעים בחרו למחוק את תביעותיהם.

תביעותיהם של התובעים הן תביעות לקבלת פיצויים בגין נזקי גוף ובתביעות מסוג זה התובע לא נדרש על פי דין לציין את סכומי הפיצוי בגין נזקים כלליים לעתיד (להבדיל מנזקים מיוחדים שנגרמו עד למועד הגשת כתב התביעה) שכן נזקים אלה נקבעים בסופו של דבר על ידי בית המשפט על פי חומר הראיות המוגש במהלך הדיון.

יחד עם זאת, התובעים בתביעות הדייגים פרטו בכתבי התביעה הן בגין נזקים מיוחדים, לרבות הפסד השתכרות לעבר, הוצאות לעבר והן בגין נזקים כלליים, לרבות הפסד השתכרות לעתיד, כאב וסבל, קיצור תוחלת חיים, הוצאות רפואיות, עזרת צד ג', הוצאות נסיעה, איבוד שירותי בעל ואב וכן תביעות תלויים ומיטיבים. תביעות אלה מסתכמות בסכום של כ- 140 מיליוני ש"ח, אליהם יש להוסיף שכר טרחת עורכי דין אותו מקובל להעריך ב- 20% בתוספת מע"מ מסכום הפיצויים וכן הוצאות משפט. יודגש, כי מדובר בהערכה כללית של הסכום הנקוב במסגרת כתב התביעה לגבי כלל התובעים ולא בהערכת סיכון של הנתבעים בכלל ושל בז"ן, גדיב וכאו"ל בפרט.

2.

במהלך השנים 2000-2004 הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעותיהם של 95 חיילים ולוחמים ביחידות שונות בצה"ל שהוגשו נגד 4 נתבעים: חיפה כימיקלים בע"מ, איגוד ערים (חיפה) (ביוב), עיריית חיפה ובז"ן, בגין מחלות סרטן ואחרות בהן חלו התובעים לטענתם בעקבות שהותם במי נחל הקישון במהלך שירותם הצבאי מאז שנות ה- 50 ועד שנות ה- 90. כל התביעות אוחדו לדיון אחד. בתקופת הדוח, דחה בית המשפט, בהסכמת כל הצדדים, את תביעותיהם של 19 מן התובעים בתביעות אלה והוגשה תביעה נוספת - דומה במהותה, ע"י 17 תובעים נוספים. הליך גישור שיזמה נשיאת בית המשפט המחוזי בחיפה בתביעות החיילים, לא עלה יפה, וביורר התיק צפוי להימשך, כסדרו.

גדיב וכאו"ל צורפו להליך כצד שלישי על ידי יתר הנתבעים, לרבות במסגרת הודעה לצדדים שלישיים משותפת (לרבות לחברה מקבוצת כיל) שהוגשה על ידי כלל הנתבעים.

חלק מהתובעים לקו בסוגים שונים של מחלת סרטן, חלק אחר לקה במחלות שונות אותן הם מייחסים לחשיפה לקישון וסביבותיו. תקופת החשיפה הרלוונטית הנטענת היא החל משנות ה- 50 ועד לשנות ה- 90, כאשר אופי ומשך החשיפה הנטענים שונים מתובע לתובע.

התובעים צרפו חוות דעת אחת העוסקת רק בשאלת הקשר הסיבתי בין החומרים השונים שנטען כי המבקשים נחשפו להם לבין מחלתו של כל אחד מהתובעים, וזאת תוך התחשבות, לכאורה, ברמת החשיפה של כל תובע ותובע.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

17. הליכים משפטיים (המשך)

הנתבעים, לרבות בז"ן, כפרו בחבותם לפצות את התובעים וטענו, בין היתר, כי תביעת החיילים התיישנה; החיילים קיבלו תשלומים ו/או טובות הנאה אחרות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט-1959 [נוסח משולב] ו/או לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"י-1950, ועל כן אין הם זכאים לתבוע בנזיקין; הנתבעים לא ביצעו כל מעשה רשלנות ו/או היפר חובות שבחוק כלפי החיילים; אשם של החיילים ו/או של אנשים או גופים אחרים הוא שגרם, אם בכלל, לנזקים הנטענים ובפרט - אשמה מדינת ישראל לרבות שלטונות הצבא, שגרמו ברשלנותם למחלותיהם של החיילים.

כלל הנתבעים הגישו הודעה משותפת לצדדים שלישיים נגד למעלה מארבעים גופים שונים לרבות מפעלים נוספים, רשויות מקומיות, מעסיקים וגופים ממשלתיים, אשר הגישו אף הם כתבי הגנה והכחישו אחריות לנזקי התובעים.

בז"ן גדיב וכאו"ל (שצורפו להליך כצד ג') שלחו הודעה לצד ג' גם נגד חברות הביטוח, אשר הוציאו לזכותן פוליסות ביטוח שונות במשך השנים ואשר לטענתן אם בית המשפט ימצא אותן אחראיות לנזקי התובעים והן יחויבו לשלם פיצוי בגין אחריות זו, אזי על חברות הביטוח לשפות ו/או לפצותן. חברות הביטוח הגישו כתבי הגנה וחזרו על טענותיהם כאמור לעיל.

כמו כן, הגישה בז"ן הודעה לצד ג' נגד גדות, בגין אותם טענות כמפורט לעיל.

גם הדיון בתביעה זו פוצל ובשלב הראשון מתבררת שאלת קיומו של קשר סיבתי במובן הצר - בין מחלתו של כל אחד מהתובעים לבין חשיפתו למי מעגן הקישון.

למועד הדוחות הכספיים החלה בדיקתם של התובעים על ידי מומחים רפואיים מטעם הנתבעים. התביעה נמצאת עדין בשלב של קדם משפט.

נכון למועד הדוחות הכספיים, דחה בית המשפט, בהסכמת כל הצדדים, את תביעותיהם של 13 מן התובעים בתביעות אלה.

תביעותיהם של התובעים הן תביעות לקבלת פיצויים בגין נזקי גוף ובתביעות אלה לא נדרש התובע לציין את סכומי הפיצוי אותם הוא תובע בגין נזקים כלליים לעתיד (להבדיל מנזקים מיוחדים שנגרמו למועד הגשת כתב התביעה) שכן נזקים אלה נקבעים בסופו של דבר על ידי בית המשפט על פי חומר הראיות המוגש במהלך הדיון. יחד עם זאת, חלק מהתובעים בתביעות החיילים פרטו בכתבי התביעה את תביעותיהם בגין נזקים מיוחדים לרבות בגין הפסד השתכרות לעבר, טיפולים רפואיים, הוצאות נסיעה וניידות, סיעוד ועזרת צד ג' (לעבר) בגין נזקים כלליים, לרבות כאב וסבל וקיצור תוחלת חיים וכן בגין תביעות תלויים.

חלק אחר מהתובעים נוקבים בסכומי התביעה בחלק מראשי הנזק בעוד שחלק מהנזק הכללי הם אינם נוקבים בסכומים. הסכומים הננקבים בכתבי התביעה הם בסכום כולל של כ- 500 מיליוני ש"ח. כאמור כשני שלישים מהתובעים מציינים בכתב תביעתם כי הם תובעים פיצויים בגין נזקים כלליים עבור הפסד השתכרות לעתיד, אבדן השתכרות ביישנים האבודות, הוצאות רפואיות, עזרת צד ג', הוצאות נסיעה, הפסדי השתתפות המעביד בקרנות וקופות גמל, וזאת בלא לנקוב בסכום הנתבע. לאמור, הסך הני"ל של 500 מיליוני ש"ח אינו משקף את מלוא תביעות החיילים. לכל התביעות האמורות יש להוסיף שכר טרחת עורך דין, אותו מקובל להעריך ב- 20% בתוספת מע"מ מסכום הפיצויים, וכן הוצאות משפט. יודגש, כי מדובר בהערכה כללית של הסכום הנקוב במסגרת כתב התביעה לגבי כלל התובעים ולא בהערכת סיכון של הנתבעים בכלל ושל בז"ן, גדיב וכאו"ל בפרט.

התביעות המפורטות בס"ק 1 ו- 2 דלעיל הינן תביעות מורכבות ביותר הכרוכות בשאלות רבות, מורכבות ורחבות יריעה בתחום העובדתי (המשתרע על פני תקופת פעילות של עשרות שנים של עשרות מפעלים וגופים שלטוניים), המדעי (הן בתחום הכימיה, הן בתחום הרפואה והן בתחום הסטטיסטיקה) והמשפטי. קיימות מחלוקות רחבות ועמוקות בין הצדדים הן בשאלת האחריות והן בשאלת הנזק. ההליך מעורר שאלות מורכבות מתחום דיני ההתיישנות והקשר הסיבתי (העובדתי, המדעי והמשפטי). ריבוי הנתבעים והצדדים השלישיים גם הוא מעורר שאלות וסוגיות רבות, לרבות חלוקת הנזק בין הנתבעים והצדדים השלישיים (לרבות רשויות שלטון), אם וככל שימצאו אחראים לנזקים. התביעות מעוררות גם שאלות מורכבות בשאלת הכיסוי הביטוחי כנגד התביעות או חלקן.

ריבוי התובעים מצריך הכרעה במצבו הרפואי של כל אחד מהם ובקשר הסיבתי בין מצבו הרפואי למעשה או מחדל ולאחריות של מי מהנתבעים (ו/או הצדדים השלישיים). לאור מורכבות ההליכים הני"ל בכל היבטיהם, ריבוי התובעים והנתבעים ומורכבות השאלות העובדתיות מדעיות ומשפטיות הדורשות הכרעה, אין כל אפשרות לבז"ן להעריך בשלב זה של התביעות את הסיכון לבז"ן ו/או גדיב ו/או כאו"ל מהתביעות.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

17. הליכים משפטיים (המשך)

3. לבז"ן ולכאו"ל נמסרו הודעות צד ג' מטעם גורמים שנתבעו על ידי מועדון חתירה חיפה בתביעה ייצוגית מכוח החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992, אשר עתרו לקבלת צו מניעה אשר יפסיק לאלתר את הזרמת השפכים המזהמים כהגדרתם בתביעה, לנחל הקישון, ולהימנע משפיכה כאמור בעתיד וכן צו עשה להשבת מצב הנחל לקדמותו. הוגשו בקשות למחיקת התובענה וההודעות לצד ג' שהוגשו כנגד בז"ן וכאו"ל ובית המשפט הורה על סילוק התביעה על הסף ועל החלטתו זו הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה. בקשה של עמותת אדם טבע ודין להצטרף להליך כ"ידיד בית המשפט" - נדחתה.

18. גורמי סיכון

פעילות בז"ן בכל תחומי פעילותה כרוכה בגורמי סיכון חיצוניים שעלולה להיות להם השפעה מהותית לרעה על הפעילות העסקית של בז"ן.

א. סיכונים מקרו

- **האטה כללית בשוק העולמי ו/או בשוק המקומי** - הביקוש למוצרי בז"ן מושפע מגורמים שונים. האטה בשווקים עשויה להשפיע באופן מהותי לרעה על הכנסות בז"ן, וכתוצאה מכך על היקף הפעילות של בז"ן בכללותה. כמו כן עשויה האטה לגרום לחשיפת בז"ן לעליית הסיכון הפיננסי של הלקוחות. בז"ן עוקבת אחר מצבם הפיננסי של לקוחותיה, ומתאימה את היקף המכירות, הביטחונות, ואופן הגביה הנדרשים בהתאם לרמת הסיכון אותה היא מייחסת ללקוחותיה.
- **הרעה במצב הפוליטי מדיני של מדינת ישראל** - תנאים בטחוניים, פוליטיים וכלכליים במדינת ישראל משפיעים באופן ישיר על עסקי בז"ן. בעקבות המלחמה בצפון המדינה ובלבנון החל מאמצע חודש יולי 2006 ועד אמצע חודש אוגוסט 2006, הושבתו חלק ממתקני בז"ן השוכנים במפרץ חיפה והופסקה כל פעילות במפעל שאינה חיונית להספקת מוצרים לשוק המקומי וכן הופסקו פעילויות הייצור במפעלי כאו"ל וגדיב.
- הסלמה של אירוע כלשהו אל מול שכנותיה של ישראל, ובעיקר לבנון, סוריה או אירן, עלולה להביא להתלקחות מחודשת של עימות מזויין מול לבנון או מדינות אחרות, אשר יכול ויאלץ את בז"ן ו/או חברות אחרות בקבוצת בז"ן להשבית את מתקניהן, כולם או חלקם, או עלול להביא לפגיעה פיזית במתקני בז"ן. בנוסף, פעולות טרור שמקורן בישראל שיכוונו לנכסי בז"ן יכול שיאלצו את בז"ן להשעות פעילויות או להשבית את מתקניה. התקפות מסוג זה יכול שתהיה להן השפעה מהותית לרעה על עסקי בז"ן, תוצאותיה הפיננסיות ועל פעילותה.
- ביטוח הרכוש ואובדן רווחים של בז"ן אינו מכסה הפסדים הנגרמים כתוצאה ממלחמה. מס רכוש מעניק פיצוי להפסדים הנובעים כתוצאה ממלחמה, אך עם זאת פיצוי כאמור עלול שלא לכסות אובדן רווחים.
- לצורך פעילותה תלויה בז"ן ביבוא נפט גולמי ממדינות שונות. מדינות מסוימות, בעיקר במזרח התיכון, אוסרות על קיום עסקים עם ישראל או עם חברות ישראליות. דעת קהל שלילית ביחס לישראל או הרחבת החרם המוטל על ישראל למדינות נוספות הסוחרות עם ישראל, עלולה לפגוע ביכולת בז"ן לקנות נפט גולמי או תשומות אחרות וכן ביכולת בז"ן להובילם לנמלים בישראל.
- בנוסף, התפתחויות גיאופוליטיות עלולות להביא לירידה או להפסקה בטיסות מישראל ואליה, דבר אשר עלולה לגרום לקיטון בביקוש למוצרי בז"ן, בעיקר בתחום הביקוש לדלקים בענף התעופה.
- **חשיפה לשינויים בשערי החליפין** - בז"ן פועלת בשוק שהינו שוק דולרי ועל כן חלק ניכר מנכסיה והתחייבויותיה השוטפים הינם בדולרים או צמודים לדולר ומרבית האשראי לזמן ארוך הינו דולרי בעוד דוחותיה הכספיים נמדדים ומוצגים בשקלים. מסיבות אלו, חשופה בז"ן לסיכונים הנובעים משינויים בשער החליפין של השקל לדולר.
- **חשיפה לאינפלציה** - בז"ן פועלת בשוק דולרי ופועל יוצא מכך הוא שכל הכנסות בז"ן כולל ממכירות לשוק המקומי צמודות לדולר. חלק ניכר מהוצאות התפעול והאחזקה של בז"ן הינן בגין שכר עבודה ותשומות מקומיות אחרות שהינן בשקלים ו/או צמודות למדד המחירים לצרכן. בנוסף, לבז"ן התחייבויות לזמן ארוך בשקלים הצמודים למדד המחירים לצרכן. שוני זה בבסיס ההצמדה בין חלק מהוצאות להכנסות הינו המקור לחשיפה אינפלציונית.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

18. גורמי סיכון (המשך)

- **חשיפה לשינויים בשעור הריבית - לבז"ן** הלוואות והתחייבויות בדולרים נושאי ריבית משתנה (לרוב כל 3 חודשים) המבוססת על LIBOR בתוספת מרווח בנקאי. עליה בשיעורי הריבית המשתנה תגרום לגידול בהוצאות המימון של בז"ן. בז"ן עושה שימוש מפעם לפעם בעסקות החלפת שיעורי ריבית (IRS) ובאופציות ריבית על מנת להקטין את החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית. בז"ן עושה שימוש במכשירים פיננסיים שונים על מנת להגן באופן חלקי על החשיפה בנושאי החשיפה הכלכלית בשל שינויים בשער החליפין; אינפלציה; ושיעורי ריבית.

• שביטות והשבתות במשק הישראלי

ב. סיכונים ענפיים

- **חשיפה לשינויים במחירי חומרי הגלם והמוצרים - פעילותה של בז"ן** בתחום רכישת חומרי הגלם, ומכירת מוצרי נפט בשוק המקומי ובשוק הבינלאומי, מכירת מוצרים פולימריים וארומטיים וכן הצורך של בז"ן להחזיק בכל עת מלאי של נפט גולמי ומוצרי נפט בהיקף משמעותי, מעמידים בפני הנהלות בז"ן והחברות הבנות צורך ליטול סיכוני שוק הנובעים משינויים במחירי הגלם והמוצרים המופקים מהם.
- **התפתחות רגולטורית - שינויים במחירים המרביים הנקבעים למוצרי הנפט שבז"ן** מוכרת והנתונים לפיקוח, וכן הטלת פיקוח על מחירים לגבי מוצרים שלא קיים עליהם פיקוח, עלולים להשפיע על הכנסותיה ורווחיותה. שינויים בדרישות תקני איכות מוצרי הנפט, עלולים לחייב את בז"ן בביצוע השקעות להתאמת המתקנים ומוצרי בז"ן.
- **תזכיר חוק משק הדלק - אם יחוקק חוק משק הדלק בהתאם לתזכיר שפרסם משרד התשתיות הלאומיות ביום 1.1.2007** תידרש בז"ן לקבל רשיונות הדרושים לפעילותה מכוח החוק. רשיונות אלה עלולים להיות מותנים בתנאים נוספים על אלה החלים על בז"ן. כמו כן תהיה בז"ן כפופה להוראות שונות כמפורט בתזכיר החוק. לא ניתן להעריך האם ומתי יתקבל החוק, מה יהיה נוסחו הסופי וכן מה יהיו התנאים לקבלת הרשיונות וההגבלות על פיהם.
- **תקנות ותקנים בנושא איכות הסביבה, בריאות ובטיחות - על חברות בתחומי פעילותה של בז"ן**, חלה רגולציה מקיפה בהתייחס לאחסון, ייצור, שינוע, שימוש ופינוי המוצרים שלה, מרכיביהם ותוצרי הלוואי שלהם, כמו גם על שדרוג מתקנים, הקמת מתקנים חדשים ותפעולם. במהלך השנים חלה החמרה רציפה בדרישות איכות הסביבה, בפרשנות הניתנת לדינים בתחום זה ובאכיפת תקני איכות סביבה.
- **החמרה נוספת ברגולציה ו/או בפרשנות ו/או באכיפה כאמור**, שתוחל על תחום פעילותה של בז"ן או על בז"ן באופן ספציפי, עלולה לגרום לה להוצאות ולהשקעות בהיקפים גדולים, מעבר לתכניות ההשקעה הקיימות, ואף לפגוע בתוצאות פעילותה.
- **בידי בז"ן** היתרים ורשיונות שונים בנושאי איכות סביבה המגדירים את התנאים לניהול פעילותה. בניית מתקנים חדשים או הרחבת המתקנים הקיימים דורשת קבלת היתרים ורשיונות חדשים או נוספים. תנאי ההיתרים והרשיונות עלולים להשתנות על ידי הרגולטור הרלבנטי. כמו כן, הפרה של תנאי הרשיונות, ההיתרים או הוראות רגולטוריות אחרות, עלולה לגרום להטלת קנסות, סנקציות פליליות, ביטול רשיונות והגבלות על פעילות מתקנים עד כדי סגירת מתקנים. החמרה, שלילה או שינוי בהיתרים, ברשיונות או בתנאיהם עלולים להשפיע לרעה על מצבה הכספי של בז"ן ותוצאות פעילותה.
- **מעבר לחלופות למוצרי נפט - מוצרי בז"ן** משמשים בעיקר לתחבורה יבשתית ואווירית ולתעשייה. חידושים והמצאות בתחום המנועים או מעבר של צרכנים רבים לצריכה של מוצרים תחליפיים למוצרי בז"ן, כגון דלקים המבוססים על אתנול, ביו-דיזל וגז טבעי, עלולים להוריד את הביקוש למוצריה. בנוסף, שינוי בהעדפות הנוסעים בישראל לשימוש מוגבר בתחבורה ציבורית יביא גם הוא לקיטון הביקוש לדלקים לתחבורה ועלול גם הוא לפגוע בתוצאות העסקיות של בז"ן.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

18. גורמי סיכון (המשך)

ב. סיכונים ענפיים (המשך)

- **שחיקת מרווחי הזיקוק - בז"ן** חשופה לסיכון בשחיקת מרווחי הזיקוק, אשר עלולה להיגרם כחלק ממגמה דומה בעולם. במקרה בו יעלו מחירי הנפט הגולמי או מחירי ההובלה של הנפט הגולמי ללא עלייה מקבילה במחירי מוצרי הנפט, או במקרה בו הביקוש למוצרים יישאר קבוע או יקטן, עלולים מרווחי הזיקוק אשר מהווים את הבסיס לרווחי בז"ן, להישחק. במקרה כזה של שחיקה במרווחי הזיקוק, עלולות התוצאות הכספיות והעסקיות של בז"ן להיפגע.
- **השבת הרגולציה על מחירי מוצרי בז"ן -** בעקבות הפיצול הוסר הפיקוח על מחירי מרבית מוצרי בז"ן, ברם, בצו הפיקוח על המחירים, נקבעו תנאים, אשר אם יתמלאו יוחזר הפיקוח על מחיר מוצרי נפט. במקרה בו יושב הפיקוח כאמור, עלולות התוצאות העסקיות והכספיות של בז"ן להיפגע.
- **תלות בחברות תשתית -** לצורך קיום פעילות בז"ן, תלויות חברות הזיקוק בישראל בקבלת שירותים מחברות התשתית, קצא"א ותש"ן, אשר הינן בעלות תשתיות חיוניות לפריקת, הובלת, אחסנת וניפוק נפט גולמי ומוצרי נפט. במקרה בו לא תוכל לקבל בז"ן שירותים אלו מאחת או יותר מהחברות הללו עלולות תוצאות הפעילות של בז"ן להיפגע באופן מהותי
- **חשיפה בגין אירועים ותקלות בלתי צפויים במתקני הייצור -** מתקני הייצור בתחומי פעילותה של בז"ן ושל מפעלים סמוכים, פועלים ברציפות בתנאים פיזיקליים וכימיים קשים והם חשופים, מעת לעת, לאירועים ולתקלות העלולים לגרום לפגיעה פיזית באדם וברכוש של בז"ן או של צדדים שלישיים, לפגיעה בסביבה, להשבתת המתקן שבתקלה ולהשבתת מתקני הייצור אחרים הפועלים בשילוב או בסמיכות עם המתקן שבו אירע האירוע או התקלה. הואיל ומתקני הייצור של בז"ן ממוקמים באתר אחד, ייתכן כי אירוע או תקלה, יובילו לפגיעה עד כדי הפסקה של כלל פעילות בז"ן ומתקניה.

ג. סיכונים מיוחדים לבז"ן

- **פיצול בז"ן -** פיצול בז"ן ומכירת בית זיקוק אשדוד, יצרה מתחרה לחברה בשוק המקומי, בעל יכולת ייצור של כשליש מהיקף צריכת מוצרי הדלק בישראל. לבז"ן אין וודאות באשר להיקף ההשלכות שתהיינה לכניסתו לפעילות של בית זיקוק אשדוד, כמתחרה, על עסקי בז"ן. כניסתה של בז"א כמתחרה חדשה נוגסת בנתח השוק של בז"ן ותשפיע לרעה על היקף הפעילות שלה ועלולה להשפיע לרעה גם על רווחיותה. כתוצאה מפיצול בז"א, עלול להיפגע כח המיקוח המסחרי של בז"ן מול ספקי נפט גולמי וחברות ספנות להובלת נפט גולמי, בשל קיטון בהיקף רכישותיה וכן בשל תחרות מצד בז"א על הרכישות מאותם ספקי נפט גולמי ומאותן חברות ספנות. פיצול בז"א וחדילת בז"ן מלהיות חברה ממשלתית, עלולים לגרום גם להרעה בתנאי האשראי שמעניקים לבז"ן ספקיה ולביטחונות שהם דורשים ממנה. שינויים כאלה אם וככל שיחולו, ידרשו גידול בהון החוזר המשמש את בז"ן לצורך פעילותה וירעו את תוצאותיה העסקיות שלה.
- **שביתות במתקני בז"ן**
- **חבות אזרחית או פלילית בגין אי עמידה בחוקים ובתקנות בנושאי סביבה, בריאות ובטיחות -** בז"ן עלולה לשאת בחבות אזרחית או פלילית משמעותית (ובכלל זה קנסות כבדים) בגין חריגה ו/או הפרה של חוקים ותקנות בתחומי איכות סביבה, בריאות ובטיחות.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

תיאור תמציתי של תחום פעילות - אנרגיה - זיקוק נפט (המשך)

18. **גורמי סיכון (המשך)**

ג. **סיכונים מיוחדים לבז"ן (המשך)**

- **הליכים משפטיים בקשר לקישון - בז"ן, כאו"ל וגדיב, יחד עם מפעלים רבים אחרים וכן רשויות וגורמים אחרים, נתבעו במספר הליכים לפיצוי על נזקי גוף שלטענת התובעים נגרמו בגין זיהום נחל הקישון.** כמו כן הוגשו הודעות צד ג' כנגד בז"ן וכאו"ל לקבלת צו מניעה אשר יפסיק לאלתר הזרמת שפכיהן לנחל הקישון וכן למתן צו עשה להשבת מצב הנחל לקדמותו. במקרה בו תחויב בז"ן לפיצוי התובעים בתביעות הקישון בגין נזקי גוף, או אם יינתנו צווים כאמור, עלול הדבר להטיל נטל כלכלי כבד על בז"ן;
- ככל שתינתן הוראה כדין, המחייבת את בז"ן, לחדול מהזרמת תמלחות לנחל הקישון בלוח זמנים קצר מן הדרוש להשלמת פתרון חלופי, תיגרם לבז"ן פגיעה בפעילותה השוטפת ובתוצאותיה העסקיות. לפרטים נוספים בדבר מצב התביעות נגד בז"ן בקשר לנחל הקישון, ולהערכות בז"ן בנוגע לחשיפתה, ראה גם בסעיף 17 הליכים משפטיים.
- **מכתב המשרד להגנת הסביבה בקשר לניקוי קרקעית נחל הקישון - המשרד לאיכות הסביבה הודיע כי התקבלו אצלו ממצאי ביניים של סקר לפיו קרקעית נחל הקישון מזוהמת במתכות כבדות ובעיקר בחומרים אורגניים ממקור תוצרי דלקים וכי הערכת עלות ראשונית לפינוי הקרקע המזוהמת עומדת על כ-50 מליון דולר. אם וככל שממצאי הסקר הסופיים יצביעו על קיומו של זיהום ולדעת הרשויות תימצא בז"ן אחראית באופן מלא או חלקי לזיהום כאמור, עלולות הרשויות להשית על בז"ן עלויות ניקוי בהתאם.**
- **אי התממשות הציפיות בנוגע להשקעות במתקנים וציוד.**
- **צו סגירה לקטע מצינור הולכה של קצא"א - ראה סעיף 7 לעיל.**
- **תוכנית להחלפת קטע מצינור ימי במפרץ חיפה שבבעלות תש"ן - ראה סעיף 7 לעיל.**
- **השבתה בו זמנית של צינורות הולכת הנפט הגולמי לחברה - ראה סעיף 7 לעיל.**
- **השקעה מהותית במתקני כאו"ל - כאו"ל מבצעת תכנית הרחבה בהיקף כולל של כ- 350 מיליון דולר. ביום 4.7.2007 קיבלה בזן הודעה לפיה תכנית ההרחבה הושלמה. טכנולוגיית הייצור במתקנים החדשים המוקמים במסגרת תוכנית ההרחבה הינה חדשה יחסית וקשיים ביישומה אם יתעוררו, עלולים לגרום לעיכוב בניצול כושר הייצור המרבי של המתקנים החדשים ובכך לפגוע בהכנסות כאו"ל ו/או להוצאות נוספות.**
- **מינוי צוות בין משרדי לשאלת בחינת מיקומם של מפעלים באזור חיפה - ביום 17.12.2006 מינה שר התשתיות הלאומיות צוות בין משרדי שיבחן את שאלת מיקומם של מפעלים באזור מפרץ חיפה, לאור בחינת הסכנות הגלומות בהם, לרבות רמת הזיהום הנפלט מהם.**
- **קבלת צו בהתאם לסעיף 59 לחוק החברות הממשלתיות.**
- **פרעון מיידי של אשראי עקב שינוי שליטה בחברה - במקרה של שינוי שליטה בבזן בעקבות מכירת החזקותיה של המדינה בבזן, חלק מנותני האשראי של בזן, יהיו רשאים, בהתקיים תנאים מסויימים, לדרוש פרעון מיידי של האשראי שהעמידו לבזן.**

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

18. גורמי סיכון (המשך)

ד. בטבלה שלהלן מוצגים גורמי הסיכון של בז"ן על פי טיבם, ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת בז"ן, על עסקי בז"ן. יצויין, כי הערכת בז"ן לגבי מידת ההשפעה של גורם הסיכון על בז"ן שלהלן משקפת את מידת ההשפעה של גורם הסיכון בהנחת התממשות גורם הסיכון ואין באמור בכדי להביע הערכה כלשהי או ליתן משקל כלשהו לסיכויי התממשות גורם הסיכון:

גורם סיכון	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
<u>סיכוני מקרו</u>			
האטה כלכלית	√		
סיכון גאופוליטי	√		
שינויים בשערי חליפין		√	
שינויים באינפלציה			√
שינויים בשיעור הריבית			√
שביתות והשבתות במשק		√	
<u>סיכונים ענפיים</u>			
שינויים במחירי חומרי הגלם והמוצרים	√		
התפתחות רגולטורית		√	
תזכיר חוק משק הדלק		√	
תקנות ותקנים בנושא איכות הסביבה, בריאות ובטיחות	√		
מעבר לחלופות למוצרי נפט		√	
שחיקת מרווחי הזיקוק	√		
השבת הרגולציה			√
תלות בחברות תשתית	√		
חשיפה בגין אירועים ותקלות בלתי צפויים במתקני הייצור	√		
<u>סיכונים מיוחדים לחברה</u>			
פיצול בז"ן	√		
שביתות במתקני בז"ן		√	
חבות אזרחית או פלילית בגין אי עמידה בחוקים ותקנות בנושאי איכות הסביבה וכדו'		√	
הליכים משפטיים בקשר לקישון		√	
מכתב משרד להגנת הסביבה בקשר עם ניקוי הקישון	√		
אי התממשות ציפיות בנוגע להשקעות במתקנים וציוד			√
צו סגירה לקטע מצינור הולכה של קצא"א		√	
תוכנית להחלפת קטע מצינור ימי במפרץ חיפה שבעלות תש"ן	√		
השבתה בו זמנית של צינורות הולכת הנפט הגולמי לחברה	√		
השקעה מהותית במתקנים של כאו"ל		√	
הקמת צוות בין משרדי לבחינת מיקומם של מפעלים באזור חיפה	√		
קבלת צו בהתאם לסעיף 59ד לחוק החברות הממשלתיות			√
פרעון מיידי של אשראי עקב שינוי שליטה בחברה			√

להלן עדכונים מהותיים המתייחסים לכי"ל:

1. **חלחולים בסוללות הבריכה בים המלח:** (סעיף 8.1.1.4 לדוח התקופתי) באחת מסוללות בריכות האידוי של כי"ל דשנים בים המלח קיים חלחול תמלחות מהבריכה, שפגע בשכבה האוטמת את הסוללה. עקב כך נוצרו חללים בגוף הסוללה ונתגלו סדקים לארכה. בנסיבות מסוימות עלולים החללים ו/או הסדקים לסכן את שלמות הסוללה. כי"ל דשנים, על בסיס התייעצות עם מומחים בינלאומיים בתחום, נקטה ונוקטת צעדי תחזוקה שונים לשמירת יציבות הסוללה ולחיזוקה ומקיימת מעקב צמוד על מנת לאתר התפתחות כשלים בסוללה. תופעת הבולענים הנובעת בעיקר מירידת מפלס ים המלח הולכת ומתפשטת באזור ים המלח. מרבית הבולענים מתפתחים סמוך לאגן הצפוני של ים המלח בו אין לכי"ל דשנים פעילות רבה.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

עדכונים מהותיים המתייחסים לכי"ל: (המשך)

באזור בריכות האידיוי ובמקומות נוספים בתחומי מפעלי ים המלח נוצרו חללים מתחת לפני הקרקע. התמוטטות החללים מתחת לסוללה עלול לגרום לפריצה של הסוללה ולאביבוד התמיסות בבריכה. כי"ל דשנים פועלת לאיתור התפתחות חללים אלה בתחומי המפעל ולסתימתם כאשר הם מתגלים.

2. **עלית מפלס בריכה 150:** (סעיף 8.15.5.8 לדוח התקופתי) ב - 13 למאי 2007 החליטה ממשלת ישראל כי משרד התיירות ירכז את הטיפול בנושא תכנון וביצוע הגנות הביניים בים המלח וזאת כחלק ובהמשך לפעולות המתבצעות במסגרת שלב הביניים (א/2) שעניינו פעולות להגנה ולתחזוקת החוף ומתחם בתי המלון באזור ים המלח, וכן בהשלמת בדיקות ההיתכנות של חלופות ההגנה ארוכות הטווח. לצורך כך ולצורך יצירת מסגרת תקציבית הודיעה הממשלה כי יועבר למשרד התיירות תקציב של 200 מיליון ש"ח. כן הוחלט על מינוי ועדה לפיקוח על בקשר לפרויקט, על מינוי החברה הממשלתית לתיירות כמנהלת הפרויקט ועל כך שהמטפלים בנושא יוכלו להסתייע בגורמים הפועלים באזור. עוד ובנוסף החליטה הממשלה כי פרויקט ההגנות על ים המלח יוכרז כפרויקט תשתית בעל חשיבות לאומית על פי חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה - 1965 וכי על משרד התיירות להכין תכנית לתשתית לאומית ולהגישה לוועדה לתשתיות לאומיות, לשם קידום הליכי התכנון. לצורך מימון הליכי הביניים הודיעה המדינה כי מיועד לכך תקציב בסך של 100 מיליון ש"ח.

בהחלטת הממשלה האמורה נקבע כי שר האוצר יקבע בתקנות את הסדרי המימון בין השותפים השונים לעניין השלמת הגנות ים המלח ובכלל זה את אופן התיקצוב. בעתירת התאחדות בתי המלון לבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ ובתגובות שניתנו במסגרתה ע"י המדינה¹, המועצה האזורית תמר וכי"ל, טענה המדינה כי טרם הגיעה העת לעסוק בסוגיית המימון (הן של הגנות זמניות נוספות והן של פתרון הקבע). כל האחרים, כולל כי"ל, הביעו דעתם כי המדינה חייבת לשאת במימון הגנות אלה. עם זאת, בהודעה אותה הגישה המדינה באוגוסט 2007 לבית המשפט העליון נטען כי המדינה אינה האחראית או לפחות אינה האחראית העיקרית לבעיה או לפתרונה, אלא מדובר במעין "סכסוך שכנים" בין מפעלי ים המלח בע"מ (להלן - מי"ה) ובתי המלון, אם כי המדינה תמשיך לנסות לקדם התהליך. ב- 13 באוגוסט 2007 ניתנה החלטה של בית המשפט העליון לפיה אין לקבל עמדת המדינה כי היא כמתנדבת בעניין. בית המשפט ציין כי גם מי"ה, המועצה האזורית ובתי המלון, צריך שיפעלו לקידום פתרון הבעיה. מהבחינה האופרטיבית הורה בית המשפט למדינה להגיש תוך 60 יום לוח זמנים מעודכן, כולל גם מבנה ארגוני ובכלל זה גם הקמת מינהלת ובה אנשים שיעסקו אך ורק בנושא זה.

בחודש אוקטובר 2007 עדכנה המדינה בהודעה שהגישה לבית המשפט על ההתקדמות והצעדים שנקטה, לרבות אישור קידום הליכים בועדה הארצית לתשתיות לאומיות (להלן - ות"ל). בין היתר הוכרז פרויקט ההגנה על בתי המלון כפרויקט תשתית לאומית והליך אישורו יקודם במסגרת של תוכנית תשתית לאומית (להלן - תת"ל). עוד התקשרו החמ"ת ומי"ה בהסכם מסגרת על פיו תשמש מי"ה כקבלן ביצוע לעבודות שונות במסגרת הגנות הביניים וסקר ההיתכנות. על פי הסכם המסגרת נחתמה הזמנת עבודה אחת לביצוע עבודות מחקר ראשוניות לבחינת האמצעים להגנת אחד המלונות. עתירת התאחדות בתי המלון תלויה ועומדת בביהמ"ש.

ב 12 באוגוסט 2007 החליטה ממשלת ישראל במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) להטיל על שר האוצר לערוך משא ומתן עם המועצה האזורית תמר, בתי המלון במתחם עין בוקק - חמי זוהר ומי"ה, במטרה לקבוע את חלוקת מימון עלות הטיפול בנזקים הנגרמים כתוצאה מעליית מפלס המים באזור ים המלח, ומימון הבדיקות הנדרשות לבחינת החלופות לפתרון קבע (ה"עלויות"). עוד הוחלט לתקן את חוק ההסדרים במשק משנת 2002 כך שתקבע בו חלוקת מימון העלויות של כל אחד מהצדדים למו"מ. אם הצדדים לא יגיעו להסכמה עד יום 10 בספטמבר 2007 בדבר חלקו של כל צד במימון החליטה הממשלה להטיל על שר האוצר להביא לאישור הממשלה הצעה להחלטה בדבר חלוקת מימון העלויות שתיקבע בחוק ההסדרים כאמור. בהודעה אותה הגישה המדינה לבית המשפט העליון מסרה כי החלה במגעים עם המעורבים וכי החליטה לא להתקדם בהליכי החקיקה כל עוד לא מוצה המו"מ.

כי"ל, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, בדעה כי אין עליה חובה משפטית לשאת בעלות מימון ההגנות. אשר לפתרון קבע - קיימים מספר פתרונות חילופיים ולכל אחד יתרונות וחסרונות כמו גם עלויות שונות. למועד הדיווח לא בוצעו סקרי היתכנות בשטח הבריכה וסביבתה שישפכו נתונים לצורך בחירת פתרון והערכת עלויותיו ואין לדעת לכן מה יהיה פתרון הקבע שיבחר ומה תהיה עלותו. אין גם סיכום מי ישא בעלויות ובאיזה שיעור הגם שמי"ה בדעה שאין עליה חובה לשאת בהם. בהתאם, כי"ל אינה יכולה ליתן הערכה לגבי העלות שתישא בה בגין פתרון הקבע אם בכלל.

3. **פיקוח על מחירים:** (סעיף 8.15.4 לדוח התקופתי) מחיר החומצה הזרחתית החקלאית ("חומצה ירוקה") ללקוחות מקומיים בישראל מופקח על פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו- 1996. כי"ל דשנים מוכרת חומצה ירוקה בישראל בהיקף שאינו משמעותי לכי"ל.

¹ התגובה לבג"צ ניתנה ע"י המדינה לפני החלטת הממשלה מיום 24.12.06 המצוטטת בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2006.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

עדכונים מהותיים המתייחסים לכי"ל: (המשך)

4. **הליכים משפטיים בקשר לנחל הקישון:** (סעיף 8.16.1 לדוח התקופתי) עמותת מועדון חתירה חיפה הגישה לבית משפט השלום בחיפה תביעה ייצוגית מכוח החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב - 1992 כנגד מספר מפעלים השוכנים לגדות נחל הקישון, וביניהם גם דשנים וחמרים כימיים בע"מ (להלן: "דח"כ"). לתביעה צורפו כצדדים שלישיים המדינה, רשויות ועשרות מפעלים. בתביעה התבקשה הפסקת הזרמת שפכים לקישון וכן צו לשיקום הנחל והחזרתו למצב שהיה קודם לתחילת הזרמת השפכים אליו. ביום 29 במרס 2007, החליט בית המשפט לסלק את התביעה על הסף. בית המשפט אישר את שיקול דעת הרשויות בקשר עם שיקום הקישון, כשהוא מציין את הצדדים הממשיים שנקטו הרשויות והנתבעים לשיפור מצבו של הקישון וכן את השיפור הניכר בשנים האחרונות באיכות מי הנחל ובמצבו. כן הזכיר בית המשפט, בין היתר, בהחלטתו את עמידת דח"כ בהיתרי הזרמה שניתנו לה ואת הניטור המתמיד של שפכיה בלי שנמצאו חריגות. ביום 21 במאי 2007 הגישה העמותה ערעור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי בחיפה. המדובר בתביעה ייצוגית מהראשונות מסוגה בישראל, בלא שקיימת פסיקה של בית המשפט העליון בנוגע לפרשנות או יישום החוק עליו מתבססת התביעה, ולפיכך קיים קושי ברור להעריך את סיכויי התיק, בהתחשב גם בכך שלא מוצו שלבי הדיון וההוכחות. בנתון לאמור לעיל, כי"ל, על בסיס הערכת יועציה המשפטיים, סבורה כי הסיכוי שהערעור יתקבל, ושבעקבות קבלתו תתקבל אף התביעה, אינו גבוה.

בחודשים אפריל, יוני ויולי 2004 הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה שלוש תביעות כנגד 4 נתבעים, על ידי חיילים לשעבר (וכן יורשים ותלויים). התובעים, המצטרפים לתביעה קודמת של חייל לשעבר ורעייתו, טוענים כי נגרמו להם מחלות סרטן ו/או מחלות אחרות כתוצאה ממגע עם חומרים רעילים במי נחל הקישון ובסביבתו. למועד הדוח חזרו 19 תובעים מתביעותיהם והן נדחו². למועד הדוח נותרו בביהמ"ש 76 תובעים בתביעות בגין 74 חיילים על סך (נומינאלי נכון ליום הגשת התביעה) של כ- 222.3 מיליון שקלים (כ- 55 מיליון דולר) - סכום הנוזקים שהוערכו בכסף (נוזק מיוחד/כללי), כ- 76.7 מיליון שקלים תביעת תלויים (כ- 19 מיליון דולר, אשר חופפות בחלקן את הנוזק המיוחד), כ- 112.5 מיליון שקלים (כ- 28 מיליון דולר) פיצויים עונשיים (כל הסכומים הנם נכון ליום הגשת התביעות), נזקים עיקריים נוספים, אשר לא הוערכו בכסף בכתבי התביעה (לרבות אבדן השתכרות לעתיד, הוצאות רפואיות, בחלקם של המקרים אובדן השתכרות בשנים האבודות ועוד. מאחר ומדובר בתביעות לנזקי גוף, אין התובעים חייבים לכמת באופן מדויק את מלוא הסכום הנתבע), וכן הפרשי ריבית והצמדה, שכ"ט עו"ד והוצאות. הנתבעים הגישו הודעות לצדדים שלישיים בין היתר כנגד דח"כ, כמו גם כנגד עשרות מפעלים ורשויות, ובהם מדינת ישראל.

באוגוסט 2007 הוגשה לבית המשפט המחוזי תביעה נוספת נגד הנתבעים הנוכחים לעיל (וכן כנגד חברות ביטוח) על ידי 17 תובעים שלטענתם נחשפו למי נחל הקישון וסביבתו במהלך שירותם הצבאי (כולל יורשים ותלויים שלהם). למועד הדו"ח טרם הוגשו כתבי הגנה או הודעות צד ג' ודח"כ אינה צד למועד הדוח להליכים אלו. הליך גישור שנערך בכל התביעות לא עלה יפה.

תיקים אלו מצויים בשלבים ראשוניים של דיון. בהתאם, הפרטים העובדתיים הנוגעים לתובעים ולנסיבות החשיפה הנתענות אינם ידועים ברובם לנתבעים ולצדדים השלישיים, לרבות דח"כ. המדובר במערכת עובדתית סבוכה ביותר שנמשכה עשרות שנים ובה מעורבים מאות בעלי דין (תובעים, נתבעים וצדדים שלישיים), ובסוגיה משפטית תקדימית, הן לגוף התביעה והן באשר לסוגית חלוקת האחריות בין הנתבעים והצדדים השלישיים. בזהירות הראויה ובכפוף לאמור לעיל, ייתכן כי חלק מהטענות העומדות להגנת דח"כ בתביעות שזכרו בסעיף 8.16.1 לדוח התקופתי, יעמדו להגנתה גם בתביעות אלו. עם זאת, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, לאור מורכבות התיקים, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית, השלב הראשוני בו הם מצויים והצדדים הרבים המעורבים, אין כי"ל יכולה להעריך את החשיפה בגינם ולא ביצעה הפרשה בעטיים בדוחותיה הכספיים.

5. **פרוייקטים עיקריים שהתאגיד מבצע:** (סעיף 8.17.2 לדוח התקופתי) כי"ל דשנים מפעילה כיום תחנת כח לייצור חשמל בסדום וכן רוכשת חשמל מחברת החשמל. בחודש אוקטובר 2007 קיבלה מי"ה, רישיון ייצור חשמל באמצעות מתקני כח וחום (קו - גנרציה) בהספק כולל של 400 מגוואט, אשר החליף רשיון קודם שהוצא בשנת 2006. הרישיון מותנה בעמידת מי"ה בשורת אבני דרך.

טרם התקבלה החלטה לגבי הקמת תחנת הכח. בשלב זה בוחנת כי"ל דשנים והחלה בתכנון ראשוני של הקמת תחנת כח כשבשלב הראשון תיבנה תחנה בכושר ייצור של כ- 200 מגוואט שתספק את צרכי החשמל של קבוצת כי"ל בישראל תוך אפשרות להגדיל את תחנת הכח בשלב ב' ל- 400 מגוואט.

חברה בת של אי.די. אי. הנדסת התפלה בע"מ (להלן - אי.די.אי) זכתה בשנת 2006 במכרז אותה פרסמה ממשלת ישראל לתכנון, מימון הקמה והפעלה בשיטת BOT של מתקן להתפלת מי ים באזור חדרה בהיקף של 100 מיליון מ"ק לשנה. בחודש נובמבר 2007 הודיעה אי.די.אי כי החברה הבת שלה השלימה את הסגירה המימונית להקמת הפרוייקט. אי.די.אי מחזיקה בחברה הבת בשיעור 50%. אי.די.אי מוחזקת על ידי כי"ל בשיעור של 50%.

² התביעות שנדחו היו לתשלום כ- 46.5 מ' ש"ח כנוזק מיוחד וגלובלי, 7.5 מ' ש"ח לפיצוי תלויים ו- 28.5 מ' ש"ח כפיצויים עונשיים.

עדכון לגבי תאור עסקי התאגיד (המשך)

עדכונים מהותיים המתייחסים לכ"ל: (המשך)

6. **הוראות בקשר לאיכות הסביבה:** (סעיף 9.14.1 לדוח התקופתי) בחודשים מרס ויוני 2007 הוגשו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע שלש תביעות כנגד מדינת ישראל והמועצה המקומית התעשייתית רמת חובב. שתי תביעות הוגשו על ידי 73 תושבי הפזורה הבדואית בצפון הנגב. התביעה הנוספת הוגשה על ידי תשעה תושבים מאזור באר-שבע. כיל אינה נתבעת בהליכים אלו.

המועצה התעשייתית רמת חובב הנה מועצה מקומית תעשייתית שבשטחה פועלים כל המפעלים באזור רמת חובב וביניהם מפעל תרכובות ברום ממגזר כיל מוצרים תעשייתיים. התובעים טוענים כי זיהומים שונים באזור רמת חובב גרמו למחלות מהן הם סובלים ובכלל זה, בין היתר, מחלות נשימה, הפלות, מומים מולדים, סרטן ועוד.

בתביעה נתבעים סכומים בגין הוצאות הטיפול בתובעים וכן פיצויים בגין סבל ועגמת נפש ופיצויים עונשים. התובעים מסכמים את סך הכל הסכום הנתבע כעולה על 238 מ' ש"ח (כ- 55 מליון דולר). מדינת ישראל ביקשה מבית המשפט לצרף שורת מפעלים, ובכלל זה גם תאגידים מכ"ל מוצרים תעשייתיים, כנתבעים נוספים לתביעה. בית המשפט דחה הבקשה וקבע כי אם המדינה רוצה לצרף צדדים נוספים, פתוחה בפניה הדרך למשלוח הודעות צד ג'. התיקים נמצאים בשלב ראשוני ואין אפשרות להעריך מה רמת הסיכון בהם.

חברה בת של אי.די.אי. הנדסת התפלה בע"מ (להלן - אי.ד.אי) זכתה בשנת 2006 במכרז אותה פרסמה ממשלת ישראל לתכנון, מימון הקמה והפעלה בשיטת BOT של מתקן להתפלת מי ים באזור חדרה בהיקף של 100 מיליון מ"ק לשנה. בחודש נובמבר 2007 הודיעה אי.ד.אי כי החברה הבת שלה השלימה את הסגירה המימונית להקמת הפרויקט. אי.ד.אי מחזיקה בחברה הבת בשיעור 50%. אי.ד.אי מוחזקת על ידי כ"ל בשיעור של 50%.

7. **כפיפות הפעילות לחוקים ספציפיים - זכיון המשנה:** (סעיף 9.16.1 לדוח התקופתי) בשנים האחרונות נערכו ביקורות מטעם משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ("תמ"ת") בקשר עם תשלום התמלוגים. כ"ל לא קיבלה עותק מממצאי הביקורות האמורות. קיימת טענה של החשב הכללי במשרד האוצר, בהתבסס כנראה, לפי הנתען, על ביקורות אלו, כי מ"ה שילמה תמלוגים בחסר, בהיקפים לטענתו של "מאות מיליוני ש"ח", ודרישה של החשב הכללי להפעיל את סעיף הבוררות שבשטר הזכיון בענין תשלומי חסר אלה.

החובה לשלם תמלוגים הנה על פי הזכיון שמ"ה קיבלה מהמדינה וכן נזכרת בזכיון המשנה שניתן על ידי מ"ה לחברת הברום, באישור הממשלה. מ"ה בהתבסס גם על חוות דעת משפטית, בדיעה כי התמלוגים ששולמו חושבו באופן המתחייב מהזכיונות הני"ל, על פי שיטת חישוב שיושמה בעקביות לאורך עשרות שנים, עוד מהימים בהם היתה בבעלות מלאה של המדינה, אשר היתה ידועה לממשלה שלא טענה (לפני קבלת המכתבים הני"ל מהחשב הכללי) לחישוב או לתשלום לא נכונים של התמלוגים. יש לציין כי תשלום התמלוגים נבדק פעמים מספר בעבר על-ידי רשויות המדינה, כולל מבקר המדינה ונאותות הסכומים אושרה גם על-ידי רואי החשבון החיצוניים של מ"ה. לפיכך, ובהתבסס גם על חוות דעת יועציה המשפטיים סבורה מ"ה כי אין לדרישות ולטענות החשב הכללי בסיס, ועל כן ובהתאם לאמור לעיל לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים.

מ"ה מנסה לברר המחלוקת בהסכמה מול המדינה. באם לא תושג הסכמה, תועבר המחלוקת לבוררות, הכל בהתאם לשטר הזכיון. למועד הדוח טרם הוחל בברור המחלוקת.

8. **הטבות וטיבם של הסכמי העסקה:** (סעיף 11.3.5 לדוח התקופתי) למ"ה היה הסכם קיבוצי בתוקף עד סוף ספטמבר 2006. בתקופת הדוח נחתם הסכם עבודה קיבוצי חדש שיהיה בתוקף עד סוף ספטמבר 2010. ברוטם אמפרט נגב בע"מ נקשר בחודש נובמבר 2007 הסכם קיבוצי בתוקף עד אוגוסט 2011. לחברת ברום ים המלח בע"מ הסכם קיבוצי עד סוף דצמבר 2007. למגנזיום ים המלח (להלן - מג"ה) הסכם קיבוצי בתוקף עד סוף יוני 2007. למועד הדוח התקבלה בקשה של הוועד במג"ה להתחיל מו"מ לגבי ההסכם. בקשר עם המשא והמתן לחידוש הסכמי העבודה יש מעת לעת עיצומים שונים בחברות.
9. **מכירת חובות לקוחות במסגרת עסקת איגוח:** (סעיף 11.5.3 לדוח התקופתי) ביולי 2007 הוגדלה המסגרת למשיכה בעסקת האיגוח לסך של כ- 1,275 מליון ש"ח.
10. **הגבלות על שימוש במעכבי בעירה על בסיס ברום:** (סעיף 9.16.1.2 לדוח התקופתי) בבתי הנבחרים של מדינות שונות בארה"ב נדונות למועד הדיווח טיוטות דברי חקיקה בשלבים שונים בקשר עם מעכבי בעירה. הצעת חוק שהונחה בפני הסנאט בקליפורניה לאסור שימוש במעכבי בעירה על בסיס ברום ועל בסיס כלור לרהיטים, מזרונים וכלי מיטה נדחתה, אם כי אין בכך למנוע העלאתה מחדש בעתיד.

אירועים שונים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

1. ביום 15 במרס 2007 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של כ- 248 מליון ש"ח, נטו. הדיבידנד שולם ביום 16 באפריל 2007.
2. ביום 1 בינואר 2007, מונה מר יוסט סמיה למנכ"ל אי.סי.גריין אנרג'י בע"מ.
3. ביום 31 במאי, 2007 פרש מר יוסי רוזן, אשר שימש כמנכ"ל החברה, מהחברה. במקומו מונה למנכ"ל מר ניר גלעד, אשר שימש כמשנה למנכ"ל.
4. ביום 28 בינואר 2007, אישר דירקטוריון כי"ל תוכנית להקצאה פרטית ללא תמורה של 12.9 מליון אופציות הניתנות למימוש למניות כי"ל. מהתוכנית האמורה הוקצו בתקופת הדוח 11.8 מליון כתבי אופציה ויתרת כתבי האופציה שלא הוקצו, פקעו. (ראה גם בדוחות הכספיים, באור 3)
5. ביום 1 באפריל 2007 חדל מר מיכה בלומנטל לכהן כמבקר פנים של החברה ובתאריך 20 ביוני 2007 מונה מר רוזנבלום שמואל למבקר הפנים.
6. ביום 25 ביוני 2007 החליט דירקטוריון החברה, על הקצאה של 60,000 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ של החברה לח.ל ניהול וייעוץ (1986) בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של החברה (להלן - ניהול וייעוץ), אשר תשמשנה בידי ניהול וייעוץ במסגרת תוכנית חדשה שאימצה ניהול וייעוץ באותו תאריך לתגמול עובדים ונושאי משרה בה (להלן - התוכנית). על פי התוכנית, ניהול וייעוץ תקצה לעובדים ונושאי משרה כתבי אופציה לרכישת מניות החברה אשר הוקצו כאמור לניהול וייעוץ. על פי התוכנית הוקצו למנכ"ל החברה, המשמש גם כמנכ"ל ניהול וייעוץ, 20,000 כתבי אופציה, 19,000 כתבי אופציה הוקצו לשני עובדים בכירים שאינם דירקטורים או בעלי עניין בחברה ויתרת 21,000 כתבי האופציה הוקצו חלק לעובדים והיתרה לנאמן לצרכי הקצאה עתידית לעובדים. לאחר תאריך המאזן הקצה הנאמן 10,000 כתבי אופציה לעובד בכיר בחברה.
7. בדבר רכישת בז"ן, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות.
8. בדבר רכישת חברת GLOBELEQ, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות.
9. בדבר התקשרויות צים לרכישת אוניות, ראה בפרק צים.
10. בדבר התקשרות להקמת מיזם עם חברת צ'רי אוטומוביל לימיטד, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות.
11. בדבר הסכם הלוואה לטאואר, ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות.
12. בחודש אוגוסט 2007 פרסמה החברה תשקיף לרישום למסחר של אגרות החוב (סדרה 6) ואגרות חוב (סדרה 7). התשקיף מהווה גם תשקיף מדף.
13. ביום 8 באוקטובר 2007 מונה מר אלון רווה לסמנכ"ל פיתוח העסקים והאסטרטגיה של החברה.
14. ביום 11 באוקטובר 2007 התמנה מר לנגהולץ גדעון לדירקטוריון חיצוני בחברה.
15. בחודש ספטמבר 2007 קיבלה כי"ל מוצרי תכלית ארה"ב זימון למסור בפני חבר מושבעים גדול החוקר חשדות להפרת דיני ההגבלים העסקיים מסמכים בקשר למכירת STPP (מלח המבוסס על חומצה זרחתית) וזאת בהתייחס לתקופה המתחילה ב- 2002 ומסתיימת ב- 2005. כי"ל לא ייצרה STPP בארצות הברית לפני שרכשה את פעילות ונכסי ASTARIS בנובמבר 2005 ועל כן היא בדעה כי החקירה אינה בקשר לפעולותיה. לפי דוח שפרסמה חברה נוספת, מתנהלת החקירה כנגד מספר חברות אמריקניות בתחום. כי"ל מוצרי תכלית נערכת לציית לצו.
16. לבית משפט במיסורי, ארה"ב הוגשה בחודש אוקטובר 2007 תביעה על ידי חברת תרופות. על פי הנטען בתביעה, רכשה חברת התרופות מצד שלישי חמר גלם שנמכר, כנראה, בחלקו על ידי ASTARIS (אשר את פעילותה ונכסיה רכשה כי"ל מוצרי תכלית בחודש נובמבר 2005) ובחלקו על ידי כי"ל מוצרי תכלית ארה"ב אשר, לפי הנטען, היה מזוהם בסיבי נחושת. לפי הנטען בכתב התביעה, כי"ל מוצרי תכלית ארה"ב לא גילתה את הזיהום במועד לתובעת ונמנעה מלשתף עמה פעולה בבירור התקלה. חברת התרופות נאלצה, לטענתה, לבצע איסוף [RECALL] של המוצר שיוצרה מחומר הגלם והיא תובעת נזקים ופיצוי בסכום העולה על 60 מליון ש"ח. על פי הסכם הרכישה של נכסי ASTARIS, האחריות בגין מוצרים פגומים שיוצרו לפני השלמת הרכישה מושתת על המוכרות. בשלב זה, בהתחשב בשלב המקדמי בו מצוי ההליך, כי"ל מוצרי תכלית אינה יכולה להעריך אם יש לה חשיפה של ממש בגין התביעה.
17. לבית המשפט המחוזי בבאר שבע הוגשה בחודש נובמבר 2007 תביעה ובקשה לאשרה כתביעה ייצוגית, כנגד תרכובות ברום בע"מ. התובעים טוענים כי ממפעל הנתבעת נפלטו לאוויר חומרים מסוכנים. לטענת התובעים על הנתבעת לשלם לתושבי הנגב "פיצוי כספי בגין הפגיעה באוטונומיה של הרצון והעמדה בסיכון בריאותי" וכמו כן להעמיד "קרן למטרת השגחה רפואית". הסכום הנתבע במסגרת התביעה הייצוגית הנו 1,086 מיליון ש"ח. בשלב ראשוני זה, אין ביכולת כי"ל להעריך את סיכויי התביעה, ככל שקיימים כאלו, והבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית.
18. בחודש נובמבר 2007 הודיעה אי.די.אי טכנולוגיות בע"מ (להלן - אי.די.אי), חברה המוחזקת על ידי כי"ל וקבוצת דלק בחלקים שוים, על כוונתה לבצע הנפקה מחוץ לישראל ולרשום תעודות פקדון סחירות [GDS] ברשימה הרשמית (Official List) בבורסת לונדון (LSE). אי.די.אי הודיעה כי כוונתה להנפיק 25% ממניותיה.

מידע נוסף הכלול בדוח סקירת רואי החשבון

להלן ציטוט מתוך מכתב סקירה של רואי החשבון:

"אנו מפנים את תשומת הלב, לאמור בבאור 1.4. לדוחות כספיים אלו, בדבר תביעות שהוגשו כנגד חברות מאוחדות, בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום נחל הקישון, אשר לטענת התובעים לחברות המאוחדות היה חלק בו. הנהלת החברות המאוחדות, בהתבסס על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים, אינן יכולות להעריך את סכום החשיפה, אם בכלל, ועל כן לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

תשלומים לנושאי המשרה ושיקולי הדירקטוריון שביסודם

בקביעת שכרם של נושאי המשרה, כמו גם המענקים המשולמים להם, מובאים בחשבון ההישגים בתחום העסקי והכספי, היקף האחריות והיקף הפעילות של החברה, תרומה ספציפית ועמידה ביעדים ובתוכניות העבודה.

דירקטוריון החברה מביע את הערכתו לציבור העובדים והמנהלים של החברה וחברות הקבוצה, בארץ ובחול"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקיה של הקבוצה.

ניר גלעד
מנהל כללי

עידן עופר
יו"ר הדירקטוריון

22 בנובמבר 2007

לכבוד
הדירקטוריון של
החברה לישראל בערבון מוגבל

הנדון: סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים (בלתי מבוקרים) ליום 30 בספטמבר 2007

לבקשתכם, סקרנו את מאזן הביניים המאוחד של החברה לישראל בערבון מוגבל (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר 2007 ואת דוחות הרווח וההפסד המאוחדים, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר, קריאת הדוחות הכספיים הנייל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת דוחות כספיים ביניים של חברות מאוחדות מסויימות, אשר נכסיהן ליום 30 בספטמבר 2007 מהווים כ- 17.2% מכלל הנכסים הכלולים במאזן הביניים המאוחד, והכנסותיהן מהוות כ- 11.4% וכ- 20.0% מכלל ההכנסות הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. כמו כן, הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים של חברות כלולות אשר ההשקעה בהן הינה כ- 126 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2007, וחלקה של החברה, בהפסד נטו, של חברות כלולות אלו הינו כ- 122 מליון ש"ח וכ- 37 מליון ש"ח לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הביניים המאוחדים.

בבצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים, כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, ובהתאם להוראות פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשי"ל - 1970.

אנו מפנים את תשומת הלב, לאמור בבאור 1.4. לדוחות כספיים אלו, בדבר תביעות שהוגשו כנגד חברות מאוחדות, בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום נחל הקישון, אשר לטענת התובעים לחברות המאוחדות היה חלק בו. הנהלות החברות המאוחדות, בהתבסס על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים, אינן יכולות להעריך את סכום החשיפה, אם בכלל, ועל כן לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

כמו כן, סקרנו את דוחות רווח והפסד המאוחדים פרופורמה של החברה לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 (להלן - דוחות הפרופורמה), המפורטים בביאור 6 לדוחות הכספיים.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים האמורים לעיל.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת דוחות ביניים של חברות שאוחדו בדוחות הפרופורמה, אשר הכנסותיהן מהוות כ- 19.9% וכ- 20.0% מכלל ההכנסות הכלולות בדוחות רווח והפסד מאוחדים פרופורמה לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007, בהתאמה. כמו כן, הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים של חברות כלולות אשר חלקה של החברה, בהפסד נטו, של חברות כלולות אלו הינו כ- 122 מליון ש"ח וכ- 37 מליון ש"ח לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה לפי תקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הפרופורמה.

בביצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים, כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות הפרופורמה האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, וזאת על בסיס ההנחות המפורטות בביאור 6 לדוחות הכספיים.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

22 בנובמבר 2007

מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2007
סכומים מדווחים

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
* 2006	* 2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
975	1,319	1,352
2,760	2,423	1,130
1,421	404	1,421
3,137	3,284	5,849
1,176	** 1,039	1,736
3,425	3,216	6,934
12,894	11,685	18,422
429	477	1,314
14	31	86
234	216	697
28	29	44
118	131	128
** 72	** 59	-
895	943	2,269
13,329	12,756	23,839
1,408	1,403	2,500
28,526	26,787	47,030

רכוש שוטף

מזומנים ושווי מזומנים
 ניירות ערך סחירים
 פקדונות והלוואות לזמן קצר
 לקוחות
 חייבים ויתרות חובה
 מלאי

השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך

השקעות בחברות מוחזקות
 השקעות בחברות אחרות
 פקדונות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך
 מסים נדחים
 מלאי שאינו שוטף
 חובות המיעוט

רכוש קבוע

רכוש אחר והוצאות נדחות

אבישר פז
 סמנכ"ל כספים

ניר גלעד
 מנהל כללי

עידן עופר
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 22 בנובמבר 2007

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2007
סכומים מדווחים

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
* 2006	* 2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
2,061	2,016	5,878
2,179	2,145	4,208
-	59	-
2,128	** 2,123	2,880
6,368	6,343	12,966
6,009	5,738	10,880
106	101	145
3,915	2,818	7,168
1,704	1,728	3,038
1	1	-
1,206	1,157	1,534
12,941	11,543	22,765
** 3,583	** 3,427	5,525
5,634	5,474	5,774
28,526	26,787	47,030

התחייבויות שוטפות

אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
 התחייבויות לספקים ולנותני שרותים
 דיבידנד מוצע לתשלום
 זכאים ויתרות זכות

התחייבויות לזמן ארוך

התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים
 הפרשה לשיקום מכרות וסילוק פסולת
 אגרות חוב
 מסים נדחים
 אגרות חוב ניתנות להמרה במניות החברה
 התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו

זכויות המיעוט

הון עצמי

* הוצג מחדש - ראה באור 1.ב.4.
 ** סווג מחדש.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח רווח והפסד מאוחד סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	* 2006	* 2006	2007	* 2006	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
28,157	** 7,341	14,847	** 21,163	29,604	הכנסות
22,107	** 5,787	12,649	** 16,664	24,392	עלות המכירות
6,050	1,554	2,198	4,499	5,212	רווח גולמי
					הוצאות
1,968	** 533	639	** 1,415	1,683	מכירה, שינוע ושיווק
1,116	271	416	825	1,017	הנהלה וכלליות
156	40	42	118	118	מחקר ופיתוח, נטו
3,240	844	1,097	2,358	2,818	
2,810	710	1,101	2,141	2,394	רווח מפעולות רגילות
(402)	(89)	(367)	(324)	(548)	הוצאות מימון, נטו
113	68	22	103	41	הכנסות אחרות, נטו
2,521	689	756	1,920	1,887	רווח לפני מסים על ההכנסה
(728)	(225)	(136)	(577)	(450)	מסים על ההכנסה
1,793	464	620	1,343	1,437	רווח לאחר מסים על ההכנסה
(210)	(59)	(19)	(157)	(92)	חלקה של הקבוצה בהפסדי חברות כלולות, נטו
(752)	(184)	(400)	(583)	(816)	חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות, נטו
831	221	201	603	529	רווח לפני השפעה מצטברת
24	-	-	24	-	השפעה מצטברת לתחילת שנה בגין שינוי שיטה חשבונאית
855	221	201	627	529	רווח נקי לתקופה
					רווח למניה
					רווח בסיסי למניה רגילה
109.66	28.90	26.52	79.68	69.90	לפני השפעה מצטברת בגין שינוי שיטה חשבונאית
3.17	-	-	3.10	-	השפעה מצטברת בגין שינוי שיטה חשבונאית
112.83	28.90	26.52	82.78	69.90	
					רווח מדולל למניה רגילה
108.94	28.77	26.32	79.18	69.42	לפני השפעה מצטברת בגין שינוי שיטה חשבונאית
3.16	-	-	3.09	-	השפעה מצטברת בגין שינוי שיטה חשבונאית
112.10	28.77	26.32	82.27	69.42	

* הוצג מחדש - ראה באור 4.ב.1.
** סווג מחדש.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי סכומים מדווחים

סך הכל מליוני ש"ח	עודפים מליוני ש"ח	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן מליוני ש"ח	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות מליוני ש"ח	הון מניית וקרנות הון מליוני ש"ח	
					לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 - בלתי מבוקר יתרות לתחילת התקופה
1,929	3,763	248	(306)	5,634	רווח נקי לתקופה
-	529	-	-	529	דיבידנד ששולם
-	-	(248)	-	(248)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים השפעת יישום לראשונה של תקן חשבונאות מספר 27 ליום 1 בינואר 2007
-	-	-	(154)	(154)	אופציות שהונפקו לעובדים
-	9	-	-	9	
4	-	-	-	4	
<u>1,933</u>	<u>4,301</u>	<u>-</u>	<u>(460)</u>	<u>5,774</u>	יתרות לסוף התקופה
					לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 - בלתי מבוקר יתרות לתחילת התקופה
1,907	* 3,215	238	34	* 5,394	רווח נקי לתקופה
-	627	-	-	627	דיבידנד ששולם
-	-	(238)	-	(238)	דיבידנד מוצע
-	(59)	-	-	(59)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	(271)	(271)	המרת אגרות חוב למניות
9	-	-	-	9	מניות ואופציות שהונפקו לעובדים
12	-	-	-	12	
<u>1,928</u>	<u>3,783</u>	<u>-</u>	<u>(237)</u>	<u>5,474</u>	יתרות לסוף התקופה
					לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 - בלתי מבוקר יתרות לתחילת התקופה
1,929	4,100	-	(244)	5,785	רווח נקי לתקופה
-	201	-	-	201	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	(216)	(216)	אופציות שהונפקו לעובדים
4	-	-	-	4	
<u>1,933</u>	<u>4,301</u>	<u>-</u>	<u>(460)</u>	<u>5,774</u>	יתרות לסוף התקופה
					לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 - בלתי מבוקר יתרות לתחילת התקופה
1,926	* 3,621	-	(89)	* 5,458	רווח נקי לתקופה
-	221	-	-	221	דיבידנד מוצע
-	(59)	-	-	(59)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	(148)	(148)	אופציות שהונפקו לעובדים
2	-	-	-	2	
<u>1,928</u>	<u>3,783</u>	<u>-</u>	<u>(237)</u>	<u>5,474</u>	יתרות לסוף התקופה
					לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 - מבוקר יתרות לתחילת השנה
1,907	* 3,215	238	34	* 5,394	רווח נקי
-	855	-	-	855	דיבידנד ששולם
-	(59)	(238)	-	(297)	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן
-	(248)	248	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	(340)	(340)	המרת אגרות חוב למניות
9	-	-	-	9	מניות ואופציות שהונפקו לעובדים
13	-	-	-	13	
<u>1,929</u>	<u>3,763</u>	<u>248</u>	<u>(306)</u>	<u>5,634</u>	יתרות ליום 31 בדצמבר 2006

* הוצג מחדש - ראה באור 4.ב.1.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר * 2006	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	* 2006	2007	* 2006	2007	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
855	221	201	627	529	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
978	412	497	715	1,017	רווח נקי התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת (א)
<u>1,833</u>	<u>633</u>	<u>698</u>	<u>1,342</u>	<u>1,546</u>	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(1,015)	(426)	(64)	(1,081)	(88)	תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
(2,940)	(1,290)	(1,162)	(1,829)	(3,197)	השקעות בחברות מוחזקות ואחרות
(52)	(28)	(103)	(34)	(202)	רכישת רכוש קבוע ורכוש אחר
(613)	(8)	148	(226)	1,695	מתן הלוואות לזמן ארוך
14	-	-	14	-	מכירת (רכישת) ניירות ערך סחירים, נטו
168	30	32	118	76	מענק השקעה בגין רכוש קבוע
34	8	5	27	25	תמורה ממימוש רכוש קבוע ורכוש אחר
(1,091)	(29)	147	(67)	29	גביית הלוואות לזמן ארוך
640	-	-	579	-	השקעות לזמן קצר, נטו
6	3	(1,535)	6	(6,423)	תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות ואחרות
21	21	22	21	22	רכישת חברות שאוחדו לראשונה (ב)
(4,828)	(1,719)	(2,510)	(2,472)	(8,063)	תמורה ממימוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר (ג)
					מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
111	1	23	94	34	תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(297)	-	-	(238)	(248)	מימוש אופציות בחברה ובחברה מאוחדת
(386)	(187)	(154)	(386)	(830)	והנפקת הון למיעוט בחברות שאוחדו
4,514	1,881	2,028	2,705	6,900	דיבידנד ששולם
(1,666)	(117)	(785)	(1,174)	(1,798)	דיבידנד ששולם למיעוט בחברות מאוחדות
452	38	701	190	2,909	הנפקת אגרות חוב וקבלת הלוואות לזמן ארוך
<u>2,728</u>	<u>1,616</u>	<u>1,813</u>	<u>1,191</u>	<u>6,967</u>	פרעון התחייבויות לזמן ארוך
					קבלת הלוואות לזמן קצר, נטו
(81)	(32)	(82)	(65)	(73)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
(348)	498	(81)	(4)	377	הפרשי תרגום בגין יתרות מזומנים
1,323	821	1,433	1,323	975	ביחידות מוחזקות אוטונומיות
<u>975</u>	<u>1,319</u>	<u>1,352</u>	<u>1,319</u>	<u>1,352</u>	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

* הוצג מחדש - ראה באור 4.ב.1.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
סכומים מדווחים**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר * 2006	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	* 2006	2007	* 2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
343	62	68	287	158
752	184	400	583	816
1,156	297	504	871	1,103
(12)	(25)	(118)	(10)	(118)
(109)	(3)	(34)	(22)	(69)
(48)	(11)	(12)	2	(105)
(1)	(5)	(10)	5	(16)
(10)	(23)	69	(64)	57
25	2	8	24	26
(24)	-	-	(24)	-
2,072	478	875	1,652	1,852
(240)	(253)	(46)	(232)	(687)
(601)	4	(51)	(384)	(9)
(310)	(6)	(123)	(209)	(105)
49	186	(157)	(117)	(43)
8	3	(1)	5	9
(1,094)	(66)	(378)	(937)	(835)
978	412	497	715	1,017
18	14	(258)	22	(2,473)
8	-	-	-	-
(31)	(10)	(1,403)	(24)	(11,124)
-	-	-	-	1,197
8	-	-	-	1,997
3	(1)	126	8	3,980
6	3	(1,535)	6	(6,423)
14	14	(10)	14	(10)
13	13	(14)	13	(14)
-	-	24	-	24
-	-	(1)	-	(1)
(6)	(6)	23	(6)	23
21	21	22	21	22
29	21	122	21	196

א. התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת-

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים :

חלק הקבוצה בתוצאות של חברות כלולות, נטו,
בניכוי דיבידנד
חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות, נטו
פחת והפחתות
מיסים נדחים, נטו
רווחי הון, נטו
שחיקת הלוואות שניתנו לזמן קצר ולזמן ארוך
ועליית ערך ניירות ערך סחירים, נטו
שחיקת הלוואות שנתקבלו והתחייבויות לזמן קצר
ולזמן ארוך, נטו
גידול (קיטון) בהתחייבות בשל סיום
יחסי עובד-מעביד, נטו
הוצאות בגין מניות ואופציות שהונפקו לעובדים
השפעה מצטברת של שינוי שיטה חשבונאית

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות :

גידול בלקוחות ובחייבים ויתרות חובה
קיטון (גידול) במלאי
קיטון בהפלגות שטרם נסתיימו, נטו
גידול (קיטון) בספקים ובזכאים שונים
גידול (קיטון) בהפרשה לשיקום מכרות וסילוק פסולת

ב. רכישת חברות שאוחדו לראשונה

הון חוזר (למעט מזומנים ושווי מזומנים)
השקעה בחברה כלולה שהפכה למאוחדת
רכוש קבוע, רכוש אחר ויתרות חובה לזמן ארוך
מסים נדחים
זכויות מיעוט
התחייבויות לזמן ארוך

ג. תמורה מממוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר

הון חוזר (למעט מזומנים ושווי מזומנים)
השקעות, רכוש קבוע, רכוש אחר ויתרות חובה
לזמן ארוך
מסים נדחים
התחייבויות לזמן ארוך
רווח (הפסד) הון מממוש השקעה

ד. פעולות שלא במזומן

רכישת רכוש קבוע באשראי ספקים

* הוצג מחדש - ראה באור 4.ב.1.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

1. דוחות ביניים אלו נערכו על פי הכללים החשבונאיים המקובלים המיושמים כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות הביניים בהתאם לתקן 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים מידיים), התש"ל - 1970.
2. עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות הכספיים באופן עקבי לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, פרט לאמור בסעיף ב. להלן.
3. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2007 ולתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2006 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות

1. החל מיום 1 בינואר 2007, מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 26 בדבר מלאי (להלן - התקן) של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן חל על כל סוגי המלאי, למעט מלאי עבודות בביצוע שבתחולת תקן חשבונאות מס' 4 "עבודות על פי חוזה ביצוע" מלאי בניינים למכירה שבתחולת תקן חשבונאות מס' 2 "הקמת בניינים למכירה" ומכשירים פיננסיים. בהתאם להוראות התקן, מודדת החברה את המלאי לפי הנמוך מבין עלות או שווי מימוש נטו. עלות המלאי נקבעת על פי שיטת נכס-ראשון, יוצא-ראשון (FIFO). התקן גם מספק הנחיות בדבר העמסת עלויות המרה למלאי וכן לקביעת ירידת ערך של מלאי לשווי מימוש נטו. בהתאם להוראות המעבר של התקן, אימוץ התקן יהיה בדרך של יישום למפרע של נתוני השוואה המתייחסים לתקופות קודמות. בדבר השפעת היישום לראשונה של התקן, ראה סעיף 4 להלן.
2. החל מיום 1 בינואר 2007, מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 27 בדבר רכוש קבוע (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן קובע כללים להכרה, למדידה ולגריעה של פריטי רכוש קבוע ואת הגילוי הנדרש בגינם. השינויים העיקריים שנקבעו בתקן ביחס לכללים שיושמו בעבר הינם: הכללה כחלק מעלות פריט רכוש קבוע את אומדן העלויות שיוצרו בגין מחויבות לפירוק והעברה של הפריט ושיקום המקום שבו הוא ממוקם, כבר בעת ההכרה הראשונית בפריט; מתן חלופה למדידה של קבוצות של פריטי רכוש קבוע דומים בסכום משוערך בניכוי פחת שנצבר כאשר עלייה בערך של נכס כתוצאה מהערכה מחדש מעבר לעלות הראשונית תיזקף ישירות להון העצמי בסעיף קרן הערכה מחדש; הפחתה בנפרד של כל חלק של פריט רכוש קבוע עם עלות שהיא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט, לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות; קביעה שפריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, יימדד לפי שווי הוגן; דרישה לפיה יש לסקור את ערך השייר, אורך החיים השימושיים ושיטת הפחת של נכס לפחות בכל סוף שנת כספים ואם הציפיות שונות מאומדנים קודמים, השינויים (טופלו) כשינוי אומדן חשבונאי. החברה לא כללה בעבר בעלות פריט רכוש קבוע, בעת ההכרה הראשונית בו, את האומדן הראשוני של העלויות לפירוק והעברה של הפריט ושיקום האתר שבו הוא ממוקם, ועל כן:
 - א. עדכנה את ההתחייבות הנ"ל ליום 1 בינואר 2007, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בסך של כ- 33 מליון ש"ח.
 - ב. חישבה את הסכום שהיה נכלל בעלות הפריט במועד בו ההתחייבות התהוותה לראשונה, על ידי היוון סכום ההתחייבות האמור בסעיף (א) לעיל למועד בו ההתחייבות התהוותה לראשונה (להלן - הסכום המהווה) בסך של כ- 57 מליון ש"ח. היוון ההתחייבות בוצע באמצעות האומדן הטוב ביותר לשיעורי ההיוון ההיסטוריים, המותאמים לסיכון שהיה רלבנטי לאותה התחייבות במשך התקופה שחלפה; וכן,

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות (המשך)

ג. חישה את הפחת הנצבר על הסכום המהוון ליום 1 בינואר 2007, על בסיס אורך החיים השימושיים של הפריט לאותו מועד בסך של כ-6 מליון ש"ח.

ד. ההפרש בין הסכום שנזקף לפריט, בהתאם לסעיפים (ב) ו-(ג) לעיל, לבין סכום ההתחייבות, בהתאם לסעיף (א) לעיל, בסך של כ-18 מליון ש"ח נזקף לזכויות המיעוט בסכום של כ-9 מליון ש"ח ולעודפים בסך של כ-9 מליון ש"ח ליום 1 בינואר 2007.

בהתאם להוראות המעבר של התקן, אימוץ התקן יהיה בדרך של יישום למפרע, למעט ההכרה באומדן הראשוני של העלויות לפירוק ולפינוי נכסים כאמור לעיל. בדבר השפעת היישום לראשונה, כתוצאה מיישום שיטת הרכיבים בקשר עם מרכיב הוצאות התחזוקה התקופתיות, ראה סעיף 4 להלן.

3. החל מיום 1 בינואר 2007, מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 30 בדבר נכסים בלתי מוחשיים (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן מסביר את הטיפול החשבונאי בנכסים בלתי מוחשיים ומגדיר כיצד למדוד את ערכם בספרים של נכסים אלה, תוך פירוט הגילויים הנדרשים.

בהתאם להוראות המעבר של התקן, אימוץ התקן יעשה בדרך של יישום למפרע, למעט כמפורט להלן. לעניין צירופי עסקים, התקן ייושם לגבי צירופי עסקים שהתרחשו ביום 1 בינואר 2007 או לאחר מכן, ואילו לגבי פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך אשר נרכש במסגרת צירוף עסקים שהתרחש לפני 1 בינואר 2007 בנכס פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך, תוך ייחוס מיסים.

נכס מחקר ופיתוח יוכר לפי הסכום שהוערך במועד הרכישה בניכוי הפחתה שהייתה נצברת אילו הופחת ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר 2006 בהתאם לאורך החיים השימושיים של הנכס ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. סכום התיאום ייזקף ליתרת העודפים ליום 1 בינואר 2007.

בעקבות יישום לראשונה של התקן, הציגה החברה מחדש עלויות תוכנה שהוצגו בעבר כחלק מהרכוש הקבוע, בסעיף רכוש אחר והוצאות נדחות. פרט לכך, ליישום לראשונה של התקן לא היתה השפעה על תוצאות הפעילות ומצבה הכספי של החברה. ראה סעיף 4 להלן.

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות (המשך)

4. להלן השפעת ההצגה מחדש בגין היישום לראשונה של תקן 26, תקן 27 ותקן 30 כאמור לעיל:

כמדוח בדוחות כספיים אלה מליוני ש"ח	השפעת ההצגה מחדש מליוני ש"ח	כפי שדווח בעבר מליוני ש"ח
--	-----------------------------------	------------------------------

השפעה על המאזן המאוחד
ליום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)

1,176	(58)	1,234	חייבים ויתרות חובה
3,425	(7)	3,432	מלאי
13,329	(81)	13,410	רכוש קבוע
1,408	129	1,279	רכוש אחר והוצאות נדחות
(1,704)	(4)	(1,700)	מיסים נדחים
(3,583)	17	(3,600)	זכויות המיעוט
(5,634)	4	(5,638)	הון עצמי

השפעה על המאזן המאוחד
ליום 30 בספטמבר 2006 (בלתי מבוקר)

1,039	(59)	1,098	חייבים ויתרות חובה
3,216	(40)	3,256	מלאי
12,756	(32)	12,788	רכוש קבוע
1,403	107	1,296	רכוש אחר והוצאות נדחות
(2,123)	4	(2,127)	זכאים ויתרות זכות
(1,728)	(3)	(1,725)	מיסים נדחים
(3,427)	15	(3,442)	זכויות המיעוט
(5,474)	8	(5,482)	הון עצמי

השפעת התקנים על הרווח הנקי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, ולתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006, אינה מהותית.

5. החל מיום 1 בינואר 2007 מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו - 1996 וקובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ב. יישום לראשונה של תקן חשבונאות (המשך)

5. בהתאם להוראות המעבר של התקן, מיישמת החברה את התקן על עסקאות עם בעל שליטה בה שבוצעו לאחר 1 בינואר 2007 וכן על הלוואות שניתנו או שהתקבלו מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן זה, החל ממועד תחילתו.

ליישום לראשונה של התקן לא הייתה השפעה על תוצאות הפעילות ומצבה הכספי של החברה.

ג. גילוי ההשפעה של תקן חשבונאות חדש בתקופה שלפני יישומו

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - התקן). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופת פות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. התקן מאפשר אימוץ מוקדם החל מהדוחות הכספיים אשר יפורסמו לאחר 31 ביולי 2006. האמור אינו חל על ישויות שחלות עליהן תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים של תאגיד חוץ), התשס"א - 2000, ואשר דוחותיהן הכספיים ערוכים שלא בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל. כמו כן, קובע התקן כי ישויות אשר אינן כפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ואינן מחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, רשאיות גם כן לערוך את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS החל מהדוחות הכספיים שיפורסמו לאחר 31 ביולי 2006.

האימוץ לראשונה של תקני IFRS יעשה תוך יישום הוראות תקן IFRS 1, "אימוץ לראשונה של תקני IFRS", לצורך המעבר.

על-פי התקן, על החברה לכלול בבאור לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2007 את נתוני המאזן ליום 31 בדצמבר 2007 ואת נתוני דוח רווח והפסד לשנה המסתיימת באותו תאריך, לאחר שיושמו לגביהם כללי ההכרה, המדידה וההצגה של תקני IFRS.

בכוונת החברה ליישם את כללי ה- IFRS החל מיום 1 בינואר 2008.

באור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר

להלן שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן ובשער היציג של הדולר של ארה"ב (להלן - דולר) בתקופות החשבון:

שער הדולר היציג %	מדד המחירים לצרכן %	
(5.02)	2.29	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2007
(6.54)	0.78	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2006
(5.55)	1.30	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2007
(3.11)	0.76	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2006
(8.21)	(0.10)	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006

באור 3 - השקעות ומידע נוסף

א. רכישת מניות בתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן)

1. ביום 21 בפברואר 2007, רכשה החברה יחד עם פטרוליום קפיטל הולדינגס בע"מ (להלן - PCH) 46% מהון המניות המונפק של בז"ן במסגרת הצעת מכר לציבור בתמורה לסך של כ- 3 מיליארד ש"ח מזה חלקה של החברה ברכישה הסתכם בכ- 2.43 מיליארד ש"ח. חלקה של החברה במישרין מהווה 36.8% מהון המניות של בז"ן.
- ביום 18 בפברואר 2007, התקשרה החברה עם חברת סקיילקס קורפוריישן בע"מ (להלן - סקיילקס) וחברה בשליטתה, PCH במזכר הסכמות מחייב (להלן - המזכר) על פיו יגישו החברה ו-PCH הצעה משותפת לרכישת מניות בז"ן.
- הרכישה הותנתה בקבלת אישור השרים לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בבז"ן (להלן - אישור השרים) ולאישור רשות ההגבלים העסקיים.
2. כדי לאפשר לחברה להגיש בקשה נפרדת לקבלת אישור השרים, הסכימו החברה, PCH וסקיילקס ביום 10 במאי 2007 על ביטול המזכר.
- בד בבד עם ביטול מזכר התחייבה החברה כלפי PCH וסקיילקס במסגרת כתב התחייבות בלתי חוזר (להלן - כתב התחייבות) כמפורט להלן. PCH וסקיילקס הסכימו להתחייבות והתחייבו לפעול על פיו.

להלן עיקרי כתב התחייבות:

- א. אם PCH וסקיילקס יקבלו את האישורים הנדרשים לרבות כל אישור או היתר אחר הנדרש על פי הוראות כל דין עד ולא יאוחר מיום 15 במאי 2009 (להלן - המועד הקובע), אזי במקרה כזה החברה תתקשר עימן בהסכם שליטה משותפת בבז"ן (להלן - הסכם השליטה) בהתאם לנוסח שהוסכם בין הצדדים ובהתאם לעקרונות שיפורטו בסעיף 3 שלהלן.
- ב. מכירה והעברת מניות בז"ן שבבעלות PCH לצד שלישי או מכירת השליטה ב-PCH על ידי סקיילקס לצד שלישי תקנה לחברה זכות סירוב ראשונה לרכוש את כל מניות בז"ן או ניירות הערך הרלבנטיים בהתאם להוראות שנקבעו בהסכם השליטה.
- ג. אם PCH תמכור לצד שלישי את כל מניותיה בבז"ן (והחברה לא תממש את זכות הסירוב הראשונה המוקנית לה), או אם סקיילקס תמכור לצד שלישי את השליטה ב-PCH, ואם הצד השלישי יקבל עד ולא יאוחר מהמועד הקובע את כל האישורים הנדרשים, אזי במקרה כזה החברה תתקשר עם הצד השלישי בהסכם השליטה, והצד השלישי ייכנס לנעליהן של PCH וסקיילקס לכל דבר וענין.
- ד. מימוש אופציה ה-CALL (כקבוע בהסכם השליטה - ראה סעיף 3.ב. להלן) יהא עד למועד הקובע או עד ל-120 יום מקבלת האישורים הנדרשים, לפי המוקדם.
- ה. במועד חתימת כתב התחייבות, חתמה PCH על כתב הרשאה בלתי חוזר, לפיו היא מסמיכה את החברה להצביע בשמה ומטעמה באסיפות הכלליות של בעלי מניות בז"ן בגין 100 מליון מניות של בז"ן שבקנינה (להלן - כתב הרשאה). כתב הרשאה יפקע במועד שבו ייכרת הסכם השליטה או בתום שישה חודשים ממועד חתימת כתב הרשאה, לפי המועד המוקדם יותר.
- ו. עד להתקשרות בהסכם השליטה, החברה תהיה זכאית להפעיל את כח השליטה שלה בבז"ן (בכפוף לכך שקיבלה את אישור השרים) לפי שיקול דעתה וללא כל מגבלות.

3. עיקרי הסכם השליטה

- להלן עיקרי הסכם השליטה, אשר יחתם על ידי החברה - מצד אחד ועל ידי PCH וסקיילקס (להלן - קבוצת סקיילקס) מצד שני עם קבלת האישורים הנדרשים על ידי הצדדים לו ויכנס לתוקף במועד חתימתו:
- א. הגדרת מניות גרעין השליטה בבז"ן - מניות גרעין השליטה יהיו 50.25% מהון המניות המונפק והנפרע של בז"ן (להלן - מניות גרעין השליטה). נכון למועד דוח זה מחזיקה החברה בכ- 77.9% ממניות גרעין השליטה ו-PCH מחזיקה בכ- 22.1% ממניות גרעין השליטה. כן יצוין כי בנוסף למניות גרעין השליטה, רכשו החברה ו-PCH מניות נוספות של בז"ן. ראה גם סעיף 4 להלן.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

3. עיקרי הסכם השליטה (המשך)

ב. אופציות CALL - ל- PCH תוקנה במסגרת הסכם השליטה אופציות CALL (להלן - אופציות ה-CALL) לרכוש ולקבל בהעברה מהחברה 230 מיליון מניות של בז"ן (להלן - מניות המימוש) באופן שלאחר מימוש אופציות ה-CALL יחס ההחזקות הפנימי בגרעין השליטה בבז"ן (הכולל 50.25% מהון המניות של בז"ן) יהא: החברה - 55%; PCH - 45%. מחיר מניות המימוש הינו מחיר עלות רכישת מניות גרעין השליטה, דהיינו: סך של 3.3 ש"ח למניה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית צמודה בשיעור שנתי של 5% בחיוב וחישוב חצי שנתי ממועד הרכישה, בניכוי דיבידנדים שחולקו (אם חולקו) בתוספת הפרשי הצמדה למדד וריבית כאמור.

ג. תקופת הקפאה - ההסכם קובע תקופת הקפאה של 6 חודשים שמניינם החל ממועד חתימתו של הסכם השליטה, בה לא תותר העברת מניות גרעין השליטה על ידי מי מהצדדים.

ד. זכות סירוב ראשונה

1. קבוצת סקיילקס תעניק לחברה זכות סירוב ראשונה לרכוש ולקבל בהעברה את כל מניות גרעין השליטה שיוצעו למכירה על ידי לצד שלישי החל ממועד חתימת הסכם השליטה ואילו החברה תעניק לקבוצת סקיילקס זכות כאמור ממועד מימוש אופציות ה-CALL. זכות הסירוב הראשונה תחול בשינויים מסויימים גם במקרה בו ימומש שעבוד שיחול (אם יחול) על מניות גרעין השליטה על ידי בעל שעבוד במניות אלו.

2. העברת שליטה ב-PCH ובסקיילקס (בכפוף לתנאים מסויימים) תחשב כעילה להפעלת זכות הסירוב הראשונה של החברה, כאשר במקרה של שינוי בשליטה ב-PCH תקום לחברה זכות לרכוש את כל ניירות הערך המהווים נשוא לעסקת העברת השליטה ב-PCH, ובמקרה של שינוי השליטה בסקיילקס או בתאגיד השולט בסקיילקס (למעט מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ והתאגידים השולטים בה) תקום לחברה זכות לרכוש מ-PCH את מניות בז"ן במחיר השוק הממוצע ב- 60 ימי המסחר שקדמו להודעת המכירה ובתוספת פרמיה של 15%.

3. יובהר כי צד להסכם השליטה יהא רשאי למכור ואו להעביר את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידו באותה עת - אך לא חלק מהן.

ה. זכות הצטרפות - לכל צד תהיה זכות הצטרפות למכירה של מניות גרעין השליטה של הצד השני, בכפוף לכך שזכות הסירוב הראשונה לא מומשה. זכות ההצטרפות של החברה תכנס לתוקף רק מן אותו המועד שבו PCH מימשה כדין את אופציית ה-CALL.

ו. במב"י (Buy Me Buy You) - לכל צד להסכם תהיה הזכות להפעיל BMBY לגבי מניות גרעין השליטה (החל מתום תקופת ההקפאה) על פיה יוכל להציע לצד השני לרכוש את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידי הצד האחר במחיר שנקב בהצעה או למכור לצד האחר את כל מניות גרעין השליטה שיוחזקו על ידו במחיר האמור.

ז. מינוי דירקטורים - הצדדים להסכם השליטה יתחייבו להפעיל את כל כוח ההצבעה שיעמוד לרשותם באסיפות הכלליות בבז"ן, לבחירה או למינוי חברי הדירקטוריון של בז"ן, באופן הבא:

1. כל עוד אופציית ה-CALL לא מומשה, דירקטוריון בז"ן ימנה 9 חברים (לרבות 2 דירקטורים חיצוניים), כאשר החברה תמליץ על מינוי 5 דירקטורים, PCH תמליץ על מינוי 2 דירקטורים וההמלצה לגבי זהותם של שני הדירקטורים החיצוניים תיעשה בהסכמה בין הצדדים.

2. מן העת שמומשה אופציית ה-CALL, דירקטוריון בז"ן ימנה 11 חברים (לרבות 2 דירקטורים חיצוניים), כאשר החברה תמליץ על מינוי 5 דירקטורים ועל מינוי דירקטור חיצוני אחד, ו-PCH תמליץ על מינוי 4 דירקטורים ועל מינוי דירקטור חיצוני אחד. בנוסף, נקבע כי זכות המינוי של כל אחד מהצדדים להסכם השליטה בדירקטוריון בז"ן, תתייחס גם לכל ועדות הדירקטוריון למעט ועדת הביקורת וככל הניתן גם לדירקטוריונים של חברות בת של בז"ן ולחברות קשורות שלה.

3. מינויים נוספים - הסכם השליטה קובע בנוסף, כי מן העת שמומשה אופציית ה-CALL, הצדדים במעמדם כבעלי מניות בבז"ן יפעלו כך שמינוי מנכ"ל בז"ן, רואי החשבון המבקרים ועורכי הדין של בז"ן, חברות הבת של בז"ן וככל הניתן החברות הקשורות של בז"ן - ייעשו בהסכמה בין הצדדים להסכם השליטה.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

3. עיקרי הסכם השליטה (המשך)

ח. הצבעה בנושאים מסויימים - הסכם השליטה קובע כי מן העת שמומשה אופציה ה-CALL, מספר נושאים שאם יעמדו על סדר היום ולהכרעה באסיפות הכלליות של בעלי מניות בז"ן, הצדדים יסכמו מראש את אופן הצבעתם בענין נושאים אלו, ובהעדר הסכמה יוכרע אופן הצבעתם על ידי פוסק מוסכם. כן נקבע כי הצדדים יפעלו לתקן את תקנון בז"ן על מנת שההכרעה באותם נושאים מוסכמים המסורים להכרעתו של דירקטוריון בז"ן תועבר להכרעת האסיפה הכללית של בעלי מניות בז"ן או שההכרעה בהן תחייב רוב מיוחס של 75% מכלל הדירקטורים הנוכחים.

להלן רשימת הנושאים המוסכמים: (א) כניסה של בז"ן או של כל חברה בת שלה לתחומי עיסוק חדשים. (ב) הנפקה של מניות או של ניירות ערך אחרים על ידי בז"ן או על ידי חברה בת שלה. (ג) שינוי בתקנון של בז"ן ואו של כל חברה בת שלה ואו של כל חברה מוחזקת שלה. (ד) מיזוג או פיצול או ארגון מחדש של בז"ן או של כל חברה בת שלה. (ה) עסקאות שלא במהלך העסקים הרגיל של בז"ן או של כל חברה בת שלה או של כל חברה מוחזקת שלה עם בעלי ענין. (ו) מינוי רואי החשבון של בז"ן. (ז) פירוק או הקפאת הליכים ב-בז"ן ואו בכל חברה בת שלה ואו בכל חברה מוחזקת שלה. (ח) עסקת מכר או רכש מהותית של בז"ן. מהותית משמע: שיטת עסקה להשפיע באורח מהותי על נכסיה או על התחייבויותיה או על רווחיה.

ט. מדיניות דיבידנד - הצדדים להסכם השליטה יפעלו בכפוף לכל דין, כך שבז"ן והחברות הבנות שלה תאמצנה מדיניות דיבידנד לפיה יחולקו לפחות 75% מהרווח השנתי, הראוי לחלוקה מדי שנה.

י. תקופת ההסכם - הסכם השליטה יכנס לתוקפו במועד חתימתו והוא יגיע לקיצו (א) בהתאם להוראותיו או (ב) מן אותו מועד שבו צד חדל להחזיק לפחות 10% מהון המניות המונפק והנפרע של בז"ן, המוקדם מביניהם.

יא. הוראות נוספות - ההסכם כולל הוראות נוספות המקובלות בהסכמים מסוג זה, לרבות סעיפי סודיות, תרופות, אי-זיתור על זכויות, בורות, סמכות שיפוט וכדומה.

יב. ערבות סקיילקס - סקיילקס ערבה לכל התחייבויות PCH על פי הסכם השליטה.

4. בתקופת הדוח, רכשה החברה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב מניות נוספות של בז"ן המהוות כ- 8.3% מהון מניות בז"ן בתמורה לסך של כ- 520 מליון ש"ח. ליום המאזן מחזיקה החברה כ- 45.08% מהון מניות בז"ן.

5. ביום 28 ביוני 2007, קיבלה החברה את אישור השרים להיתר שליטה כאמור.

6. בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אוחדו הדוחות הכספיים של בז"ן. תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של בז"ן אוחדו החל מיום 1 ביולי 2007.

7. עודף העלות שנוצר ברכישה הסתכם לסך של כ- 1,509 מליון ש"ח. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם השלימה החברה את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזוהים. בדוחות כספיים אלו יוחס, בשלב זה, עודף העלות בעיקר לרכוש קבוע, מלאי ומיסים נדחים.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

א. רכישת מניות בז"ן (המשך)

8. להלן תמצית הנתונים של הדוחות הכספיים של בז"ן:

נתונים מאזניים:

<u>30 בספטמבר 2007</u>		
<u>בלתי מבוקר</u>		
<u>מליוני ש"ח</u>		
5,352		רכוש שוטף
562		השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך
4,282		רכוש קבוע
51		רכוש אחר והוצאות נדחות
<u>10,247</u>		
3,406		התחייבויות שוטפות
3,736		התחייבויות לזמן ארוך
3,105		הון עצמי
<u>10,247</u>		

נתונים תוצאתיים:

<u>לתקופה של 3 חדשים</u>		
<u>שנסתיימה ביום</u>		
<u>30 בספטמבר 2007</u>		
<u>בלתי מבוקר</u>		
<u>מליוני ש"ח</u>		
5,807		מכירות
<u>178</u>		רווח נקי

9. לאחר תאריך המאזן, בחודש נובמבר 2007, החליט דירקטוריון בז"ן על תכנית אסטרטגית, המיועדת להשגת צמיחה מהירה של בז"ן והגברת כושר התחרות שלה בשנים הקרובות, תוך השקעה מאסיבית גם בהגדלת חלקם של מוצרים בעלי ערך מוסף גבוה בתמהיל המוצרים של בז"ן וגם בתחומי איכות הסביבה, הבטיחות והבטחון והגברת האמינות התפעולית, בהיקף משוער של כ- 1.1 מיליארד דולר (כ- 4.4 מיליארד ש"ח).

ב. בחודש מאי 2007 זכתה החברה יחד עם חברה זרה DS CONSTRUCTIONS LTD. (להלן - DS) בשיעורים שווים במכרז פרטי של חברת GLOBELEQ INTERNATIONAL LTD. (להלן - המוכרת) לרכישת חברת GLOBELEQ AMERICAS LTD. (להלן - GLOBELEQ) חברה הרשומה בברמודה המחזיקה במספר חברות העוסקות בייצור ומכירה של חשמל הנמצאות במספר מדינות באזור אמריקה הלטינית והקריביים. ההספק הכולל של תחנות הכוח שבבעלות הישירה והעקיפה של חברת GLOBELEQ הינו מעל ל- 2000MW. הרכישה בוצעה באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של החברה INKIA ENERGY LTD. (להלן - INKIA). ההסכם עם DS קבע כי מניות החברה המשותפת יוחזקו ביניהם בחלקים שווים. DS לא קיבלה את אישורי הרשויות בהודו להשקעה ולפיכך החברה נותרה הבעלים המלאים של חברת INKIA.

ביום 18 ביוני 2007 הושלמה העסקה בתמורה לסך של כ- 2.2 מיליארד ש"ח (כ- 543 מליון דולר) ששולמו על ידי החברה וזאת לאחר התאמות בגין ריבית שנצברה ורווחים שנמשכו וכן לאחר החרגת 2 החזקות מיעוט מנכסי GLOBELEQ.

בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אוחדו הדוחות הכספיים של INKIA. תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של INKIA אוחדו החל מיום 1 ביולי 2007.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

עודף העלות שנוצר ב- INKIA ברכישה הסתכם לסך של כ- 939 מליון ש"ח. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם השלימה INKIA את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזהים. בדוחות כספיים אלו יוחס, בשלב זה, עודף העלות לרכוש קבוע ומיסים נדחים.

להלן תמצית הנתונים של הדוחות הכספיים של INKIA:

נתונים מאזניים:

30 בספטמבר 2007	
בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	
450	רכוש שוטף
717	השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך
1,905	רכוש קבוע
3,072	
192	התחייבויות שוטפות
2,631	התחייבויות לזמן ארוך (כולל הלוואת בעלים)
205	זכויות המיעוט
44	הון עצמי
3,072	

נתונים תוצאתיים:

לתקופה של 3 חדשים	
שנסתיימה ביום	
30 בספטמבר 2007	
בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	
225	מכירות
15	רווח נקי

ג. בחודש פברואר 2007, חתמה חברת בת אמריקאית בבעלות מלאה של החברה, Quantum (2007) LLC (להלן - Quantum), על הסכם ארוך טווח להקמת מיזם משותף עם יצרנית רכב סינית - צ'רי אוטומובילים לימיטד (להלן - המיזם המשותף), לפיו תשקיע החברה באמצעות Quantum 225 מיליון דולר בתמורה ל-45% מהון המיזם המשותף. כמו כן, התחייבה החברה להעמיד ערבויות למיזם המשותף בסכום מצטבר של כ- 180 מיליון דולר לצורך קבלת מימון על ידי המיזם המשותף ליישום השלב הראשון של המיזם המשותף. ההשקעה בהון המיזם והערבויות יועמדו למיזם המשותף על פי קצב התקדמות פיתוח המיזם המשותף בשנים 2007 עד 2010.

מימון ההשקעה יהיה באמצעות תיק הנכסים הנזילים של החברה. המיזם המשותף נועד לעסוק בייצור כלי רכב תוך שימוש בטכנולוגיה מתקדמת, ושיווק כלי הרכב והפצתם ברחבי העולם תחת מותג איכותי.

למיזם המשותף תועבר הטכנולוגיה הדרושה לייצור דגמי הרכב של המיזם המשותף, בהתאם להסכם רישיון שייחתם בין הצדדים. הצדדים הסכימו לבחון את הרחבת שיתוף הפעולה ביניהם גם למיזמים משותפים נוספים.

הקמת המיזם המשותף מותנית באישור הקמת המיזם המשותף, באישור ההסכם ותקנון המיזם המשותף על ידי הרשויות המוסמכות בסין וכן בקבלת רישיון עסק.

בחודש דצמבר 2006 הפקידה החברה בנאמנות בידי מוסד בנקאי בינלאומי בחו"ל סכום של כ- 803 מיליון ש"ח (200 מיליון דולר) על מנת לאפשר קידום המיזם במטרה להביא לחתימת ההסכם להקמת המיזם המשותף.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

ד. טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר)

1. בחודש מרס 2007, גייסה טאואר ממשקיעים מוסדיים בארה"ב, סך של כ- 122 מליון ש"ח (כ- 29 מליון דולר) בהנפקה פרטית של מניות ואופציות למניות. בנוסף, העניקה טאואר למשקיעים המוסדיים זכות קיצרת טווח להשקעה נוספת של כ- 19 מליון מניות של טאואר, במחיר מימוש למניה השווה למחיר סגירה של המניה בנאסד"ק ביום לפני ההנפקה.
- בעקבות הנפקת המניות (ללא התחשבות באופציות ובזכות) וכן בעקבות המרת אגרות חוב ניתנות להמרה ומימוש אופציות בתקופת הדוח, ובהתחשב בהשקעת החברה בשטרי ההון, ירד חלקה של החברה בטאואר לכ- 33.1% ונוצר לה רווח הון של כ- 27 מליון ש"ח.
2. בחודש ספטמבר 2007, נחתם בין החברה לבין טאואר הסכם לפיו תשתתף החברה בהעמדת אשראי בסך של עד 30 מליון דולר לטאואר לצורך רכישת ציוד מתקדם. האשראי שתעמיד החברה מהווה חלק מסכומים שיגויסו על ידי טאואר לצורך רכישת ציוד לרבות אשראי בסך של 30 מליון דולר אשר יועמדו לטאואר על ידי הבנקים אשר עמם גם נחתמו מכתבי כוונות. מסגרת האשראי שתעמיד החברה כאמור תהיה ניתנת לניצול על ידי טאואר מעת לעת כנגד הזמנת ציוד ובסכום השווה לסכום שיועמד מעת לעת על ידי הבנקים. ההלוואה תישא ריבית בשיעור זהה לשיעור הריבית שישולם לבנקים ותזכה את החברה בעמלות מקובלות. כמו כן, הוקצו על ידי טאואר לחברה כתבי אופציה הניתנים למימוש למניות עד מרס 2010 במחיר מימוש של 2.04 דולר למניה. סכומי האשראי שינוצלו יעמדו לפירעון תוך שנתיים לא יאוחר ממרס 2010. לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, העמידה החברה לטאואר, בהתאם להסכם הני"ל, הלוואה בסך של 14 מליון דולר (כ- 56 מליון ש"ח).
- ה. בחודש אוגוסט ואוקטובר 2007 אישר דירקטוריון החברה השתתפות במיזם להפעלת כלי רכב חשמליים בסכום של 100 מליון דולר. השתתפות החברה במיזם כפופה להשלמת תכנית עסקית מפורטת ופרטים נוספים בדבר אופן מימון המיזם.
- ו. בחודש מרס 2007, גייסה החברה סך של כ- 1,246 מליון ש"ח בדרך של הנפקה פרטית של שתי סדרות אגרות חוב למשקיעים מוסדיים כדלקמן:
 - א. אג"ח סדרה 6 - סך של כ- 853 מליון ש"ח אגרות חוב צמודות למדד לפירעון ב- 5 תשלומים שנתיים שווים החל משנת 2012 ונושאות ריבית שנתיית בשיעור של 4.55%.
 - ב. אג"ח סדרה 7 - סך של כ- 393 מליון ש"ח אגרות חוב צמודות למדד לפירעון ב- 5 תשלומים שנתיים שווים החל משנת 2017 ונושאות ריבית שנתיית בשיעור של 4.7%.

עד לרישום של כל סדרה מסדרת אגרות החוב הני"ל למסחר, שולמה תוספת ריבית בשיעור שנתי של 0.3%. לעניין רישום למסחר של אגרות החוב, ראה סעיף ז' להלן.

אגרות החוב דורגו על ידי מעלות בדירוג AA יציב.
- בחודש אפריל ובחודש יוני 2007, הורחבו אג"ח סדרה 6 וסדרה 7 בסכום של כ- 397 מליון ש"ח (ערך נקוב של כ- 384 מליון ש"ח) וכ- 443 מליון ש"ח (ערך נקוב של כ- 427 מליון ש"ח), בהתאמה.
- ז. בחודש אוגוסט 2007 פרסמה החברה תשקיף לרישום למסחר של אגרות החוב (סדרה 6) ואגרות חוב (סדרה 7) כמצוין בסעיף ו' לעיל. התשקיף מהווה גם תשקיף מדף.
- ח. ביום 25 ביוני 2007, החליט דירקטוריון החברה על הקצאה של 60,000 מניות בנות 1 ש"ח ע.ג של החברה לח.ל. ניהול וייעוץ (1986) בע"מ (להלן - ניהול וייעוץ), חברה בת בבעלות מלאה של החברה, אשר תשמנה בידי ניהול וייעוץ במסגרת תוכנית חדשה שאימצה ניהול וייעוץ באותו תאריך לתגמול עובדים ונושאי משרה בה (להלן - התוכנית).

על פי התוכנית, ניהול וייעוץ תקצה לעובדים ונושאי משרה כתבי אופציה לרכישת מניות החברה אשר הוקצו כאמור לניהול וייעוץ.

על פי התוכנית, 20,000 כתבי אופציה הוקצו למנכ"ל החברה, המשמש גם כמנכ"ל ניהול וייעוץ, 19,000 כתבי אופציה הוקצו לשני עובדים בכירים שאינם דירקטורים או בעלי עניין בחברה ויתרת 21,000 כתבי האופציה יוקצו לנאמן לצרכי הקצאה עתידית לעובדים. לאחר תאריך המאזן הקצה הנאמן 10,000 כתבי אופציה לעובד בכיר בחברה.

כתבי האופציה המוצעים לניצעים הנם כתבי אופציה לא סחירים, אשר על פי כל אחד מהם יהיה הניצע זכאי לרכוש מניה וייעוץ מניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.ג. של החברה בכפוף לתנאי התוכנית. זכאותם של כל אחד מהניצעים לקבלת כתבי האופציה המוענקים תתגבש בשלוש מנות: שליש ביום 1 ביולי 2008, שליש נוסף ביום 1 ביולי 2009 והיתרה ביום 1 ביולי 2010.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

מחיר המימוש של כל כתב אופציה יהיה שווה לסך של 3,031 ש"ח (השווה למחיר של מניית החברה בבורסה במועד כניסת מנכ"ל החברה החדש לתפקידו, דהיינו שער הסגירה שנקבע ביום 31 במאי 2007), בתוספת הפרשי הצמדה למדד החל מהמדד בגין חודש מאי 2007, ועד למועד המימוש.

כתבי האופציה הכלולים במנה הראשונה יהיו ניתנים למימוש החל מ-1 ביולי 2009 ועד ה-30 ביוני 2010; כתבי האופציה הכלולים במנה השנייה יהיו ניתנים למימוש החל מ-1 ביולי 2010 ועד ה-30 ביוני 2011; כתבי האופציה הכלולים במנה השלישית יהיו ניתנים למימוש החל מ-1 ביולי 2011 ועד ה-30 ביוני 2012.

כמו כן, נקבעו כללים במקרה של סיום כהונה או העסקה של הניצעים והוראות להגנת הניצעים. במועד מימוש כתבי האופציה יהיו הניצעים זכאים למניות בכמות שתיקבע על פי שווי ההטבה. הערך הכלכלי של כל כתב אופציה ביום 25 ביוני 2007 המחושב על פי נוסחת בלאק אנד שולס הינו כ-600 ש"ח למנה הראשונה, כ-710.5 ש"ח למנה השנייה וכ-810 ש"ח למנה השלישית. עלות ההטבה הגלומה בכתבי האופציה שהוענקו כאמור, בהתבסס על השווי ההוגן במועד הענקתם, הכלולים במנה הראשונה, השנייה והשלישית הסתכמה לסך של 7.8 מיליון ש"ח, 9.2 מיליון ש"ח ו-10.5 מיליון ש"ח, בהתאמה. סכומים אלו יזקפו לדוח רווח והפסד על פני תקופת ההבשלה של כל מנה. בהתאם לכך, כללה החברה ברבעון השלישי של תקופת הדוח הוצאה בסך של כ-4.5 מיליון ש"ח בגין התכנית האמורה.

ט. במסגרת התקשרויות של כ"ל וחברות מאוחדות שלה, מחודש יולי 2004, בהסכמים בדבר עסקת איגוח (Securitization), למכירת חובות לקוחות לחברות מקבוצת RaboBank International מסתכמת יתרת חובות הלקוחות שנמכרו במזומן ליום המאזן לכ-690 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2006 - כ-843 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2006 - כ-923 מיליון ש"ח).

ההיקף המקסימלי הצפוי של האמצעים הכספיים שעומד לרשות החברות הרוכשות לצורך רכישה של חובות הלקוחות של החברות המאוחדות של כ"ל הינו כ-1,204 מיליון ש"ח, על בסיס שוטף, באופן שהתמורות שיתקבלו מהלקוחות, שחובותיהן נמכרו, ישמשו לרכישת חובות לקוחות חדשים. בחודש יולי 2007, עודכן ההסכם האמור באופן שההיקף המקסימלי של האמצעים הכספיים העומד לרשות החברות הרוכשות יהיה כ-1,204 מיליון ש"ח במקום 883 מיליון ש"ח.

י. ביום 28 בינואר 2007, אישר דירקטוריון כ"ל תוכנית להקצאה פרטית ללא תמורה של 12.9 מיליון אופציות הניתנות למימוש למניות כ"ל לקבוצת נושאי משרה ועובדים בכירים אחרים בתפקידי ניהול של כ"ל וחברות בשליטתה, בישראל ומחוץ לישראל.

מהתוכנית האמורה הוקצו בתקופת הדוח 11.8 מיליון כתבי אופציה ויתרת כתבי האופציה שלא הוקצו, בוטלו.

בעת המימוש, כל כתב אופציה יהיה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של כ"ל, בת 1 ש"ח ע.נ. המניות הרגילות שתוקצינה בעקבות מימוש כתבי האופציה תהיינה שוות בזכויותיהן למניות הרגילות של כ"ל, מייד עם הקצאתן.

על כתבי האופציה שיוקצו לעובדים בישראל יחולו הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) וכל התקנות מכוחו. כ"ל בחרה כי ההקצאה תהיה באמצעות נאמן, במסלול רווח הון.

כתבי האופציה יבשילו בשלוש מנות שוות כדלהלן: שליש בתום 12 חודשים מיום ההענקה, שליש בתום 24 חודשים מיום ההענקה ושלש בתום 36 חודשים מיום ההענקה. כל מנה תהיה חסומה למימוש למשך שנה נוספת ממועד הבשלתה. מועד פקיעתם של כתבי האופציה הוא בתום 60 חודשים מיום ההענקה כמו כן נקבעו כללים במקרה של סיום כהונה או העסקה של אחד הניצעים. תוספת המימוש נקבעה ל-25.59 ש"ח למניה הצמודה למדד המחירים לצרכן הידוע ביום התשלום (מדד הבסיס הוא המדד בגין חודש דצמבר 2006). במקרה של חלוקת דיבידנד על ידי כ"ל, תופחת תוספת המימוש, ביום ה"אקס", בגובה הדיבידנד למניה (ברוטו), לפי סכומו בש"ח במועד הקובע.

לחליפין ועל פי שיקול דעת כ"ל היא תוכל להעביר או להקצות מניות בשיעור ההפרש בין מחיר המניה בעת המימוש ותוספת המימוש. כתבי האופציה אינם סחירים ואינם ניתנים להעברה.

השווי הכלכלי המשוקלל של על כתב אופציה ערב יום ההענקה - מחושב על פי נוסחת בלאק ושולס לקביעת שווי כתבי אופציה - הינו 6.43 ש"ח, בהתבסס על השער בבורסה של המניה הרגילה בת 1 ש"ח ע.נ. של כ"ל, ערב היום הקובע - 25.59 ש"ח.

עלות ההטבה הגלומה בכתבי האופציה שהוקצו כאמור, בהתבסס על השווי ההוגן במועד הענקתם הסתכמה לסך כולל של 76 מיליון ש"ח (לפי שער הדולר בעת מועד ההענקה). סכום זה ייזקף לדוח הרווח והפסד על פני תקופת ההבשלה של כל מנה.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

יא. בחודש אוגוסט 2007, רכשה חברה מאוחדת של כ"ל 100% מהון המניות של חברת Supresta LLC (להלן - Supresta), חברה רשומה בדלוור ארה"ב, העוסקת בייצור ושיווק של מעכבי בעירה ומוצרים נוספים על בסיס זרחה. תמורת הרכישה לאחר התאמות בגין שינויים בהון החוזר, הסתכמה לסך של כ- 1,451 מליון ש"ח (כ- 361 מליון דולר).

עודף עלות הרכישה על השווי המאזני הנרכש הסתכם לסך של כ- 955 מליון ש"ח אשר יוחס בעיקר לרכוש אחר ולמוניטין. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים טרם סיימה כ"ל את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזוהים. הייחוס בדוחות כספיים אלה, בוצע בהתאם להערכה ראשונית שבוצעה על ידי מעריך חיצוני.

המאזן של Supresta אוחד לראשונה ביום 30 בספטמבר 2007. דוחות רווח והפסד והדוחות על תזרימי המזומנים אוחדו לראשונה החל מיום 14 באוגוסט 2007.

להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של Supresta כפי שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2007:

30 בספטמבר 2007	
בלתי מבוקר	
מליוני ש"ח	
	נתונים מאזניים:
401	רכוש שוטף
333	רכוש קבוע
481	רכוש אחר
505	מוניטין שנוצר ברכישה
(140)	התחייבויות שוטפות
(112)	התחייבויות לזמן ארוך
לתקופה מיום 14	
באוגוסט 2007 ועד	
30 בספטמבר 2007	
בלתי מבוקר	
מליון ש"ח	
	נתונים תוצאתיים:
149	מכירות
14	רווח נקי

יב. בחודש אוגוסט 2007, התקשרה כ"ל עם קבוצה של 17 בנקים מאירופה, ארה"ב וישראל בהסכם במסגרתו יעניקו הבנקים לכ"ל אשראי בסך כולל של כ- 2,909 מליון ש"ח (725 מליון דולר). קרן ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של ליבור + 0.45% ותיפרע בתשלום אחד לאחר חמש שנים ממועד העמדת ההלוואה. ההלוואה החדשה תחליף בין היתר הלוואה דומה שנלקחה בשנת 2005 בסך של 1,003 מליון ש"ח בריבית של ליבור + 0.6% אשר נפרעה בפרעון מוקדם.

יג. בתקופת הדוח התקשרה צים בהסכם עם צד ג' (בלתי קשור) לרכישת שלוש אוניות בנות TEU 10,000 כל אחת. מחירה של כל אוניה הינו כ- 566 מליון ש"ח (כ- 133 מליון דולר). האוניות צפויות להמסר לצים בתחילת שנת 2010.

יד. בתקופת הדוח חתמה צים על עסקה משולבת לפיה חברת הבת שלה, ניולוג בע"מ, העוסקת בשילוח בינלאומי, תתמזג עם חברה ישראלית אחרת בשם UTI אילת אוברסיז בע"מ (להלן - UTI) העוסקת אף היא בשילוח בינלאומי, בתמורה להקצאת 25% ממניות החברה הממוזגת לקבוצת צים. בחודש ספטמבר 2007, לאחר שהושגו כל התנאים המתלים, הושלם המיזוג. הרווח (לאחר השפעת המס) מהעסקה מסתכם בכ- 28 מליון ש"ח (כ- 7 מליון דולר).

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

טו. בחודש יולי 2007 התקשרה צים עם מספנה טיוואנית וחתמה על חוזה בנייה ורכישה של 4 אניות מכולה בנות 1,700 TEU כל אחת וכן קיבלה אופציה לרכוש 2 אניות נוספות כאמור במחיר ובתנאים זהים, אופציה אשר מומשה ביום 9 באוקטובר 2007 (להלן - 6 האניות). מחירה של כל אחת מן האניות הינו 37 מיליון דולר והן עתידות להימסר לצים במהלך השנים 2010-2011. לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, הוסכם בין צים לבין צד קשור עופר (אחזקת אניות) בע"מ, עופר ספנות בע"מ וחברות בשליטתן (להלן עופר ספנות) פרטי שיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה, כמפורט להלן:

- צים תעביר בדרך של חידוש (NOVATION) חוזה הבניה לעופר ספנות (בעלת ענין בחברה לישראל) את זכויותיה והתחייבויותיה מכוח ההסכם בינה לבין המספנה הטיוואנית בכל הקשור לרכישת 6 האניות, וזאת בתנאים זהים ("BACK TO BACK"), באופן שעם חתימת חוזה החידוש תחזיר עופר ספנות לצים את התשלומים ששולמו למספנה על חשבון מחיר הרכישה של 6 האניות בצרוף ריבית בשיעור של 12% לשנה וכן צים תשחרר מערבויותיה והתחייבויותיה למספנה בכל הקשור לרכישת 6 האניות.

- בד בבד עם האמור לעיל, תתקשר צים בעסקת חכירה עם עופר ספנות, במסגרתה תחכור צים את 6 האניות לתקופה של 12 שנים במחיר של 17,500 דולר ליום לכל אוניה. דמי חכירת האניות האמורות יכללו את דמי ניהולן והפעלתן (הכוללים ציוות, תחזוקה, משק, כלכלה, ביטוח, שמנים, תיקונים, ניהול וכיו"ב).

- בסיום תקופת החכירה, לצים תהא האופציה לרכוש 50% מכל אחת מהאניות האמורות תמורת סך כולל של כ- 15 מיליון דולר לאוניה. מימוש האופציה האמורה לעיל יעשה בכפוף לדין.

טז. בחודש יולי 2007, התקשרה צים בהסכם לרכישת שתי אוניות מכולה בנות 2,450 TEU כל אחת. מחירה של כל אוניה הינו כ-47 מיליון דולר. מחירי האוניות נקובים ביין יפני. האניות צפויות להימסר לצים בשנת 2010.

יז. בחודש אוגוסט 2007, התקשרה צים בהסכם למכירת שתי אוניות בנות 6,350 TEU כל אחת שהוזמנו ע"י צים בשנת 2004 וטרם נמסרו לצים (בגין אוניות אלה לצים הסכמי החכרה לצד ג' שנחתמו בחודש יולי 2006). התמורה אשר תשולם לצים בגין כל אוניה עומדת על סך של כ- 112 מיליון דולר. רווח ההון המשוער בגין כל אוניה יסתכם בסך של כ- 34 מיליון דולר (כ- 26 מיליון דולר לאחר מס) והוא ירשם עם מסירת כל אוניה בשנים 2008 ו-2009.

יח. לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, התקשרה צים בהסכם לרכישת 8 אוניות מכולה בנות 12,600 TEU כל אחת עם אופציה לרכישת אוניה נוספת במחיר של כ- 171 מיליון דולר לאוניה. האוניות צפויות להימסר לצים בשנת 2012. צים בוחנת אפשרות לשיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה עם צדדים שלישיים ו/או חברות בשליטת בעלי עניין.

יט. לאחר תאריך המאזן, בחודשים אוקטובר-נובמבר 2007, התקשרה צים בהסכם עם צד שלישי (בלתי קשור) (להלן- המוכרת) לרכישת 2 אוניות מכולה בנות 4,250 TEU כל אחת, (להלן - 2 האניות), במחיר חוזה של כ- 66 מיליון דולר כל אחת. האניות צפויות להימסר לצים במהלך שנת 2010. העסקה תושלם על דרך של מכירת הזכויות לצים מהמוכרת. בנוסף, צים תתקשר בהסכם חכירה לתקופה של 7-8 שנים עם המוכרת, במסגרתו תחכור צים מהמוכרת 2 אוניות מכולה נוספות בנות 4,250 TEU כל אחת בדמי חכירה של 28,200 דולר ליום לכל אוניה.

במהלך חודש אוקטובר הוסכם בין צים לבין עופר ספנות פרטי שיתוף פעולה בנוגע לרכישה האמורה, כמפורט להלן:

- צים תמכור לעופר ספנות את 2 האניות, במהלך הבנייה או עם קבלתן מהמספנה ומהמוכרת, במחיר חוזה של כ- 66 מיליון דולר לכל אוניה ("BACK TO BACK").

- הואיל ובעסקה האמורה תישאר צים מחויבת כלפי המוכרת עד למועד המוקדם מבין המכירה לעופר ספנות או מסירתה של כל אוניה והואיל ותועמד למוכרת ערבות ביצוע של צים לביצוע מלוא ההתחייבויות ע"פ הסכם הרכישה, עופר (אחזקת אוניות) בע"מ תמסור לחברה ערבות זהה ("BACK TO BACK") לערבות שניתנה על ידי צים בקשר עם רכישת האניות כאמור.

כמו-כן, עופר (אחזקת אוניות) בע"מ תהיה אחראית לביצוע כל תשלום בו תשא צים בקשר עם בניית 2 האניות וכמו כן תשא באחריות לתשלום כל הוצאה שתחול על צים בקשר עם בניית 2 האניות, וכל זאת בתוך 7 ימים מיום קבלת הודעה בגין כך מצים.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

- בד בבד עם האמור לעיל, תתקשר צים בעסקת חכירה עם עופר ספנות, במסגרתה תחכור את 2 האניות לתקופה של 12 שנים. במהלך 6 השנים הראשונות דמי החכירה יעמדו על סך של 28,200 דולר ליום לאוניה (דמי חכירה הזהים לדמי החכירה שישולמו לצד השלישי ביחס לתקופה דומה ולאניות זהות, כנזכר לעיל). במהלך 6 השנים שלאחר מכן, יעמדו דמי החכירה על סך של 30,200 דולר ליום לאוניה. דמי חכירת האניות האמורות יכללו את דמי ניהולן והפעלתן (הכוללים ציוות, תחזוקה, משק, כלכלה, ביטוח, שמנים, תיקונים, ניהול וכיו"ב).
- בסיום תקופת החכירה, תרכוש צים 50% מכל אחת מהאניות האמורות תמורת סך כולל של כ- 20 מיליון דולר לכל אוניה.

באור 4 - התפתחויות עיקריות בהתחייבויות מותנות

א. בהמשך למתואר בבאור 18.ב.2.א. לדוחות הכספיים השנתיים של החברה לשנת 2006 בקשר עם עליית מפלס בריכה 150, החליטה ממשלת ישראל ביום 13 למאי 2007 כי משרד התיירות ירכז את הטיפול בנושא תכנון וביצוע הגנות הביניים בים המלח וזאת כחלק ובהמשך לפעולות המתבצעות במסגרת שלב הביניים שעניינו פעולות להגנה ולתחזוקת החוף ומתחם בתי המלון באזור ים המלח, וכן בהשלמת בדיקות ההיתכנות של חלופות ההגנה ארוכות הטווח.

לצורך כך ולצורך יצירת מסגרת תקציבית הודיעה הממשלה כי יועבר למשרד התיירות תקציב של 200 מיליון ש"ח. כן הוחלט על מינוי ועדה לפיקוח על בקשר לפרויקט, על מינוי החברה הממשלתית לתיירות כמנהלת הפרויקט ועל כך שהמטפלים בנושא יוכלו להסתייע בגורמים הפועלים באזור. עוד ובנוסף החליטה הממשלה כי פרויקט ההגנות על ים המלח יוכרז כפרויקט תשתית בעל חשיבות לאומית על פי חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה - 1965 וכי על משרד התיירות להכין תכנית לתשתית לאומית וגישה לוועדה לתשתיות לאומיות (להלן - ות"ל), לשם קידום הליכי התכנון. לצורך מימון הליכי הביניים הודיעה המדינה כי מיועד תקציב בסך של 100 מיליון ש"ח. כן נקבע בהחלטת הממשלה האמורה כי שר האוצר יקבע בתקנות את הסדרי המימון בין השותפים השונים לעניין השלמת הגנות ים המלח ובכלל זה את אופן התקצוב.

בעתירת התאחדות בתי המלון ובתגובות שניתנו במסגרתה ע"י המדינה, המועצה האזורית תמר וכי"ל, טענה המדינה כי טרם הגיעה העת לעסוק בסוגיית המימון (הן של הגנות זמניות נוספות והן של פתרון הקבע). כל האחרים, כולל כי"ל, הביעו דעתם כי המדינה חייבת לשאת במימון הגנות אלה. עם זאת, בהודעה אותה הגישה המדינה באוגוסט 2007 לבית המשפט העליון נטען כי המדינה אינה האחראית או לפחות אינה האחראית העיקרית לבעיה או לפתרונה, אלא מדובר במעין סכסוך שכנים בין מפעלי ים המלח בע"מ (להלן - מי"ה) ובתי המלון, אם כי המדינה תמשיך לנסות לקדם התהליך. ביום 13 באוגוסט 2007 ניתנה החלטה של בית המשפט העליון לפיה אין לקבל את עמדת המדינה כי היא כמתנדבת בעניין. בית המשפט ציין כי גם מי"ה, המועצה האזורית ובתי המלון, צריך שיפעלו לקידום פתרון הבעיה. מהבחינה האופרטיבית הורה בית המשפט למדינה להגיש תוך 60 יום לוח זמנים מעודכן, כולל גם מבנה ארגוני ובכלל זה גם הקמת מנהלת ובה אנשים שיעסקו אך ורק בנושא זה. בחודש אוקטובר 2007, עדכנה המדינה בהודעה שהגישה לבית המשפט על ההתקדמות והצעדים שנקטה, לרבות אישור קידום הליכי התכנון במסגרת הליכי ות"ל. בין היתר הוכרז פרויקט ההגנה על בתי המלון כפרויקט תשתית לאומית והליך אישורו יקודם במסגרת של תוכנית תשתית לאומית. עוד התקשרו החברה הממשלתית לתיירות וכי"ל בהסכם מסגרת על פיו תשמש כי"ל כקבלן ביצוע לעבודות שונות במסגרת הגנות הביניים וסקר ההיתכנות. עד כה נחתמה הזמנת עבודה אחת. התיק תלוי ועומד בביהמ"ש.

ביום 12 באוגוסט 2007 החליטה ממשלת ישראל במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) להטיל על שר האוצר לערוך משא ומתן עם המועצה האזורית תמר, בתי המלון במתחם עין בוקק - חמי זוהר ומי"ה, במטרה לקבוע את חלוקת מימון עלות הטיפול בנזקים הנגרמים כתוצאה מעליית מפלס המים באזור ים המלח, ומימון הבדיקות הנדרשות לבחינת החלופות לפתרון קבע (ה"עלויות"). עוד הוחלט לתקן את חוק ההסדרים במשק משנת 2002 כך שתקבע בו חלוקת מימון העלויות של כל אחד מהצדדים למי"מ. אם הצדדים לא יגיעו להסכמה עד יום 10 בספטמבר 2007 בדבר חלקו של כל צד במימון החליטה הממשלה להטיל על שר האוצר להביא לאישור הממשלה הצעה להחלטה בדבר חלוקת מימון העלויות שתקבע בחוק ההסדרים כאמור. בהודעה אותה הגישה המדינה לבית המשפט העליון מסרה כי החלה במגעים עם המעורבים וכי החליטה לא להתקדם בהליכי החקיקה כל עוד לא מוצה המשא ומתן.

כי"ל, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, בדעה כי אין עליה חובה משפטית לשאת בעלות מימון ההגנות.

באור 4 - התפתחויות עיקריות בהתחייבויות מותנות (המשך)

אשר לפתרון הקבע - קיימים מספר פתרונות חילופיים ולכל אחד יתרונות וחסרונות כמו גם עלויות שונות. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, לא בוצעו סקרי היתכנות בשטח הברירה וסביבתה שיספקו נתונים לצורך בחירת פתרון והערכת עלויותיו ואין לדעת לכן מה יהיה פתרון הקבע שיבחר ומה תהיה עלותו. אין גם סיכום מי ישא בעלויות ובאיזה שיעור הגם שמ"ה בדעה שאין עליה חובה לשאת בהן. בהתאם, כ"ל אינה יכולה ליתן הערכה לגבי העלות שתישא בה בגין פתרון הקבע אם בכלל.

ב. לפי חוק זכיון ים המלח, התשכ"א - 1961, כפי שתוקן, לרבות בשנת 1986 (להלן - חוק הזיכיון), ושטר זכיון שהוצא מכוחו חלה חובה על מ"ה לשלם תמלוגים למדינת ישראל. מכוח חוק הזכיון ושטר הזכיון, העניקה מ"ה זכיון משנה לחברת הברום, להפקת ברום ותרכובות ברום.

בשנים האחרונות נערכו ביקורות מטעם משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן - תמ"ת) בקשר עם תשלום התמלוגים. כ"ל לא קיבלה עותק ממצאי הביקורות האמורות. קיימת טענה של החשב הכללי במשרד האוצר, בהתבסס כנראה, לפי הנתען, על ביקורות אלו, כי מ"ה שילמה תמלוגים בחסר, בהיקפים לטענתו של "מאות מיליוני ש"ח", ודרישה של החשב הכללי להפעיל את סעיף הבוררות שבשטר הזכיון בענין תשלומי חסר אלה. מ"ה מנסה לברר המחלוקת בהסכמה מול המדינה. באם לא תושג הסכמה, תועבר המחלוקת לבוררות, הכל בהתאם לשטר הזכיון. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים טרם הוחל בברור המחלוקת.

מ"ה בהתבסס גם על חוות דעת משפטית, בדיעה כי התמלוגים ששולמו חושבו באופן המתחייב מהזכיונות הנ"ל, על פי שיטת חישוב שיושמה בעקביות לאורך עשרות שנים, עוד מהימים בהם היתה בבעלות מלאה של המדינה, אשר היתה ידועה לממשלה שלא טענה (לפני קבלת המכתבים הנ"ל מהחשב הכללי) לחישוב או לתשלום לא נכונים של התמלוגים. יש לציין כי תשלום התמלוגים נבדק פעמים מספר בעבר על-ידי רשויות המדינה, כולל מבקר המדינה. לפיכך, סבורה כ"ל כי אין לדרישות ולטענות החשב הכללי בסיס, ועל כן ובהתאם לאמור לעיל לא נרשמה הפרשה בדוחות הכספיים.

ג. בחודשים מרס ויוני 2007 הוגשו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע 3 תביעות כנגד מדינת ישראל והמועצה המקומית התעשייתית רמת חובב. 2 תביעות הוגשו על ידי 73 תושבי הפזורה הבדואית בצפון הנגב. התביעה הנוספת הוגשה על ידי 9 תושבים מאזור באר שבע. המועצה התעשייתית רמת חובב הינה מועצה מקומית תעשייתית שבשטחה פועלים כל המפעלים באזור רמת חובב וביניהם מפעל של חברה מאוחדת של כ"ל.

התובעים טוענים כי זיהומים שונים באזור רמת חובב גרמו למחלות מהן הם סובלים ובכלל זה, בין היתר, מחלות נשימה, הפלות, מומים מולדים, סרטן ועוד. בתביעות נתבעים סכומים בגין הוצאות הטיפול בתובעים וכן פיצויים בגין סבל, עגמת נפש ופיצויים עונשיים. התובעים מסכמים את סך כל הסכום הנתבע בעולה על 238 מיליון ש"ח.

לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, נמסר לכ"ל כי מדינת ישראל הגישה בקשה לבית המשפט המחוזי לצרף כמה ממפעלי רמת חובב, לרבות מפעלה של החברה המאוחדת, כנתבעים ישירים בכל התביעות הנ"ל. בית המשפט דחה את הבקשה וקבע כי אם המדינה רוצה לצרף צדדים נוספים, פתוחה לפניה הדרך למשלוח הודעות צד ג'. בשלב ראשוני זה, אין ביכולת כ"ל להעריך את סיכוי התביעה.

ד. לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2007, הוגשה לבית משפט במיסורי, ארה"ב הוגשה תביעה על ידי חברת תרופות. על פי הנתען בתביעה, רכשה חברת התרופות מצד שלישי חומר גלם שנמכר, כנראה, בחלקו על ידי ASTARIS (אשר את פעילותה ונכסיה רכשה כ"ל מוצרי תכלית בחודש נובמבר 2005) ובחלקו על ידי כ"ל מוצרי תכלית ארה"ב אשר, לפי הנתען, היה מזוהם בסיבי נחושת. לפי הנתען בכתב התביעה, כ"ל מוצרי תכלית ארה"ב לא גילתה את הזיהום במועד לתובעת ונמנעה מלשתף עמה פעולה בברור התקלה. חברת התרופות נאלצה, לטענתה, לבצע איסוף של המוצר שיוצר מחומר הגלם והיא תובעת נזקים ופיצויים בסכום העולה על 60 מיליון ש"ח. על פי הסכם הרכישה של נכסי ASTARIS, האחריות בגין מוצרים פגומים שיוצרו לפני השלמת הרכישה מושתת על המוכרות. בשלב זה, בהתחשב בשלב המקדמי בו מצוי ההליך, כ"ל מוצרי תכלית אינה יכולה להעריך אם יש לה חשיפה של ממש בגין התביעה.

ה. לבית המשפט המחוזי בבאר שבע הוגשה, בחודש נובמבר 2007, תביעה ובקשה לאשרה כתביעה ייצוגית, כנגד חברה מאוחדת ממגזר כ"ל מוצרים תעשייתיים. התובעים טוענים כי ממפעל הנתבעת נפלטו לאוויר חומרים מסוכנים. לטענת התובעים על הנתבעת לשלם לתושבי הנגב "פיצוי כספי בגין הפגיעה באוטונומיה של הרצון והעמדה בסיכון בריאותי" וכמו כן להעמיד "קרן למטרת השגחה רפואית". הסכום הנתבע במסגרת התביעה הייצוגית הינו כ- 1,086 מיליון ש"ח. בשלב ראשוני זה, אין ביכולת החברה להעריך את סיכויי התביעה, ככל שקיימים כאלו, והבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית.

באור 4 - התפתחויות עיקריות בהתחייבויות מותנות (המשך)

1. אתר הייצור של חברה מאוחדת של כ"ל - דשנים וחומרים כימיים בע"מ, (להלן - דח"כ) גובל בנחל הקישון. משך עשרות שנים מוזרמים שפכים, על ידי דח"כ וכן על ידי רשויות מקומיות וגופים ומפעלים רבים אחרים, לנחל הקישון.

עמותת מועדון חתירה חיפה הגישה לבית משפט השלום בחיפה תביעה ייצוגית מכח החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ו - 1992 כנגד מספר מפעלים השוכנים לגדות נחל הקישון, כולל נגד דח"כ. בתביעה התבקשה הפסקת הזרמת שפכים לקישון וכן צו לשיקום הנחל והחזרתו למצב שהיה קודם לתחילת הזרמת השפכים אליו. ביום 29 במרס 2007, דחה בית המשפט את התביעה על הסף. בית המשפט אישר את שיקול דעת הרשויות בקשר עם מתן היתרי ההזרמה לקישון, כשהוא מציין את הצעדים שנקטו הרשויות והנתבעים לשיפור מצב הקישון וכן את השיפור הניכר בשנים האחרונות באיכות מי הנחל ובמצבו. כן הזכיר בית המשפט, בין היתר, בהחלטתו את עמידת דח"כ בהיתרי ההזרמה שניתנו לה ואת הניטור המתמיד של שפכים בלי שנמצאו חריגות. ביום 21 במאי 2007, הגישה העמותה ערעור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי בחיפה.

המדובר בתביעה ייצוגית מהראשונות מסוגה בישראל, בלא שקיימת פסיקה של בית המשפט העליון בנוגע לפרשנות או יישום החוק עליו מתבססת התביעה, ולפיכך קיים קושי ברור להעריך את סיכויי התיק, בהתחשב גם בכך שלא מוצו שלבי הדיון וההוכחות. בהתאם לאמור לעיל, דח"כ, על בסיס הערכת יועציה המשפטיים, סבורה כי הסיכוי שהערעור יתקבל, ושבעקבות קבלתו תתקבל אף התביעה, אינו גבוה.

בשנים 2001 עד 2005 הוגשו כנגד דח"כ ושמונה נתבעים נוספים (לרבות מדינת ישראל) שבע תביעות כספיות לבית המשפט המחוזי בחיפה על ידי - 50 חולים (או יורשיהם ותלויים), ברובם דייגים שעבדו בשעתו, לפי הנתען, במעגן הדיג בקישון. לטענת התובעים הזרמת השפכים לקישון גרמה למחלות הסרטן בהן חלו (ומחלות אחרות). גם בתביעות אלו צורפו כצדדים שלישיים עשרות מפעלים ורשויות. מאחר ומדובר בתביעת נזקי גוף אין התובעים צריכים לכמת את הסכום הנתבע. 9 מהתביעות סולקו בהסכמה ולפיכך, למועד אישור הדוחות הכספיים, עומדים סך הנזקים הנתבעים על כ- 137 מיליון ש"ח (וכן כ- 3 מיליון ש"ח בגין תביעות תלויים החופפים את הנזק העיקרי) נכון ליום הגשת התביעות, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד המחלה או מיום הגשת התביעה, וכן פיצויים עונשיים, הוצאות טיפולים ועזרת צד ג' אשר בחלקן הקטן לא כומתו, שכי"ט והוצאות.

תיקים אלו מצויים למועד דוח זה בשלב שמיעת הראיות. בשלב ראשון דן בית המשפט בשאלת הקשר הסיבתי במובנו הצר, היינו הקשר בין החומרים שנטען שהיו מצויים במעגן הדיג ובין נזקי התובעים. המדובר במערכת עובדתית סבוכה ביותר, שנמשכה עשרות שנים ובה מעורבים כמאה ויותר בעלי דין (תובעים, נתבעים וצדדים שלישיים), ובסוגיה משפטית תקדימית, הן לגוף התביעה והן באשר לסוגית חלוקת האחריות בין הנתבעים והצדדים השלישיים.

ניתן לומר, בזהירות הראויה ובכפוף לאמור לעיל, כי להגנת דח"כ עומדות טענות הגנה, בהתבסס על חוות דעת מומחים שהוגשו מטעמה ומטעם יתר הנתבעים ובין היתר: א. על פני הדברים, אין כל עודף תחלואה בסרטן בקרב הדייגים. ב. מרבית המחלות מוסברות על ידי גורמי סיכון אישיים (בעיקר העובדה כי למעלה מ- 90% מהנתבעים עישנו) ותחלואה טבעית. ג. נסיבות החשיפה הנתענות אינן ידועות כגורמות למחלות התובעים.

עם זאת, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, לאור מורכבות התיקים, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית, השלב הראשוני בו הם מצויים והצדדים הרבים המעורבים, אין כ"ל יכולה להעריך את החשיפה בגינם ולא ביצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים.

בחודשים אפריל, יוני ויולי 2004 הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה שלוש תביעות כנגד 4 נתבעים, על ידי חיילים לשעבר, (וכן יורשים ותלויים). התובעים המצטרפים לתביעה קודמת של חייל לשעבר ורעייתו, טוענים כי נגרמו להם מחלות סרטן ו/או מחלות אחרות כתוצאה ממגע עם חומרים רעילים במי נחל הקישון ובסביבתו. למועד אישור הדוחות הכספיים חזרו 19 תובעים מתביעותיהם והן נמחקו. למועד אישור הדוחות הכספיים נותרו בבית המשפט 76 תובעים בתביעות בגין 74 חיילים על סך כולל של כ- 222 מיליון ש"ח - סכום הנזקים שהוערכו בכסף (נזק מיוחד/כללי), כ- 77 מיליון ש"ח תביעת תלויים (אשר חופפות בחלקן את הנזק המיוחד), כ- 113 מיליון ש"ח פיצויים עונשיים (כל הסכומים הינם נומנלים ונכונים ליום הגשת התביעות) נזקים עיקריים נוספים, אשר לא הוערכו בכסף בכתבי התביעה (לרבות אבדן השתכרות לעתיד, הוצאות רפואיות, בחלקם של המקרים אובדן השתכרות בשנים האבודות ועוד).

באור 4 - התפתחויות עיקריות בהתחייבויות מותנות (המשך)

מאחר ומדובר בתביעות לנזקי גוף, אין התובעים חייבים לכמת באופן מדויק את מלא הסכום הנתבע) וכן הפרשי ריבית והצמדה, שכ"ט עו"ד והוצאות. הנתבעים הגישו הודעות לצדדים שלישיים בין היתר כנגד דח"כ, כמו גם כנגד עשרות מפעלים ורשויות, ובהם מדינת ישראל. בחודש אוגוסט 2007 הוגשה לבית המשפט המחוזי תביעה נוספת נגד הנתבעים הנזכרים לעיל (וכן כנגד חברות ביטוח) על ידי 17 תובעים שלטענתם נחשפו למי נחל הקישון וסביבתו במהלך שירותם הצבאי (כולל יורשים ותלויים שלהם). למועד הדו"ח טרם הוגשו כתבי הגנה או הודעות צד ג' ודח"כ אינה צד, למועד הדוח, להליכים אלו. הליך גישור שנערך בכל התביעות לא עלה יפה. תיקים אלו מצויים בשלבים ראשוניים של דיון. בהתאם, הפרטים העובדתיים הנוגעים לתובעים ולנסיבות החשיפה הנטענות אינם ידועים ברובם לנתבעים ולצדדים השלישיים, לרבות דח"כ. המדובר במערכת עובדתית סבוכה ביותר שנמשכה עשרות שנים ובה מעורבים מאות בעלי דין (תובעים, נתבעים וצדדים שלישיים), ובסוגיה משפטית תקדימית, הן לגוף התביעה והן באשר לסוגיית חלוקת האחריות בין הנתבעים והצדדים השלישיים. בזהירות הראויה ובכפוף לאמור לעיל, ייתכן כי חלק מהטענות העומדות להגנת דח"כ בתביעות שנזכרו לעיל, יעמדו להגנתה גם בתביעות אלו.

עם זאת, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, לאור מורכבות התיקים, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית, השלב הראשוני בו הם מצויים והצדדים הרבים המעורבים, אין החברה יכולה להעריך את החשיפה בגינם ולא ביצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים.

2. גם בז"ן וחברות מוחזקות מסוימות שלה נתבעות במסגרת התביעות המתוארות בסעיף 1' לעיל בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום נחל הקישון, אשר לטענת התובעים, לבז"ן ולחברות המוחזקות המסוימות שלה היה חלק בו וכן בדבר דרישת המשרד להגנת הסביבה לשאת בעלויות פיננסיים משקעים מזוהמים מנחל הקישון. הנהלת בז"ן, בהתבסס על חוות דעתם של יועציה המשפטיים ושל יועציהם המשפטיים של החברות המוחזקות שלה, אינה יכולה להעריך את סכום החשיפה בגין התביעות והדרישה הנ"ל, אם בכלל, ולכן לא נכללו כל הפרשות בנדון בדוחות הכספיים.

ז. כנגד בז"ן וכנגד חברה מוחזקת שלה הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי לאישור תובענה ייצוגית בטענה כי אירועים של פליטת עשן ממפעלי בז"ן, שארעו בשני מועדים שונים, הקימו לתובעים עילות תביעה לפי פקודת הנזיקין ובפרט בעוללות של רשלנות. בז"ן מציינת כי התביעה מכוסה בפוליסת ביטוח והיא פועלת בשיתוף פעולה עם מבטחיה.

ח. לפרטים נוספים בדבר התחייבויות מותנות, ראה באור 18 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2006.

באור 5 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד

דשנים										
סך הכל מאוחד	ביטולים והוצאות לא מיוחסות	פעילויות אחרות	אנרגיה	ספנות	מוצרי תכלית	מוצרים תעשייתיים	סה"כ	ביטולים	פוספט	אשלג
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
29,604	-	796	5,807	11,397	3,381	2,642	5,581	-	2,126	3,455
-	(769)	63	-	66	70	19	551	(152)	254	449
29,604	(769)	859	5,807	11,463	3,451	2,661	6,132	(152)	2,380	3,904
2,394	(53)	(41)	164	228	307	418	1,371	(1)	324	1,048
(92)	-	(129)	2	35	-	-	-	-	-	-

לתקופה של תשעה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2007

מכירות והכנסות תפעוליות אחרות, נטו:
לקוחות חיצוניים
בין מגזרי פעילות
סך מכירות והכנסות תפעוליות אחרות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

לתקופה של תשעה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2006

מכירות והכנסות תפעוליות אחרות, נטו:
לקוחות חיצוניים
בין מגזרי פעילות
סך מכירות והכנסות תפעוליות אחרות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

* הוצג מחדש, ראה באור 4.ב.1.
** סווג מחדש.

באור 5 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד

דשנים										
סך הכל מאוחד	ביטולים והוצאות לא מיוחסות	פעילויות אחרות	אנרגיה	ספנות	מוצרי תכלית	מוצרים תעשייתיים	סה"כ	ביטולים	פוספט	אשלג
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
14,847	-	414	5,807	4,383	1,242	940	2,061	-	729	1,332
-	(271)	20	-	24	21	8	198	(62)	92	168
14,847	(271)	434	5,807	4,407	1,263	948	2,259	(62)	821	1,500
1,101	(22)	(12)	164	164	121	82	604	1	157	446
(19)	-	(34)	2	13	-	-	-	-	-	-

לתקופה של שלושה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2007

מכירות והכנסות תפעוליות אחרות, נטו:
לקוחות חיצוניים
בין מגזרי פעילות
סך מכירות והכנסות תפעוליות אחרות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

לתקופה של שלושה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2006

מכירות והכנסות תפעוליות אחרות, נטו:
לקוחות חיצוניים
בין מגזרי פעילות
סך מכירות והכנסות תפעוליות אחרות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

* הוצג מחדש, ראה באור 4.ב.1.
** סווג מחדש.

באור 5 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

דשנים										
סך הכל מאוחד	ביטולים והוצאות לא מיוחסות	פעילויות אחרות	אנרגיה	ספנות	מוצרי תכלית	מוצרים תעשייתיים	סה"כ	ביטולים	פוספט	אשלג
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
28,157	-	** 672	-	* 13,488	4,498	3,680	5,819	-	** 2,299	3,520
-	(1,185)	** 194	-	107	75	47	762	(178)	** 345	595
<u>28,157</u>	<u>(1,185)</u>	<u>866</u>	<u>-</u>	<u>13,595</u>	<u>4,573</u>	<u>3,727</u>	<u>6,581</u>	<u>(178)</u>	<u>2,644</u>	<u>4,115</u>
<u>2,810</u>	<u>(65)</u>	<u>(117)</u>	<u>-</u>	<u>507</u>	<u>383</u>	<u>930</u>	<u>1,172</u>	<u>9</u>	<u>71</u>	<u>1,092</u>
<u>(210)</u>	<u>-</u>	<u>(261)</u>	<u>5</u>	<u>29</u>	<u>-</u>	<u>9</u>	<u>8</u>	<u>-</u>	<u>4</u>	<u>4</u>

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006

מכירות והכנסות תפעוליות אחרות, נטו :
 לקוחות חיצוניים
 בין מגזרי פעילות
 סך מכירות והכנסות תפעוליות אחרות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות

חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

* הוצג מחדש, ראה באור 4.ב.1.
 ** סווג מחדש.

באור 6 - נתוני פרופורמה

א. כללי

בהתאם להנחיה לעניין הכללת נתוני פרופורמה בדוחות הכספיים לפי סעיף 36א' (ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 אשר פורסמה על ידי רשות ניירות ערך ביום 26 בינואר 2006 נדרשה החברה לכלול נתוני פרופורמה לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ביחס לרכישת השליטה בבז"ן, כאמור בבאור 3 לעיל.

ב. הנחות ששימשו לעריכת דוחות הפרופורמה

הדוחות הכספיים פרופורמה נערכו על מנת לשקף את תוצאות הפעולות של החברה לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 ו-2006 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, אילו בוצעה עסקת רכישה בז"ן, ביום 1 בינואר 2004.

הדוחות הכספיים פרופורמה נערכו תחת ההנחות הבאות:

1. הדוחות הכספיים פרופורמה מבוססים על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ועל הדוחות הכספיים המאוחדים של בז"ן לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 ועל הדוחות הכספיים המאוחדים פרופורמה של בז"ן לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006.

2. דוחות הכספיים פרופורמה של בז"ן נערכו על מנת לשקף את פיצול הפעולות שבוצעו בפועל על ידי בז"ן בכללותה בין שני אתרי הייצור: אתר אשדוד ואתר חיפה. בחודש ספטמבר 2006 הועברו לבית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ (להלן - בז"א) נכסים, זכויות, עובדים והתחייבויות, אשר היוו את בית זיקוק אשדוד, באותו מועד, מכרה בז"ן את כל מניותיה בבז"א. להלן ההנחות ששימשו לעריכת הדוחות הכספיים פרופורמה של בז"ן:

- הכנסות - בהתאם לכמויות שהופקו בפועל באשדוד ועל פי ממוצע המחירים של מכירות בז"ן לשוק המקומי וליצוא של כל אחד מהמוצרים בתקופות המתייחסות.
- עלות המכירות - לפי הכמויות שזוקקו בפועל באשדוד, בתקופות המתייחסות ובהתאם למחירים הממוצעים של כל אחד מסוגי הנפט הגלמי שיבאה בז"ן ואשר זוקקו בבז"א.
- מוצרי ביניים שנצרכו ושהועברו בין שני בתי הזקוק - עפ"י כמויות הצריכה ובהתאם למחירים שנסחרו בתקופה באגן הים התיכון.
- הוצאות הנהלה וכלליות - אלה שמתייחסות לפעילות באשדוד.
- הוצאות מימון - נוטרלו הוצאות המימון המתייחסות להלוואות ואגרות החוב שהועברו לפעילות באשדוד. כמו כן, הותאמו הוצאות המימון בהתאם לצפי הקיטון בהון החוזר של המשך הפעילות בבית זקוק בחיפה.
- הוצאות מסים על הכנסה - בהתאם לשיעור המס האפקטיבי בכל תקופה.
- תוצאות הפעילות של בז"ן החל מהרבעון האחרון של שנת 2006 ובתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, משקפות פעילות של בית זקוק חיפה בלבד.

3. דוחות רווח והפסד פרופורמה נערכו תחת ההנחה כי עסקת הרכישה בוצעה ביום 1 בינואר 2004.

4. הונח כי שיעור ההחזקה של החברה בבז"ן הינו כ- 45.1% (כולל מניות שנרכשו בבורסה).

5. עד לחודש פברואר 2006 החזיקה החברה ב- 26% ממניות בז"ן אשר בבעלותה היו מתקני הזיקוק בחיפה ובאשדוד. בהתאם לכך כללה החברה את חלקה ברווחי בז"ן בדוחות הכספיים. בחודש פברואר 2006 הושלמה בוצעה מכירת בז"ן לצורך דוחות הפרופורמה בוטלו מלוא חלק החברה בתוצאות בז"ן שנכללו בדוחות הכספיים של החברה.

6. עודפי עלות:

א. עודף עלות הרכישה על השווי המאזני הנרכש חושב על נתוני 30 ביוני 2007. עודף העלות הסתכם לסך של כ- 1.5 מיליארד ש"ח. נכון ליום אישור הדוחות הכספיים טרם סיימה החברה את ייחוס עודף העלות לנכסים והתחייבויות מזוהים.

לצורך דוחות הפרופורמה יוחס עודף העלות בעיקר לרכוש קבוע וכן למוניטין ולמיסים נדחים. עודף העלות המיוחס לרכוש הקבוע מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני 20 שנה.

באור 6 - נתוני פרופורמה (המשך)

ב. הנחות ששימשו לעריכת דוחות הפרופורמה (המשך)

ב. הפחתת עודף עלות לתקופה מיום 1 בינואר 2004 ועד ליום 30 בספטמבר 2007 חושבה על פי אומדן הפחתת עודף העלות הצפוי להיות החל מיום הרכישה.

ג. ייחוס המסים על עודף העלות המיוחס לרכוש הקבוע חושב לפי שיעור מס של 25%.

7. עלות הרכישה מומנה כדלקמן: סך של כ- 1.4 מיליארד ש"ח באמצעות גיוס אגרות חוב למשקיעים מוסדיים וסך של 1.6 מיליארד ש"ח באמצעות הלוואות מתאגידים בנקאים. אגרות החוב והלוואות מתאגידים בנקאים צמודים למדד ונושאים ריבית בשיעור של כ- 4.4% לשנה. בדוחות רווח והפסד פרופורמה נכללו הוצאות מימון רעיוניות אילו גיוס המימון, כאמור, ביום 1 בינואר 2004.

ג. דוחות רווח והפסד מאוחדים פרופורמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלושה חודשים		לתשעה חודשים		
	2006	2007	2006	2007	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
49,892	12,794	14,847	37,869	40,044	הכנסות
42,760	11,065	12,649	32,405	33,958	עלות המכירות
7,132	1,729	2,198	5,464	6,086	רווח גולמי
					הוצאות
2,063	616	639	1,545	1,743	מכירה, שינוע ושיווק
1,338	324	416	992	1,167	הנהלה וכלליות
156	40	42	118	118	מחקר ופיתוח, נטו
3,575	749	1,101	2,809	3,058	רווח מפעולות רגילות
(625)	(149)	(367)	(550)	(705)	הוצאות מימון, נטו
113	68	22	103	(77)	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
3,063	668	756	2,362	2,276	רווח לפני מסים על ההכנסה
(933)	(230)	(136)	(745)	(581)	מסים על ההכנסה
2,130	438	620	1,617	1,695	רווח לאחר מסים על ההכנסה
(182)	(58)	(19)	(140)	(72)	חלקה של הקבוצה בהפסדי חברות כלולות, נטו
(1,074)	(197)	(400)	(841)	(1,023)	חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות, נטו
874	183	201	636	600	רווח נקי מפעולות נמשכות
24	-	-	24	-	השפעה מצטברת לתחילת שנה בגין שינוי שיטה חשבונאית
898	183	201	660	600	רווח נקי לתקופה